



Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
«ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ»

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής:
«Συμβούλιο της Ευρώπης και νεολαία. Στρατηγική για τη νεολαία
2030»

Όνομα φοιτήτριας: Αριάδνη Ματράκα
Αριθμός Μητρώου: ΜΠ17008
Επιβλέπων Καθηγητής: Λιάκουρας Πέτρος

Πειραιάς, Σεπτέμβριος 2021

Το έργο που εκπονήθηκε και παρουσιάζεται στην υποβαλλόμενη διπλωματική εργασία είναι αποκλειστικά ατομικό δικό μου. Όποιες πληροφορίες και υλικό που περιέχονται έχουν αντληθεί από άλλες πηγές, έχουν καταλλήλως αναφερθεί στην παρούσα διπλωματική εργασία. Επιπλέον τελώ εν γνώσει ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ότι δεν συντρέχουν όσα βεβαιώνονται από μέρους μου, μου αφαιρείται ανά πάσα στιγμή αμέσως ο τίτλος.

Αριάδνη Ματράκα

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την οικογένεια μου για την αμέριστη υποστήριξη και βοήθεια που μου παρείχε σε όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών. Επίσης, ευχαριστώ αμέριστα όλους τους καθηγητές και τις καθηγήτριες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Διεθνείς κι Ευρωπαϊκές Πολιτικές για την Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Έρευνα» που με βοήθησαν να ανακαλύψω έναν νέο κόσμο γνώσης. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κύριο Λιάκουρα Πέτρο για την υποστήριξη του στην εκπόνηση αυτής της εργασίας.

Περίληψη

Το Συμβούλιο της Ευρώπης ιδρύθηκε το 1949 με κύριο σκοπό τότε την διασφάλιση της ειρήνης στην Ευρώπη. Στην πορεία όμως το Συμβούλιο απέκτησε και άλλους στόχους με κυριότερο την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επίσης εργάστηκε με στόχο την προάσπιση της δημοκρατίας και αργότερα, από το 1972 ασχολείται ενεργά με τον τομέα της νεολαίας ιδρύοντας και το αρμόδιο όργανο, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας. Από τότε έως σήμερα οι πολιτικές για την νεολαία του Συμβουλίου έχουν στόχο την προάσπιση των δικαιωμάτων των νέων και κυρίως την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τους νέους. Έχουν επίσης επικυρωθεί σημαντικές συμβάσεις για τους νέους με πρωτοβουλία του Συμβουλίου όπως η μερική συμφωνία για την κινητικότητα των νέων μέσω της κάρτας νέων (Partial Agreement on Youth Mobility through the Youth Card) που δίνει την δυνατότητα στους νέους να κινούνται ελεύθερα στα κράτη που την έχουν υιοθετήσει. Όσον αφορά τους λόγους που οδήγησαν το Συμβούλιο να συμπεριλάβει τον τομέα της νεολαίας αυτοί συνοψίζονται στο γεγονός ότι από την μία οι νέοι δεν απολάμβαναν τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και από την άλλη υπήρχε η ανάγκη να διαπαιδαγωγηθούν οι νέοι αποκτώντας αρχές και αξίες που θα τους έκαναν ενεργούς πολίτες και ανθρώπους που θα σέβονταν τις πανανθρώπινες αξίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η τελευταία πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους είναι η στρατηγική για τους νέους 2030 που στοχεύει να βοηθήσει τους νέους να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της επόμενης δεκαετίας και κυρίως να τους ενισχύσει με κύριο στόχο την διασφάλιση της δημοκρατίας με την συμμετοχή τους στα κοινά, την πλήρη πρόσβαση των νέων στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ειρηνική συνύπαρξη των νέων στις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες.

Abstract

The Council of Europe was founded in 1949 and its main purpose was the assurance of peace in Europe. In the following years the Council acquired other purposes like the promotion of the human rights. It also defended the protection of democracy and later in 1972 it adopted for the first time the field of the youth establishing the youth sector. Thus, from 1972 until today the Council is devoted in protecting the rights of the youth and specially the protection of the human rights of the youth. Many important agreements for the youth have also been voted, like the “Partial Agreement on Youth Mobility through the Youth Card”, which gives the opportunity to young people to travel free through countries which have adopted this agreement. As for the reasons for creating the youth sector we main refer to the fact that many young people in Europe did not enjoy human rights and there was also the need to ensure that the youth would be inspired with moral values like the respect for the human rights and would become active citizens. The most recent strategy of the Council for the youth is the strategy 2030 for the youth which aims to help young people face the challenges of the next decade. Other goals of the strategy is the protection of democracy, the full access of the youth to human rights and the peaceful life of the future European societies.

Λέξεις – Κλειδιά: Συμβούλιο της Ευρώπης, Πολιτικές για την νεολαία, Τομέας της νεολαίας, ανθρώπινα δικαιώματα, ΕΣΔΑ, Στρατηγική για την νεολαία 2030.

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες.....	3
Περίληψη.....	4
Abstract	5
Εισαγωγή	9
1 Το Συμβούλιο της Ευρώπης.....	11
1.1 Τι είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης.....	11
1.2 Σύντομη ιστορική αναδρομή	13
1.3 Οι πατέρες του Συμβουλίου της Ευρώπης	14
1.4 Η δομή του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	16
1.5 Γενικός Ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης – Τομείς Δράσης -- Σημαντικά Επιτεύγματα – Γενική του εικόνα και αναγνώριση	19
1.5.1 Γενικός Ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	19
1.5.2 Το καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης	20
1.5.3 Τομείς Δράσης.....	20
1.5.4 Σημαντικά Επιτεύγματα.....	22
1.5.5 Η αναγνώριση και το κύρος του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	25
1.6 Συμβούλιο της Ευρώπης και Ελλάδα.....	25
1.7 Συμβούλιο της Ευρώπης και Ευρωπαϊκή Ένωση	26
1.8 Η συμβολή του Συμβουλίου της Ευρώπης προς μία Δημοκρατική Ευρώπη.....	27
1.8.1 Προς μια δημοκρατικότερη Ευρώπη	27
1.8.2 Χαμηλή πολιτική και δημοκρατία στην Ευρώπη.....	28
1.9 Σημαντικές Συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	29
1.9.1 Πώς δημιουργούνται οι Συμβάσεις δικαίου στο Συμβούλιο της Ευρώπης.....	29
1.9.2 Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ).....	30
1.9.3 Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης.....	30
2 Βιβλιογραφική έρευνα	31
2.1 Οι λόγοι που οδήγησαν το Συμβούλιο της Ευρώπης να συμπεριλάβει τον τομέα της νεολαίας.....	31
2.2 Υποστηρίζοντας τους νέους ανθρώπους στην Ευρώπη (Πρώτη βιβλιογραφική αναφορά)	32
2.3 Πολιτικές για τους νέους στην Ευρώπη, μεγάλες αλλαγές μετά από μεγάλες κρίσεις (Δεύτερη Βιβλιογραφική Αναφορά)	33
2.4 8 ^η σύσκεψη των υπεύθυνων για την νεολαία υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης - dr Gavan Titley. (Τρίτη Βιβλιογραφική Αναφορά).....	34

2.5 Οι λόγοι ενσωμάτωσης του τομέα της νεολαίας βάση της επίσημης ιστοσελίδας του Συμβουλίου της Ευρώπης (Τέταρτη Βιβλιογραφική Αναφορά).....	35
2.6 Συμπεράσματα βιβλιογραφικής έρευνας.....	36
3 Συμβούλιο της Ευρώπης και Νεολαία.....	38
3.1 Τι περιλαμβάνει ο τομέας της νεολαίας γενικά	38
3.2 Το τμήμα Νεολαίας του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	39
3.3 Οι τέσσερις πυλώνες των ακολουθούμενων πολιτικών για την νεολαία	40
3.3.1 Τα θεσμοθετημένα όργανα στον τομέα της νεολαίας.....	41
3.3.1.1 Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή για την Νεολαία	41
3.3.1.2 Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Νεολαία.....	41
3.3.1.3 Κοινό Συμβούλιο για τη Νεολαία.....	41
3.3.1.4 Προγραμματική Επιτροπή για τη Νεολαία	42
3.4 Συμβάσεις για τους νέους.....	42
3.4.1 Η μερική συμφωνία για την κινητικότητα των νέων μέσω της κάρτας νέων (Partial Agreement on Youth Mobility through the Youth Card).....	42
3.4.2 ‘Συμφωνία’ στον τομέα της Νεολαίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Youth ‘Partnership’ with the European Commission)	44
3.5 Οι κυριότεροι φορείς δράσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους	48
3.6 Οι προτεραιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους.....	49
3.7 Κύριες Αρχές για την εφαρμοζόμενη πολιτική για τους νέους.....	49
3.8 Γενική αναφορά στην κατάσταση των νέων στην Ευρώπη στις μέρες μας	50
3.9 Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας	51
3.10 Ποιο ήταν το αρχικό όραμα για την νεολαία και πως προέκυψε	52
3.11 Μελέτη στατιστικών στοιχείων με σκοπό την αξιολόγηση των επιπτώσεων των πολιτικών για την νεολαία που εφαρμόστηκαν στην Ευρώπη από το Συμβούλιο της Ευρώπης.....	54
3.11.1 Η σημασία των στατιστικών στοιχείων για την νεολαία	54
3.11.2 Συμβούλιο της Ευρώπης και μέτρα για την ανεργία.....	55
3.11.3 Παλαιότερες προσπάθειες του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της ανεργίας	56
3.11.4 Στατιστικά στοιχεία για την ανεργία γενικά και την ανεργία των νέων	58
3.11.4.1 Μελέτη της Ανεργίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο	58
3.11.4.2 Μελέτη της Ανεργίας των νέων σε σύγκριση με τον γενικό δείκτη ανεργίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο	60
3.12 Η κινητικότητα των νέων	63
3.13 Τα ανθρώπινα δικαιώματα των νέων.....	64
3.14 Αξιολόγηση – Αποτίμηση των πολιτικών για την νεολαία	68
4 Στρατηγική για την νεολαία 2030	70

4.1 Εισαγωγικά στοιχεία.....	71
4.2 Οι προσεγγίσεις της στρατηγικής 2030 για την νεολαία	73
4.3 Πώς προέκυψε η ανάγκη για την Στρατηγική 2030	76
4.4 Τι περιλαμβάνει και τι αφορά.....	78
4.5 Η εκκίνηση της υλοποίησης της στρατηγικής για την νεολαία 2030 του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	79
4.6 Σύνοψη αξιολόγηση της στρατηγικής για την νεολαία 2030	80
5 Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Συμβούλιο της Ευρώπης.....	81
6 Γενικά συμπεράσματα εργασίας	83
Βιβλιογραφία:.....	87
Ηλεκτρονικές Πηγές:	89

Εισαγωγή

Η Ευρώπη σε όλη την διάρκεια της ιστορίας της υπήρξε τόπος διενέξεων και οι πόλεμοι υπήρξαν σύνηθες φαινόμενα. Ο πιο καταστροφικός πόλεμος που έπληξε την Ευρώπη, αλλά επεκτάθηκε και σε όλο τον κόσμο ήταν ο Β΄ παγκόσμιος πόλεμος. Μετά το τέλος του, οι ηγέτες ορισμένων κρατών όπως ο σερ Ουίνστον Τσόρτσιλ είχαν το όραμα της δημιουργίας ενός οργανισμού που θα διασφάλιζε την ειρήνη και την σταθερότητα στην Ευρώπη προωθώντας τον διάλογο και την ειρηνική διευθέτηση των θεμάτων που απασχολούσαν τα κράτη της. Τελικά, έπειτα από διαβουλεύσεις και συζητήσεις το Συμβούλιο της Ευρώπης ιδρύθηκε το 1949 με την συμμετοχή 10 κρατών. Ενώ όπως είπαμε αρχικά το Συμβούλιο της Ευρώπης ιδρύθηκε για την διασφάλιση της ειρήνης, δεν άργησε να εξελιχθεί σε έναν οργανισμό που ασχολείται με διάφορα σημαντικά θέματα που απασχόλησαν και απασχολούν την Ευρώπη. Έτσι, το Συμβούλιο από πολύ νωρίς ασχολήθηκε με την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ψηφίζοντας μάλιστα την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του ανθρώπου και ιδρύοντας το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πέρα από αυτό, το Συμβούλιο ασχολήθηκε με την προάσπιση της Δημοκρατίας και της Δικαιοσύνης καθώς και με άλλα θέματα που απασχόλησαν και απασχολούν την Ευρώπη. Το Συμβούλιο έχει συγκεκριμένη δομή και ρόλος του είναι να προωθεί δράσεις και να επηρεάζει την λήψη αποφάσεων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο με γνώμονα τις αρχές και τις αξίες του. Το Συμβούλιο αναγκάστηκε το 1972 να εντάξει στο πλαίσιο δράσης του τον τομέα της νεολαίας ιδρύοντας το αντίστοιχο τμήμα και έκτοτε προωθεί διεθνείς δράσεις με σκοπό την ενίσχυση και την εκπαίδευση και κατάρτιση των νέων της Ευρώπης. Το Συμβούλιο αναγκάστηκε να ασχοληθεί ενεργά με τον τομέα της νεολαίας διότι διαπιστώθηκε ότι οι νέοι στην Ευρώπη δεν απολάμβαναν τα ανθρώπινα δικαιώματα σε πολλά κράτη και επιπλέον υπήρχε η ανάγκη οι νέοι να προετοιμαστούν κατάλληλα ώστε να γίνουν ενεργοί πολίτες με δημοκρατική συνείδηση και σεβασμό των πανανθρώπινων αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η πιο πρόσφατη δράση με στόχο την αρωγή των νέων είναι η στρατηγική για την νεολαία 2030 η οποία στοχεύει μέσα στην επόμενη δεκαετία να βοηθήσει τους νέους να αντιμετωπίσουν της προκλήσεις που θα προκύψουν, ενισχύοντάς τους ώστε να γίνουν ενεργοί πολίτες εμποτισμένοι με τις αρχές του σεβασμού της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Επιπλέον, στα πλαίσια των δράσεων της στρατηγικής για τη νεολαία 2030, θα προωθηθεί η

περαιτέρω ενίσχυση των δικαιωμάτων της νέας γενιάς και θα δοθεί έμφαση στην εκπαίδευση των νέων ώστε να υπάρχει σεβασμός της διαφορετικότητας, να καταπολεμηθεί η απομόνωση, ο ρατσισμός, η μισαλλοδοξία και οι διακρίσεις ώστε να οδηγηθούμε σε ευημερούσες κοινωνίες όπου οι άνθρωποι θα ζουν αρμονικά και με ειρήνη σεβόμενοι ο ένας την διαφορετικότητα του άλλου. Η στρατηγική αυτή για τους νέους αποτελεί ένα πολύπλευρο και καλά οργανωμένο σχέδιο δράσεων και πολιτικών για την νεολαία που σκοπό έχει να προβλέψει τις όποιες δυσκολίες και ανωμαλίες προκύψουν και να είναι σε κάθε περίπτωση ευέλικτο και προσαρμόσιμο ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων του.

Στην παρούσα εργασία, αφού αρχικά ασχοληθούμε με βασικά θέματα που αφορούν το Συμβούλιο της Ευρώπης όπως είναι η ιστορία του, η δομή του, οι δράσεις του, η διεθνής αναγνώρισή του και άλλα, θα προσπαθήσουμε στην συνέχεια να προσεγγίσουμε τον γενικό του ρόλο καθώς και πώς το Συμβούλιο συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Ένωση και με άλλα όργανα και οργανισμούς ώστε να πετύχει τους σκοπούς του. Θα γίνει επίσης αναφορά στο καταστατικό του Συμβουλίου και στα σημαντικότερα επιτεύγματά του. Μια μικρή αναφορά θα γίνει επίσης για το Συμβούλιο και τη σχέση του με την Ελλάδα.

Έπειτα στην δεύτερη ενότητα θα ασχοληθούμε με τους λόγους που οδήγησαν το Συμβούλιο της Ευρώπης να συμπεριλάβει τον τομέα της νεολαίας και θα προσπαθήσουμε έτσι να απαντήσουμε στο κύριο ερευνητικό μας ερώτημα. Η απάντησή μας θα βασιστεί σε βιβλιογραφικές αναφορές και τέλος θα εξάγουμε τα συμπεράσματά μας.

Στην τρίτη ενότητα θα γίνει εκτενής αναφορά στον τομέα της νεολαίας και θα παρουσιάσουμε διάφορες πληροφορίες όπως τα όργανα του συμβουλίου που ασχολούνται με τον τομέα της νεολαίας, τους κύριους πυλώνες της ασκούμενης πολιτικής για τους νέους, τις σημαντικές συμβάσεις που αφορούν την νεολαία κ.τ.λ.

Τέλος, στην τέταρτη ενότητα θα ασχοληθούμε με την στρατηγική για την νεολαία 2030 αναφέροντας του λόγους που οδήγησαν στον σχεδιασμό και στην προώθηση μιας τέτοιας στρατηγικής. Επίσης θα αναφερθούμε στους 4 κύριους άξονες πάνω στους οποίους θα βασιστεί και θα προσεγγίσουμε το θέμα διασαφηνίζοντας θέματα όπως ποιο το όραμα και ποιες οι δράσεις για την νεολαία που θα ακολουθήσουν την επόμενη δεκαετία.

Κλείνοντας την εισαγωγή μας, θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι η παρούσα εργασία προσπαθεί να προσεγγίσει τα θέματα που αφορούν το Συμβούλιο της Ευρώπης και την νεολαία με καθολικό και αμερόληπτο τρόπο ώστε να γίνει όσο το δυνατόν πιο κατάλληλη ανάλυση των θεμάτων που διαπραγματευόμαστε. Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό, η εργασία εστιάζει κυρίως στον τομέα της νεολαίας τόσο όσον αφορά το παρελθόν αλλά κυρίως το παρόν και το μέλλον καταδεικνύοντας την σπουδαιότητα που έχει δώσει το Συμβούλιο της Ευρώπης στην ενασχόλησή του με την νεολαία. Το κύριο ερευνητικό ερώτημα της εργασίας είναι οι λόγοι που το Συμβούλιο της Ευρώπης δημιούργησε τον τομέα της Νεολαίας και αποφάσισε να ασχοληθεί με τα θέματα που αφορούν τους νέους.

1 Το Συμβούλιο της Ευρώπης

1.1 Τι είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ένας από τους πρώτους οργανισμούς στην Ευρώπη και παγκοσμίως, προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ωστόσο, η δράση του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν περιορίζεται μόνο στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά επεκτείνεται στην δημοκρατική ανάπτυξη και τη ρύθμιση της νομοθεσίας των κρατών μελών. Άλλη μία δράση του είναι η πολιτισμική συνεργασία

καθώς και η γενικότερη ενοποίηση (ευρωπαϊκή ολοκλήρωση). Εδράζεται στο Στρασβούργο της Γαλλίας και ιδρύθηκε στις 5 Μαΐου 1949 μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Λονδίνου από 10 χώρες, το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο, τη Νορβηγία, τη Σουηδία, την Ολλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Το Καταστατικό του Συμβουλίου στο πρώτο κεφάλαιο αναφέρει ότι: «ο στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μιας μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών με σκοπό την διασφάλιση και επίτευξη των ιδανικών και των αρχών τα οποία είναι κοινή τους κληρονομιά και την κοινωνικοοικονομική τους πρόοδο»¹.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης αποτελείται συνολικά από 47 κράτη μέλη, 27 εκ των οποίων είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πέντε κράτη έχουν τον ρόλο του παρατηρητή και τρία είναι επωμισμένα με την ευθύνη για την συνέλευση του Συμβουλίου. Όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΣΔΑ) μια συνθήκη που δημιουργήθηκε για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εποπτεύει την υλοποίηση της Σύμβασης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τα κράτη μέλη. (Περράκης, 2013)

Το Συμβούλιο έχει ορισμένα σύμβολα που δηλώνουν την ενότητα των κρατών μελών, τους σκοπούς και τους στόχους και σαφώς κάθε σύμβολο έχει την δική του σημειολογία. Το κύριο σύμβολο του Συμβουλίου είναι η Ευρωπαϊκή σημαία, η οποία αποτελείται από 12 χρυσά αστέρια διατεταγμένα σε κύκλο σε μπλε φόντο. Το συμβούλιο επίσης έχει τον δικό του ύμνο που έχει ως βάση την ωδή στην χαρά που είναι ένα κομμάτι από την Ενάτη συμφωνία του Μπετόβεν. Παρ' όλο που η σημαία του Συμβουλίου προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα, η δημόσια χρήση της ενθαρρύνεται ώστε να διαδοθεί η έννοια και ο σκοπός της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης. Επίσης στα σύμβολα και κυρίως στην σημαία του συμβουλίου χρησιμοποιείται το γράμμα e ώστε να διαφέρει από την σημαία της Ε.Ε. . Τέλος, η 5^η Μαΐου έχει θεσπιστεί ως Ημέρα της Ευρώπης.

¹ Statute of the Council of Europe,
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680935bd0>



Εικόνα 1: Η σημαία του Συμβουλίου της Ευρώπης

1.2 Σύντομη ιστορική αναδρομή

Η πρώτη νύξη για την δημιουργία του Συμβουλίου της Ευρώπης έγινε από τον σερ Ούνιστων Τσόρτσιλ το 1943 σε μία ραδιοφωνική εκπομπή. Εδώ παρατηρούμε ότι ενώ ακόμα ο Β΄ παγκόσμιος πόλεμος ήταν σε εξέλιξη, η ιδέα της δημιουργίας ενός είδους Ένωσης των Ευρωπαϊκών κρατών υπήρχε σαν σκέψη. Τελικά ο Τσόρτσιλ στις 19/9/1946 μιλώντας σε μία εκδήλωση στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης αναφέρθηκε σε ένα «είδος Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης» και έπειτα έγινε πιο συγκεκριμένος αναφέροντας ότι είναι ανάγκη να δημιουργηθεί το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Επόμενος σημαντικός σταθμός στην πορεία για την δημιουργία του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι το 1948 όπου στην Χάγη της Ολλανδίας οργανώθηκε ένα συνέδριο όπου συμμετείχαν πολλοί κορυφαίοι πολιτικοί, εκπρόσωποι της κυβέρνησης και της κοινωνίας των πολιτών και συζήτησαν το θέμα της δημιουργίας του Συμβουλίου. Εκεί έπειτα από διαβουλεύσεις αποφασίστηκε το συμβούλιο να έχει μεικτή δομή, δηλαδή να έχει την κλασική δομή ενός διεθνούς οργανισμού με εκπροσώπους των κυβερνήσεων αλλά συνάμα να έχει και την δυνατότητα συζήτησης των βουλευτών σε κοινό τόπο. Το Συμβούλιο της Ευρώπης τελικά ιδρύθηκε στις 5 Μαΐου του 1949 με την υπογραφή της Συνθήκης του Λονδίνου που ευρύτερα είναι γνωστή ως το Καταστατικό

του Συμβουλίου της Ευρώπης. Αρχικά τα μέλη που υπέγραψαν το Καταστατικό και ίδρυσαν το Συμβούλιο ήταν τα εξής :

Βέλγιο, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Νορβηγία, Σουηδία, Ολλανδία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Ιταλία. Έπειτα ακολούθησαν πολλά κράτη που αποτελούν σήμερα το Συμβούλιο φτάνοντας τα 47 κράτη μέλη. Τα περισσότερα νέα μέλη εισήχθησαν στο Συμβούλιο κυρίως κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 90 και λόγω των γεωπολιτικών μεταβολών στην Ανατολική Ευρώπη. (Ανασύρθηκε από: <https://coegreekchairmanship2020.gov.gr/idrysh-istorika-stoixeia/>)



Εικόνα 2: Οι ιδρυτές του Συμβουλίου της Ευρώπης

1.3 Οι πατέρες του Συμβουλίου της Ευρώπης

Η σημαντικότερη ίσως προσωπικότητα του Β παγκοσμίου πολέμου ήταν ο Σερ Ούνιστων Τσώρτσιλ. Ήταν ο άνθρωπος που οργάνωσε τον Αγώνα κατά του Άξονα και ηγήθηκε των Συμμάχων. Πέρα λοιπόν της καθοριστικής συμβολής του στον αγώνα κατά του Ναζισμού, μετά την λήξη του πολέμου ήταν ο κύριος εμπνευστής της ιδέας δημιουργίας ενός διακρατικού οργανισμού που θα διασφαλίζει την ειρήνη και την ευημερία των πολιτών στην Ευρώπη.

Βέβαια εκτός από τον Τσώρτσιλ υπήρξαν και άλλοι ευρωπαίοι ηγέτες και πολιτικοί που είχαν το ίδιο όραμα και συνέβαλαν τα μέγιστα στην δημιουργία το 1949 του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι κυριότεροι από αυτούς είναι:

- Ο Robert Schuman, Υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας.
- Ο Paul – Henri Spaak, Υπουργός εξωτερικών και πρωθυπουργός του Βελγίου.
- Ο Alcide de Gasperi, Πρωθυπουργός της Ιταλίας.
- Ο Ernest Bevin, Υπουργός Εξωτερικών της Αγγλίας.
- Ο Konrad Adenauer, Καγκελάριος και Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας.

Φυσικά για να δημιουργηθεί το Συμβούλιο της Ευρώπης χρειάστηκε να συνεισφέρουν και να προσπαθήσουν πολλοί περισσότεροι άνθρωποι και να εργαστούν πολλές ώρες, ωστόσο αυτοί που αναφέραμε είναι αυτοί που ηγήθηκαν της προσπάθειας και έτσι δίκαια αποκαλούνται πατέρες τους Συμβουλίου της Ευρώπης (Schmahl, Breuer, 2017).



Εικόνα 3: Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου

1.4 Η δομή του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το συμβούλιο της Ευρώπης έχει οργανωθεί ώστε να είναι δυνατή τόσο η διοίκηση και η καθοδήγηση των κρατών μελών ώστε να είναι εύκολο τα μέλη να οργανώνουν τις δράσεις τους, να συνομιλούν, να παίρνουν αποφάσεις και γενικά να έχουν συντονισμένη και δημοκρατική δράση. Η βασική δομή αποτελείται από τους εξής φορείς – πρόσωπα:

Ο Γενικός Γραμματέας: Η θητεία του είναι πενταετής και εκλέγεται από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση. Είναι δε υπεύθυνος για την οργάνωση, την στρατηγική και την κατεύθυνση και σχεδιασμό του προγράμματος του Συμβουλίου. Είναι επίσης εκείνος που οργανώνει και κατευθύνει τον προϋπολογισμό που συνδέεται φυσικά με τις δράσεις και το έργο που έχει αποφασιστεί ότι πρέπει να υλοποιηθεί. Είναι θα λέγαμε το κεντρικό πρόσωπο του οργανισμού που συντονίζει τις σημαντικές υποθέσεις, διαδικασίες και συνεδριάσεις του Συμβουλίου. Όπως είναι επόμενο, ο Γενικός Γραμματέας είναι άτομο υψηλού κύρους που εκτός ότι διευθύνει το Συμβούλιο, το εκπροσωπεί και διεθνώς.

Ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας έχει επίσης πενταετή θητεία και η εκλογή του γίνεται από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση. Η ψηφοφορία ωστόσο διεξάγεται ξεχωριστά από αυτήν του Γενικού Γραμματέα. Έχει πολύ σημαντικό ρόλο κυρίως ασχολείται με τα θέματα που ασχολείται και ο Γενικός Γραμματέας αλλά με υποστηρικτικό και συνεργατικό τρόπο. Έχει δηλαδή ουσιαστικό ρόλο και επικουρεί συνεχώς το έργο του Γενικού Γραμματέα.

Η Επιτροπή Υπουργών: Αποτελεί το κύριο και σημαντικότερο σώμα του Συμβουλίου αφού είναι εκείνο που είναι υπεύθυνο για την λήψη των αποφάσεων και την χάραξη της πολιτικής και των δραστηριοτήτων που θα ακολουθηθούν. Αποτελείται από τους υπουργούς των εξωτερικών κάθε κράτους μέλους και η έδρα του φυσικά είναι στο Στρασβούργο. Ο υπουργός εξωτερικών ενός κράτους μέλους δύναται να αντιπροσωπευθεί σε μερικές περιστάσεις από την μόνιμη διπλωματική του αντιπροσωπεία σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η φυσική του παρουσία. Εδώ γίνεται σαφές ότι κάθε κράτος μέλος έχει μόνιμη αντιπροσωπεία διπλωματών και λοιπών στελεχών που φροντίζουν για την διεκπεραίωση των θεμάτων που το αφορούν σε σχέση πάντα με τα θέματα του Συμβουλίου. Είναι σημαντικό να ξεκαθαρίσουμε ότι

οι βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Υπουργών είναι η λήψη αποφάσεων που αφορούν την πολιτική του Συμβουλίου, η αξιολόγηση και η τελική έγκριση του προϋπολογισμού και τέλος η κατάρτιση του προγράμματος δραστηριοτήτων. Από όλα τα ανωτέρω καταλαβαίνουμε πως η Επιτροπή των Υπουργών είναι επιφορτισμένη με το πιο βαρυσήμαντο έργο από όλους τους άλλους φορείς και πρόσωπα του Συμβουλίου και οι αποφάσεις του είναι καίριας και αποφασιστικής σημασίας.

Το Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών: Το Κογκρέσο όπως μας περιγράφεται και από την ονομασία του διακρίνεται σε δύο τμήματα. Το πρώτο είναι το Επιμελητήριο των Τοπικών Αρχών και το δεύτερο το Επιμελητήριο των Περιφερειών. Το Κογκρέσο γενικά είναι επιφορτισμένο με το δύσκολο έργο του συντονισμού και της ενίσχυσης της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας στα 47 κράτη μέλη του Συμβουλίου. Επιπλέον το Κογκρέσο διαθέτει τρεις επιτροπές και συνολικά συγκεντρώνει 648 εκλεγμένους αξιωματούχους που αντιπροσωπεύουν περισσότερες από 150.000 τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Αποτελεί σαφώς ένα δικαστικό σώμα με κύριο μέλημα την προάσπιση των Ανθρώπινων δικαιωμάτων. Πιο συγκεκριμένα, εγγυάται για όλους τους πολίτες της Ευρώπης την περιφρούρηση των δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Δικαίωμα προσφυγής σε αυτόν τον θεσμό έχουν κράτη, οργανισμοί, οργανώσεις και άτομα, ανεξαρτήτως εθνικότητας. Ως εγγυητές του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προβάλλουν και τα 47 κράτη μέλη που μετέχουν συνάμα και στην Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Schmahl, Breuer, 2017).

Ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: Είναι ο κύριος υπεύθυνος για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αντιμετωπίζει ανεξάρτητα τις περιπτώσεις παραβιάσεων και σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιβάλλει κυρώσεις στους παραβάτες.

Διάσκεψη των ΔΜΚΟ: Επιτελεί έναν πολύ σπουδαίο ρόλο λειτουργώντας ως σύνδεσμος ήσσοнос σημασίας μεταξύ πολιτικών και πολιτών και μεταφέρεται έτσι η άποψη και η φωνή της κοινωνίας των πολιτών στο Συμβούλιο. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός σημαντικό έργο επιτελούν οι περίπου 400 Διεθνείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΔΜΚΟ) που συνεργάζονται με το Συμβούλιο της Ευρώπης και μέσω της

Διάσκεψης διατυπώνουν δράσεις, ασκούν επιρροή για την επίτευξη των σκοπών τους που από την μία μεταφέρουν την βούληση των πολιτών και από την άλλη υπηρετούν το κοινό καλό (Schmahl, Breuer, 2017).

Πέραν από τα εσωτερικά όργανα και θεσμούς το Συμβούλιο έχει μία παγκόσμια συνεργασία ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του και να ενισχυθεί ο ρόλος του. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις κυριότερες συνεργασίες του. Πρώτον, συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Άλλωστε δεν πρέπει να ξεχνάμε πρώτον, πως όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. είναι και μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και δεύτερον, οι σκοποί του Συμβουλίου αποτελούν επιδιώξεις και της Ε.Ε.

Το Συμβούλιο επίσης συνεργάζεται στενά με τα Ηνωμένα Έθνη όπου κατανοούμε πώς στον τομέα της προάσπισης των ανθρώπινων δικαιωμάτων και οι δύο Κρατικοί Οργανισμοί συντονίζουν την δράση τους ώστε να καταπολεμηθούν με τον καλύτερο τρόπο οι παραβιάσεις αυτών των δικαιωμάτων.

Τέλος, το Συμβούλιο συνεργάζεται με τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη καθώς και με πολλές χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο. Ασφαλώς και πρέπει να διευκρινίσουμε ότι η συνεργασία με τόσους φορείς, οργανώσεις και κράτη είναι ένα δύσκολο εγχείρημα ωστόσο το Συμβούλιο της Ευρώπης με την άρτια οργάνωσή του και με την διεθνή του αναγνώριση κατορθώνει να συνεχίζει το έργο του και να συνδιαλέγεται παγκοσμίως με όποιον απαιτείται ώστε να προασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και να προωθείται η γενικότερη ευημερία των πολιτών. (Ανασύρθηκε από: <https://www.coe.int/el/web/about-us/structure>)



Εικόνα 4: Το κεντρικό κτήριο του Συμβουλίου της Ευρώπης

1.5 Γενικός Ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης – Τομείς Δράσης -- Σημαντικά Επιτεύγματα – Γενική του εικόνα και αναγνώριση

1.5.1 Γενικός Ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει έναν σημαντικό διεθνή ρόλο. Παρόλο που δεν μπορεί από μόνο του να νομοθετήσει, έχει την δύναμη να επηρεάσει τους διεθνείς οργανισμούς

ώστε να ληφθούν αποφάσεις και να δρομολογηθούν δράσεις. Έτσι, το Συμβούλιο ασκεί πίεση και προτρέπει ώστε να ψηφιστούν νόμοι και συμφωνίες που ενισχύουν την επίτευξη των στόχων του. Η επιρροή του Συμβουλίου, ειδικά στα Ευρωπαϊκά κράτη είναι σημαντική και έτσι έχουν παρθεί αποφάσεις που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, προάγουν την ειρήνη και γενικά είναι σύμφωνες με αυτά που πρεσβεύει το Συμβούλιο. Γενικά με την δομή και τις δράσεις του, το Συμβούλιο έχει ως ρόλο την διευκόλυνση της διακρατικής συνεννόησης και συνεργασίας ώστε να λυθούν σημαντικά προβλήματα και να αποφευχθούν οι ακρότητες. Εδώ να αναφέρουμε ότι από την ίδρυσή του έως σήμερα το Συμβούλιο έχει πρωτοστατήσει ώστε να προοδεύσουν τα κράτη της Ευρώπης σε τομείς που είναι σημαντικοί για την ανάπτυξη αλλά κυρίως για τον σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων. (Ανασύρθηκε από: <https://gr.euronews.com/2019/10/02/symvoulío-evrwpiis-ginetai-70-poiis-rolos>)

1.5.2 Το καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης

Το καταστατικό του Συμβουλίου υπογράφηκε στις 5/5/1949 και αποτελεί τον βασικό άξονα δράσης και λειτουργίας του Συμβουλίου. Βασικές αρχές του αποτελούν η δέσμευση των κρατών μελών στις ηθικές και πνευματικές αξίες και η προάσπιση της ατομικής και συλλογικής ελευθερίας και ο σεβασμός των κανόνων δικαίου. Έτσι οι δύο βασικοί άξονες που αποτελούν εν γένει τις βάσεις του καταστατικού είναι η ελευθερία και το δίκαιο (Schmahl, Breuer, 2017).

1.5.3 Τομείς Δράσης

Οι κύριοι τομείς δράσης του Συμβουλίου έχουν άμεση σχέση με τους σκοπούς και τους στόχους του. Ενδεικτικά οι παρακάτω κύριοι τομείς δράσης αναφέρονται ως βασικός άξονας του:

- Η προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και η παράλληλη ενίσχυση της δημοκρατίας και της απονομής δικαιοσύνης. Εδώ να σημειώσουμε ότι οι τρεις αυτοί

σκοποί είναι συνδεδεμένοι ο ένας με τον άλλον και οι δράσεις που σχεδιάζονται συχνά επηρεάζουν η μία την άλλη.

- Η ανάδειξη της πολιτισμικής κληρονομιάς της Ευρώπης καθώς και η διαπολιτισμική ανταλλαγή (Huber, 2012). Ενισχύεται η ποικιλότητα και ο σεβασμός στα πολιτισμικά στοιχεία του κάθε έθνους και σχεδιάζονται δράσεις ώστε να διατηρηθεί η πολιτισμική κληρονομιά της Ευρώπης μέσα από την προβολή του πολιτισμού του κάθε λαού.
- Η εξεύρεση κοινώς αποδεκτών λύσεων για τις προκλήσεις και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες της Ευρώπης. Για παράδειγμα οι διακρίσεις ενάντια των μειονοτήτων, η ξενοφοβία, η βιοηθική, η τρομοκρατία, το σύγχρονο δουλεμπόριο, το οργανωμένο έγκλημα, η βία εναντίον των παιδιών, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο κ.τ.λ.
- Η ενίσχυση της δημοκρατίας στην Ευρώπη με την ενδυνάμωση των πολιτικών, νομικών και θεσμικών παραγόντων και την παρακίνηση προς τον συνεχή εκδημοκρατισμό τους.

(Ανασύρθηκε

από:

https://www.nyulawglobal.org/globalex/Council_of_Europe.html#A3)



Εικόνα 5: Τα επιτεύγματα του Συμβουλίου της Ευρώπης οδηγούν σε έναν καλύτερο κόσμο όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα θα είναι σεβαστά από όλους.

1.5.4 Σημαντικά Επιτεύγματα

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει από την ίδρυσή του πετύχει πολλές διακρατικές συμφωνίες και ψηφίσματα που ενισχύουν την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και γενικά συντελούν ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων του. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, το Συμβούλιο έχει συντονισμένη και καλώς δομημένη δράση που ενισχύεται και από το διεθνές κύρος του. Εντέλει η όλη δομή και τα όργανα του Συμβουλίου λειτουργούν με γνώμονα την ενίσχυση του ρόλου του Συμβουλίου και την συνεργασία του με κράτη και διεθνείς θεσμούς. Παρακάτω αναφέρουμε ενδεικτικά τα σημαντικότερα επιτεύγματα του Συμβουλίου:

- Κατάργηση της θανατικής ποινής. Το Συμβούλιο θεωρεί την θανατική ποινή ως αντιδημοκρατική και απάνθρωπη και για αυτό τον λόγο έχει πρωτοστατήσει στους αγώνες για την κατάργησή της. Ο αγώνας αυτός ήταν δύσκολος και απαιτούσε συντονισμένη και επίπονη προσπάθεια. Αρχικά, τον Απρίλιο του 1983 θεσπίστηκε το υπ' αριθμ. 6 Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με το οποίο ουσιαστικά καταργήθηκε η θανατική ποινή. Έπειτα τον Μάιο του 2002 με το υπ' αριθ. 13 Πρωτόκολλο καταργήθηκε η θανατική ποινή σε κάθε περίπτωση. Το Συμβούλιο της Ευρώπης είχε καταστήσει σημαντική προϋπόθεση την κατάργηση της θανατικής ποινής για την είσοδο ενός κράτους μέλους σε αυτό. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι από το 1997 δεν έχει εκτελεστεί καμία θανατική ποινή σε κανένα από τα 47 κράτη μέλη του. Έχει επίσης θεσπιστεί Ευρωπαϊκή ημέρα κατά της θανατικής ποινής και αυτή είναι η 10^η Οκτωβρίου.
- Ενδυνάμωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δυστυχώς ακόμη και σήμερα υπάρχουν περιπτώσεις που άνθρωποι πέφτουν θύματα βασανιστηρίων και πολλών άλλων απάνθρωπων συμπεριφορών. Το Συμβούλιο από την πλευρά του, προσπαθεί με κάθε τρόπο ώστε να ενισχυθεί ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικά, αλλά και ειδικά σε κάθε κράτος μέλος του. Έτσι έχει θεσπίσει ανεξάρτητους μηχανισμούς παρακολούθησης που έχουν την εξουσιοδότηση να ελέγχουν τις χώρες μέλη ως προς την συμμόρφωσή τους με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ένα παράδειγμα είναι η Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων, η οποία πραγματοποιεί ξαφνικές επισκέψεις σε χώρους κράτησης εντός των 47 κρατών μελών και αξιολογεί την συμπεριφορά των αρχών προς τους κρατούμενους (Bond, 2010). Υπάρχει επίσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων που εργάζεται προς

την ενίσχυση των δικαιωμάτων της στέγασης, της υγείας, της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της ελεύθερης κυκλοφορίας όπως αυτά προβλέπονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη. Τέλος, ακόμη ένα παράδειγμα προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί η Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς (Greco) η οποία ενισχύει την καταπολέμηση της διαφθοράς και ενθαρρύνει τα κράτη στην υλοποίηση νομοθετικών, θεσμικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων. Βάση για την αξιολόγηση των κρατών μελών ως προς τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν οι σχετικές συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Αγώνας κατά του ρατσισμού και των διακρίσεων. Ο αγώνας κατά του ρατσισμού και των διακρίσεων έρχεται σε συνέχεια του αγώνα για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασίζεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
- Διαφύλαξη της ελευθερίας της έκφρασης. Δεδομένου ότι η ελευθερία της έκφρασης και η ελευθερία του τύπου και των ΜΜΕ είναι ουσιώδης για την λειτουργία της Δημοκρατίας, το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει θεσπίσει ειδική νομολογία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τον οποίο προστατεύεται γενικά η ελευθερία του τύπου και ειδικά η εμπιστευτικότητα των πηγών των δημοσιογράφων.
- Ισότητα των φύλων. Ακόμη και στις μέρες μας, σε όλο τον πλανήτη υπάρχουν ακόμη διακρίσεις κατά των γυναικών σε σημαντικούς τομείς. Οι γυναίκες για παράδειγμα θεωρούνται ακατάλληλες για συγκεκριμένα επαγγέλματα ή έχουν υποβαθμισμένο ρόλο σε σχέση με αυτόν του άνδρα στην κοινωνία. Το Συμβούλιο λοιπόν στο πλαίσιο της δικαιοσύνης και της ισότητας αναπτύσσει δράσεις και προωθεί πολιτικές ώστε να εξαλειφθούν οι διακρίσεις κατά των γυναικών.
- Προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών. Τα παιδιά είναι εξαρτώμενα από τους ενήλικες όσον αφορά το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών τους. Λόγω αυτής της αδυναμίας τους και λόγω άλλων παραγόντων τα παιδιά πολλές φορές γίνονται θύματα απάνθρωπης συμπεριφοράς. Για παράδειγμα πολλά παιδιά αναγκάζονται να δουλεύουν και άλλα στερούνται το παιχνίδι και την χαρά της ηλικίας τους διότι υποφέρουν από φτώχεια και πείνα. Το Συμβούλιο έχει επιτύχει να υπογραφεί η Σύμβαση για την προστασία των παιδιών ενάντια στη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη σεξουαλική κακοποίηση που αποτελεί μια σημαντική πράξη ποινικοποίησης της σεξουαλικής κακοποίησης και της κακομεταχείρισης των παιδιών. Η σύμβαση αυτή τέθηκε σε ισχύ

την 1^η Ιουλίου 2010. Επιπλέον, το Συμβούλιο έχει υιοθετήσει κατευθυντήριες γραμμές για την βελτίωση της πρόσβασης των παιδιών στη δικαιοσύνη.

- Υπεράσπιση της πολιτισμικής πολυμορφίας. Η πολιτισμική πολυμορφία προϋποθέτει τον αλληλοσεβασμό μεταξύ των κοινωνικών, εθνοτικών και θρησκευτικών ομάδων. Στις μέρες μας, στις πόλεις και τα χωριά της Ευρώπης διαβιούν κοινότητες με διαφορετικό πολιτισμό και θρήσκευμα. Είναι λοιπόν επόμενο να δημιουργούνται προβλήματα και διενέξεις μεταξύ των διαφορετικών κοινοτήτων. Το Συμβούλιο της Ευρώπης μεριμνά ώστε να αμβλυνθούν οι διαφορές και να επιτευχθεί η ειρηνική συνύπαρξη των διαφορετικών κοινοτήτων. Έτσι με την υιοθέτηση το 2008 της «Λευκής Βίβλου για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο» ξεκίνησαν οργανωμένα προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτικών με κύριο αντικείμενο την προστασία των μειονοτήτων και την προάσπιση της κοινωνικής συνοχής. Επίσης προωθήθηκε ο διάλογος μεταξύ των θρησκευτικών κοινοτήτων αλλά και με την συμμετοχή εκπροσώπων μη θρησκευτικών πεποιθήσεων. Έτσι δημιουργήθηκε ένα δίκτυο Διαπολιτισμικών πόλεων το οποίο βοηθάει στην διαχείριση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και αναπτύχθηκε μία πολιτική προώθησης της ανάμιξης και αλληλεπίδρασης ετερογενών ομάδων σε δημόσιους χώρους ώστε να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή.

- Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία. Για να διαφυλαχθεί η δημοκρατία και η εύρυθμη λειτουργία της δεν αρκεί μόνο ο έλεγχος και η νομοθέτηση, αλλά πρέπει κυρίως να φροντίζουμε ώστε οι πολίτες από μικρή ηλικία να αποκτούν δημοκρατική συνείδηση και να μαθαίνουν να είναι ενεργοί πολίτες συμμετέχοντας στην κοινωνία των πολιτών. Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψιν τα παραπάνω, το Συμβούλιο έχει ψηφίσει και προωθεί σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη τον Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Παιδεία της Δημοκρατίας και την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Έτσι δίνεται βάση στην προώθηση των πολιτών στην ενεργή συμμετοχή τους στα κοινά μέσα από την κατάλληλη επιμόρφωσή τους πάνω στην δημοκρατία, τους θεσμούς και τις διαδικασίες της. Όπως είναι λογικό η επιμόρφωση αυτή στοχεύει κυρίως στους νέους της Ευρώπης. Έτσι, κάθε χρόνο περισσότεροι από 5.000 επικεφαλείς ομάδων νεολαίας (youth leaders) εκπαιδεύονται στα Ευρωπαϊκά Κέντρα Νεότητας του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Στρασβούργο και στη Βουδαπέστη. Η λογική που ακολουθείται είναι αυτή του ντόμινο, δηλαδή οι νέοι που εκπαιδεύονται εκπαιδεύουν τα μέλη των συλλόγων τους και αυτοί με την σειρά

τους εκπαιδεύουν άλλους νέους. Πρέπει εδώ να αναφέρουμε ότι σημαντικό ρόλο στην κατάρτιση των νέων πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία παίζει και το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεότητας με κύριο μέλημα την προώθηση της κατανόησης, της ανοχής και της αλληλεγγύης στις σύγχρονες κοινωνίες.

(Ανασύρθηκε από: <https://www.coe.int/el/web/about-us/achievements>)

1.5.5 Η αναγνώριση και το κύρος του Συμβουλίου της Ευρώπης

Το Συμβούλιο της Ευρώπης αποτελεί έναν διακρατικό οργανισμό με υψηλό κύρος και διεθνή αναγνώριση. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι Συμφωνίες που έχουν κατοχυρωθεί με την πρωτοβουλία του γίνονται σεβαστές από πολλά κράτη και επιπλέον η επιρροή που έχει το Συμβούλιο σε ισχυρά κράτη και οργανισμούς είναι αδιαμφησβήτητη. Επιπλέον, το Συμβούλιο έχει στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση πράγμα που ενισχύει τον συμβουλευτικό και εποπτικό του ρόλο εντός της ευρωπαϊκής ηπείρου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αποτελεί επίσης έναν θεσμό σεβαστό διεθνώς και το γεγονός αυτό προσδίδει κύρος και αναγνώριση στο Συμβούλιο αφού το Δικαστήριο αυτό αποτελεί μέρος της δομής του. Διαχρονικά η δυνατότητα του Συμβουλίου να επηρεάζει οργανισμούς και να διαμορφώνει πολιτικές προς την προάσπιση της δικαιοσύνης και της ελευθερίας αποτελεί επίσης ένδειξη της αναγνώρισης και του κύρους που έχει ως Διακρατικός Οργανισμός (Schmahl, Breuer, 2017).

1.6 Συμβούλιο της Ευρώπης και Ελλάδα

Η Ελλάδα είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης σχεδόν από την ίδρυσή του. Ωστόσο, την εποχή της Δικτατορίας, δηλαδή από το 1967 έως το 1974, λόγω προσφυγών άλλων κρατών κατά της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων η

Ελλάδα εκδιώχθηκε από το Συμβούλιο και έγινε πάλι δεκτή μετά το 1974 όταν και αποκαταστάθηκε η δημοκρατία στην χώρα.

Η Ελλάδα έχει αποδεχθεί και υπογράψει 102 συμβάσεις και πρωτόκολλα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Από την άλλη, δεν έχει υπογράψει 57 συμβάσεις. Η Ελλάδα εκπροσωπείται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και διασφαλίζεται η εποπτεία της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) από τον Εθνικό Μηχανισμό Εποπτείας της Εφαρμογής των Αποφάσεων του ΕΣΔΑ. Ο Μηχανισμός αυτός ιδρύθηκε με τον νόμο 4443/2016. (Κεχαγιάς Δ, 2018)



Εικόνα 6: Η συνεργασία του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ε.Ε. είναι στενή και εκτείνεται σε πολλούς τομείς.

1.7 Συμβούλιο της Ευρώπης και Ευρωπαϊκή Ένωση

Το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι δύο διακρατικοί ευρωπαϊκοί οργανισμοί που συνεργάζονται μεταξύ τους και έχουν παράλληλα κοινή πορεία. Ιστορικά και οι δύο οργανισμοί δημιουργήθηκαν λίγο μετά το τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου και αρχικά ασχολήθηκαν με τα ίδια θέματα. Αν και η Ευρωπαϊκή Ένωση αρχικά με την μορφή της Ένωσης Άνθρακα και Χάλυβα είχε περισσότερο την μορφή οικονομικής συνεργασίας ενώ το Συμβούλιο είχε σκοπό την διαφύλαξη της ειρήνης και

την προστασία των ευρωπαϊών πολιτών, στην πορεία πολλές από τις δράσεις των δύο οργανισμών είχαν όμοιες επιδιώξεις και εναρμονίστηκαν μεταξύ τους. Για παράδειγμα από ένα σημείο και μετά και οι δύο οργανισμοί έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Το Συμβούλιο της Ευρώπης με το κείμενο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και η Ευρωπαϊκή Ένωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θέσπισαν το πλαίσιο που διασφάλιζε την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη, επίσης ιδρύθηκαν δύο δικαστήρια που έχουν ως σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής των συμβάσεων αυτών και τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το ένα είναι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Συμβούλιο της Ευρώπης) και το άλλο είναι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και όπως αναφέραμε και προηγουμένως, οι σκοποί και οι προτεραιότητες των δύο οργανισμών στην πορεία των χρόνων δεν συμπίπτουν ακριβώς, η συνεργασία που αναπτύχθηκε μεταξύ τους ήταν αρκετά στενή και ουσιαστική (Eberhard, 2002). Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η υιοθέτηση της σημαίας του Συμβουλίου της Ευρώπης ως σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η αναγνώριση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 1987. Αν και η προσχώρηση της Ε.Ε. στην ΕΣΔΑ πέρασε από πολλές φάσεις, όπου υπήρχαν διαφωνίες και δυσκολίες τελικά το 2018 έγινε το πιο ουσιαστικό βήμα πλήρους αναγνώρισης της ΕΣΔΑ από την Ε.Ε. με το κείμενο της δέσμευσης προσχώρησης της Ε.Ε. (Κεχαγιάς Δ., 2018)

1.8 Η συμβολή του Συμβουλίου της Ευρώπης προς μία Δημοκρατική Ευρώπη

1.8.1 Προς μια δημοκρατικότερη Ευρώπη

Η Ευρώπη ταλανίστηκε από μεγάλα κοινωνικοπολιτικά γεγονότα όπως ήταν η πτώση του Ανατολικού μπλοκ και η ένωση της Γερμανίας. Αυτά και άλλα γεγονότα έφεραν σύγχυση και ανησυχία στους πολιτικούς κύκλους της Ευρώπης. Ο διάλογος που διεξήχθη στο Συμβούλιο της Ευρώπης για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων έδειξε τις μεγάλες διαφορές στις απόψεις των κρατών μελών του Συμβουλίου. Πολλά κράτη όπως η Δανία και η Γερμανία εξέφρασαν την άποψη πως η πραγματικότητα είναι απροσδόκητη και σκληρή και μία ρομαντική προσέγγιση ενέχει πάντοτε κινδύνους ενώ

όσον αφορά το θέμα της οικονομικής υποστήριξης της Σοβιετικής Ένωσης άλλοι ήταν επιφυλακτικοί και άλλοι πλήρως αντίθετοι. Τελικά με την προσχώρηση των κρατών μελών του πρώην ανατολικού μπλοκ διασφαλίστηκε η πορεία των κρατών αυτών προς την δημοκρατία με την αποδοχή από μέρους τους των συμβάσεων όπως η ΕΣΔΑ και άλλων συμβάσεων που διασφάλιζαν ένα κράτος δικαίου και ισότητας. Τελικά η προνοητικότητα και η ευελιξία που έδειξαν τα αρμόδια όργανα του Συμβουλίου για την ένταξη των χωρών του πρώην Ανατολικού Μπλοκ τις βοήθησαν ώστε να οδηγηθούν στην δημοκρατία μέσα από ουσιαστικές πολιτικές, οικονομικές και συνταγματικές μεταρρυθμίσεις. Χαρακτηριστική είναι η άποψη του πρωθυπουργού της Εσθονίας Σίμ Κάλας ότι: «Ο Οργανισμός βοήθησε τη χώρα μου στο να θεσπίσει το νέο της σύνταγμα το 1992. Διαδραμάτισε ουσιαστικό ρόλο στο να βρεθούν νομικές λύσεις στο δύσκολο θέμα της υπηκοότητας. Ενίσχυσε την αναδιοργάνωση του δικαστικού συστήματος και βοήθησε να ευθυγραμμιστούν οι μηχανισμοί επιβολής του νόμου με τα δυτικά πρότυπα. Έχει συνεισφέρει δραματικά στο να δημιουργηθούν αποτελεσματικά μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης»

Κλείνοντας, να αναφέρουμε ότι ο εκδημοκρατισμός της Ευρώπης υπήρξε ένα σύνθετο και δύσκολο θέμα διότι οι συνθήκες που επικρατούσαν τον 20^ο Αιώνα υπήρξαν δύσκολες και περίπλοκες. Από την μία ήταν οι χώρες του Ανατολικού μπλοκ με τις διαλυμένες οικονομίες και τα απολυταρχικά καθεστώτα και από την άλλη η καχυποψία των Ευρωπαϊκών κρατών απέναντι στην επανένωση της Γερμανίας αποτελούσαν σημαντικά εμπόδια προς μία δημοκρατική Ευρώπη. Ωστόσο, τα μικρά και μεγάλα εμπόδια ξεπεράστηκαν και τελικά η Ευρώπη οδηγήθηκε με την σημαντική συμβολή του Συμβουλίου στην Δημοκρατία και στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η αναφορά μας στην πορεία προς μια δημοκρατικότερη Ευρώπη έγινε διότι η δημοκρατία αφορά άμεσα τους νέους αφού αφενός μόνο με αίσθημα ελευθερίας και δημοκρατίας οι νέοι αισθάνονται ευτυχισμένοι και αφετέρου διότι μέσα από δημοκρατικές κοινωνίες αναπτύσσονται υγιώς οι νέοι που αποτελούν τους αυριανούς πολίτες.

1.8.2 Χαμηλή πολιτική και δημοκρατία στην Ευρώπη

Με τον όρο χαμηλή πολιτική εννοούμε την ενασχόληση με τομείς που δεν είναι τομείς που αφορούν την επιβίωση ενός κράτους ή μιας ένωσης κρατών, αλλά που είναι σημαντικοί για άλλους λόγους. Έτσι, στο πλαίσιο των ασκούμενων πολιτικών του

Συμβουλίου της Ευρώπης καταλαβαίνουμε πως μιλάμε για χαμηλή πολιτική διότι τα θέματα με τα οποία ασχολείται το Συμβούλιο δεν είναι θέματα επιβίωσης της Ευρώπης, αλλά αφορούν την καλύτερη ποιότητα ζωής των πολιτών της. Έτσι αναλύσαμε και θα επεκταθούμε κι άλλο σε τομείς δράσης του Συμβουλίου που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, την υποβοήθηση των νέων ανθρώπων κ.τ.λ. οι οποίοι οδηγούν σε μία δημοκρατικότερη και καλύτερη Ευρώπη. Είναι σημαντικό επίσης να αναφέρουμε πως στην χαμηλή πολιτική σημαντικό ρόλο παίζει η ενεργή συμμετοχή των πολιτών ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, έτσι ενισχύεται περαιτέρω η άποψη πως η χαμηλή πολιτική είναι σημαντική για την ενίσχυση της Δημοκρατίας.

1.9 Σημαντικές Συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης

1.9.1 Πώς δημιουργούνται οι Συμβάσεις δικαίου στο Συμβούλιο της Ευρώπης

Όλες οι Συμβάσεις δικαίου προετοιμάζονται στα όργανα του Συμβουλίου όπου γίνονται λεπτομερείς συζητήσεις και διαπραγματεύσεις προκειμένου να εξεταστεί λεπτομερώς κάθε πτυχή των ζητημάτων που τις αφορούν. Πολύ σημαντικό είναι επίσης να διαμορφωθούν όλες οι λεπτομέρειες και να οριοθετηθεί το πλαίσιο δράσης της κάθε Σύμβασης.

Οι διαπραγματεύσεις οδηγούν στην τελική έγκριση από το Συμβούλιο των Υπουργών και στην υιοθέτηση του τελικού κειμένου όπως έχει διαμορφωθεί. Τέλος αυτό που επικυρώνει οριστικά μία σύμβαση είναι η αποδοχή και η υπογραφή της από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου ή ακόμη και από τρίτες χώρες. Θα πρέπει εδώ να επισημανθεί ότι οι Συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν έχουν θεσμικό χαρακτήρα αλλά έλκουν την εγκυρότητά τους στον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη τις υιοθετούν και τις εφαρμόζουν.

Ο κύριος επιβλέπων και καθ' ύλην αρμόδιος για την δημιουργία και εφαρμογή των Συμβάσεων Δικαίου είναι ο Γενικός Γραμματέας. Είναι εκείνος που οργανώνει και προωθεί την υπογραφή τους καθώς και της κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης. Ο Γενικός Γραμματέας είναι επίσης εκείνος που

οργανώνει τις τελικές διατυπώσεις και επίσης προωθεί τις Συμβάσεις σε τρίτες χώρες και ιδιαιτέρως στα Ηνωμένα Έθνη.

Υπάρχει επίσης Επιτροπή ειδικών που προετοιμάζει ειδικές επεξηγηματικές αναφορές που αφορούν τις Συμβάσεις Δικαίου του Συμβουλίου, οι οποίες μπορούν για παράδειγμα να περιγράφουν λεπτομερώς τα επιπλέον στοιχεία μίας Σύμβασης.

Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι όλα τα στοιχεία των Συμβάσεων Δικαίου του Συμβουλίου είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Γραφείου Συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

1.9.2 Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ)

Η ΕΣΔΑ είναι μια διεθνή συνθήκη που υπογράφηκε το Νοέμβριο του 1950 στη Ρώμη και τέθηκε αργότερα σε ισχύ τον Σεπτέμβριο του 1953 και είναι μία συνθήκη που διασφαλίζει τα θεμελιώδη ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του ανθρώπου. Μέσα από τα άρθρα της διασφαλίζεται ιδιαιτέρως το δικαίωμα στη ζωή, στην δικαιοσύνη, στην ελευθερία της έκφρασης και την ελευθερία της σκέψης και της θρησκείας. Η ΕΣΔΑ αποτελεί μία συνθήκη που συνεχώς επικαιροποιείται ώστε να συμπεριλάβει περισσότερα δικαιώματα και να βελτιώνεται η εφαρμογή της, μέσω επιπρόσθετων πρωτοκόλλων. (Περράκης, 2013) Το αρμόδιο όργανο για την εφαρμογή της ΕΣΔΑ είναι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου το οποίο είναι υπεύθυνο να ελέγχει την εφαρμογή της Σύμβασης και να αποφαινεται για ατομικές ή κρατικές καταγγελίες που αφορούν παραβάσεις της ΕΣΔΑ από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ΕΣΔΑ είναι η σημαντικότερη σύμβαση του Συμβουλίου και οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι είναι το κείμενο με την μεγαλύτερη επίδραση και επιρροή διεθνώς από αυτά που έχουν θεσπιστεί έως σήμερα από το Συμβούλιο της Ευρώπης. (Κεχαγιάς, 2018)

1.9.3 Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης

Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (ΕΚΧ), είναι μια διεθνής συνθήκη που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1961. Ο ΕΚΧ είναι μια συνθήκη που αφορά την προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων του ανθρώπου και κυρίως επεκτείνεται σε τομείς όπως η εργασία, η υγεία, η στέγαση, η εκπαίδευση κ.τ.λ.. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ευπαθείς ομάδες όπως τα παιδιά, οι μετανάστες κ.τ.λ. (Schmahl, Breuer, 2017). Η ΕΚΧ αποτελεί ένα πρωτοποριακό κείμενο προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων και κύριο χαρακτηριστικό του είναι ότι εξελίσσεται μέσω νέων πρωτοκόλλων ώστε να είναι συνεχώς ενημερωμένο. Τέλος, αξίζει να αναφέρουμε ότι ο ΕΚΧ αποτελεί σημείο αναφοράς για τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ΕΚΧ είναι ένα ουσιαστικό βήμα προς τα εμπρός όσον αφορά την κοινωνική ευημερία και την κοινωνική πρόοδο αφού προασπίζει θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα που αποτελούν προϋπόθεση για μια ευημερούσα κοινωνία. (Κεχαγιάς, 2018)

Παρακάτω αναφέρουμε ενδεικτικά άλλες 4 Συμβάσεις του Συμβουλίου χωρίς να επεκταθούμε περεταίρω.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας

Σύμβαση-Πλαίσιο για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων

Η Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Σύμβαση

Η Σύμβαση για την Προστασία των Παιδιών Ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση.

Η αναφορά μας στις σημαντικές Συμβάσεις του Συμβουλίου έγινε διότι αφορούν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα που αφορούν και τους νέους.

2 Βιβλιογραφική έρευνα

2.1 Οι λόγοι που οδήγησαν το Συμβούλιο της Ευρώπης να συμπεριλάβει τον τομέα της νεολαίας

Όπως είχαμε αναφέρει και στην εισαγωγή της παρούσης εργασίας, το κύριο ερευνητικό ερώτημα που θα μας απασχολήσει είναι ποιοι λόγοι οδήγησαν το Συμβούλιο της Ευρώπης να συμπεριλάβει τον τομέα της Νεολαίας στις δράσεις του. Πιο συγκεκριμένα, θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε μέσα από σχετικές βιβλιογραφικές αναφορές τις ανάγκες που ανάγκασαν το Συμβούλιο να ασχοληθεί με τον τομέα της νεολαίας και να δημιουργήσει δομές και δράσεις που θα υποστηρίζουν τους νέους και θα ασχολούνται με διάφορα θέματα που τους απασχολούν.

2.2 Υποστηρίζοντας τους νέους ανθρώπους στην Ευρώπη (Πρώτη βιβλιογραφική αναφορά)

Σύμφωνα με τον Howard Williamson ένας από τους λόγους που το Συμβούλιο της Ευρώπης ασχολήθηκε με τον τομέα της νεολαίας ήταν η θέληση για την δημιουργία καλών συνθηκών διαβίωσης για τους νέους με έμφαση στην προώθηση της προοπτικής για ανάπτυξη των νέων στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή, χωρίς αυτό να συμβαίνει σε βάρος κάποιας άλλης κοινωνικής ομάδας.

Άλλος ένας παράγοντας που οδήγησε στην ενασχόληση του Συμβουλίου με τον τομέα της νεολαίας ήταν η ανάγκη να διαπαιδαγωγηθούν οι νέοι ώστε να αποκτήσουν δημοκρατικές και ανθρωπιστικές αξίες και να είναι έτσι εμποτισμένοι με τις ευρωπαϊκές αξίες που προσβέυει και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Επιπρόσθετα ιδιαίτερη πρόκληση αποτέλεσε η καταπολέμηση κοινωνικών διακρίσεων και η «αναμόρφωση» της δημοκρατίας ώστε οι νέοι να έχουν ίσες ευκαιρίες εξέλιξης χωρίς να γίνονται διακρίσεις και αδικίες. Φυσικά για να υπάρχουν αποτελέσματα χρειάζεται να υιοθετηθούν οι κατάλληλες πολιτικές για την νεολαία με την λογική που ακολουθείται να είναι ότι πρώτα πρέπει να αλλάξουν οι αντιλήψεις για την νεολαία, έπειτα να μεταβληθούν σε κατάλληλες έννοιες και να αλλάξουν τέλος οι συνθήκες για τους νέους.

Φυσικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι στην Ευρώπη αποτέλεσαν έναν από τους κύριους λόγους που το Συμβούλιο της Ευρώπης ασχολήθηκε με την νεολαία και ανέπτυξε πολιτικές και δράσεις για τους νέους εδώ και σχεδόν 50 χρόνια. Αρχικά, το 1972 όπου έγιναν τα πρώτα ουσιαστικά βήματα και έπειτα μεταξύ 1997 και 2001 επτά κράτη πρωτοστάτησαν ώστε να ξεκινήσει το Συμβούλιο να ασχολείται με τους

νέους. Αυτά τα κράτη ήταν η Φινλανδία, η Ολλανδία, η Σουηδία, η Ισπανία, η Ρουμανία, η Εσθονία και το Λουξεμβούργο. Οι κύριοι στόχοι ήταν αρχικά να αναπτυχθούν τρόποι συμβουλευτικής πάνω στον σχεδιασμό πολιτικών για τους νέους, να αναγνωριστούν ποιοι τομείς πρέπει να ενσωματωθούν στις πολιτικές για τους νέους και να συνεισφέρουν στην γνώση για την ανάπτυξη πολιτικών για τους νέους. Φυσικά οι παραπάνω ενέργειες οδήγησαν σε πολιτικές που εφαρμόστηκαν. Όπως είπαμε παραπάνω, ο κύριος λόγος που ενσωματώθηκε ο τομέας της νεολαίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης ήταν η αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετώπιζαν οι νέοι. Ένα από τα κύρια προβλήματα ήταν το πώς οι νέοι θα ενσωματωθούν ομαλά στην κοινωνία αντιμετωπίζοντας τα κατά τόπους κοινωνικά προβλήματα. Το κύριο δίλλημα που αντιμετώπισε το Συμβούλιο της Ευρώπης ήταν εάν οι πολιτικές θα έπρεπε να στοχεύσουν ώστε να βοηθήσουν τους νέους να ενσωματωθούν ως νέοι ή ως ενήλικες στις κοινωνίες. Δηλαδή, απασχόλησε έντονα την Ευρώπη εάν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα της νεανικής ηλικίας ή αν θα έπρεπε απλά οι νέοι να αντιμετωπιστούν όπως οι ενήλικοι. (Williamson, 2002)

2.3 Πολιτικές για τους νέους στην Ευρώπη, μεγάλες αλλαγές μετά από μεγάλες κρίσεις (Δεύτερη Βιβλιογραφική Αναφορά)

Οι πολιτικές για τους νέους στην Ευρώπη έγιναν αναγκαίες μετά από μεγάλες κρίσεις στην Ευρώπη που κατέστησαν ευάλωτους τους νέους και τους έκαναν να αισθάνονται αδύναμοι να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις για την ζωή τους. Επιπλέον, το γεγονός ότι ειδικά σε οικονομικά ασθενείς χώρες οι οικογένειες αδυνατούσαν να εφοδιάσουν τα παιδιά τους με εφόδια όπως η μόρφωση, οι κοινωνικές δεξιότητες κ.τ.λ. ανάγκασε τις κυβερνήσεις να ασχοληθούν σοβαρά με τα προβλήματα των νέων και να υιοθετήσουν πολιτικές για την νεολαία που θα διευθετούσαν αυτά τα προβλήματα. Παρ' όλο που έχουν γίνει ενέργειες για την ενίσχυση των νέων στην Ευρώπη ήδη από το τέλος της δεκαετίας του 90, οι συνεχείς κοινωνικοί μετασχηματισμοί και τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα οδήγησαν τους νέους σε αδυναμία να ανταποκριθούν στα προβλήματα που είχαν να αντιμετωπίσουν. Έτσι, πολλοί νέοι οδηγήθηκαν σε κοινωνική απομόνωση ή σε παραβατικότητα και έτσι έπρεπε να υιοθετηθούν πολιτικές για την νεολαία που θα αντιμετώπιζαν αυτά τα προβλήματα. Δεδομένου ότι οι νέοι

αποτελούν τους αυριανούς ενήλικες που θα επωμιστούν την ευθύνη για την ανάπτυξη και ευημερία των κρατών τους καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό ήταν να ασχοληθούν οι φορείς της Ευρώπης με σοβαρότητα με την νεολαία. Έτσι το Συμβούλιο της Ευρώπης εδώ και αρκετές δεκαετίες έχει εντάξει τον τομέα της νεολαίας στην δομή του και ασχολείται ενεργά με τα προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι στην Ευρώπη. (Guidi, 2014)

2.4 8^η σύσκεψη των υπεύθυνων για την νεολαία υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης - dr Gavan Titley. (Τρίτη Βιβλιογραφική Αναφορά)

Σύμφωνα με το προπαρασκευαστικό έγγραφο για την 8^η σύσκεψη των υπευθύνων για την νεολαία υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης συμπεραίνουμε τα παρακάτω όσον αφορά τους λόγους που το Συμβούλιο αποφάσισε να ασχοληθεί σοβαρά με τον τομέα της νεολαίας.

Πρώτον, υπήρξε η ανάγκη να προετοιμαστούν οι νέοι ώστε να γίνουν ενεργοί πολίτες και να μάθουν να συμμετέχουν τόσο στην κοινωνική όσο και στην πολιτική ζωή των κρατών τους. Αυτό είναι ένα σύνθετο θέμα καθώς για να γίνει κάποιος ενεργός πολίτης απαιτούνται μία σειρά από δεξιότητες οι οποίες για να αποκτηθούν χρειάζεται εκπαίδευση, καθοδήγηση και καθημερινή τριβή. Έτσι οι έννοιες της διά βίου εκπαίδευσης, της κοινωνικής συνοχής, της ιδιότητας του πολίτη, της ασφάλειας κ.τ.λ. είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την έννοια του ενεργού και υγιώς σκεπτόμενου πολίτη.

Δεύτερον, σε πολλά κράτη της Ευρώπης από το τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου και έως σήμερα δεν είναι αυτονόητο ότι οι νέοι απολαμβάνουν τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα καθώς σε κάποιες χώρες επικρατούν δυσχερείς πολιτικές και οικονομικές συνθήκες. Έτσι υπήρξε η ανάγκη ώστε να διασφαλιστεί για τους νέους αρχικά η προσωπική τους υγεία και ευημερία, να τους δοθούν ίσες δυνατότητες εκπαίδευσης, να διασφαλιστεί η επιτυχής ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία και βασικά να τους δοθεί η δυνατότητα να συμμετάσχουν στα κοινά και να παίρνουν οι ίδιοι αποφάσεις για το μέλλον τους.

Τρίτον, έπρεπε να αντιμετωπιστούν φαινόμενα ρατσισμού και ανισοτήτων που υπήρχαν ειδικά για νέους που προέρχονταν από χαμηλά κοινωνικά στρώματα ή από

μειονοτικούς πληθυσμούς και υπέφεραν από φτώχεια, έλλειψη εκπαίδευσης, αδικίες και κοινωνικό αποκλεισμό. Έτσι κυρίως με τις καμπάνιες του 1995 και του 2007 δόθηκε έμφαση στην καταπολέμηση αυτών των φαινομένων.

Τέλος, υπήρξε η ανάγκη να αντιμετωπιστούν φαινόμενα παραβατικής συμπεριφοράς από μέρους των νέων. Είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα που απασχόλησε και απασχολεί σοβαρά ορισμένες χώρες τις Ευρώπης. Αυτό το θέμα συνδέεται άμεσα με αυτά που αναφέρθηκαν πιο πάνω καθώς εάν ένας νέος άνθρωπος δεν μορφωθεί, πέσει θύμα διακρίσεων και δεν ενσωματωθεί ομαλά στην κοινωνία τότε είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα παρουσιάσει κάποιου είδους παραβατική συμπεριφορά. Έτσι, σχεδιάστηκαν δράσεις και εφαρμόστηκαν πολιτικές για την νεολαία από το Συμβούλιο της Ευρώπης που σκοπό είχαν την αντιμετώπιση της παραβατικότητας των νέων. (Ανασύρθηκε από: <https://youth.gov.mt/wp-content/uploads/2020/02/agenda-2020.pdf>)

2.5 Οι λόγοι ενσωμάτωσης του τομέα της νεολαίας βάση της επίσημης ιστοσελίδας του Συμβουλίου της Ευρώπης (Τέταρτη Βιβλιογραφική Αναφορά)

Ως τελευταία βιβλιογραφική αναφορά σχετικά με την αναζήτηση των λόγων ενσωμάτωσης του τομέα της νεολαίας χρησιμοποιούμε την επίσημη σελίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης και ιδιαίτερα την ενότητα που αναφέρεται στην ακολουθούμενη από τον οργανισμό πολιτική για την νεολαία. Έτσι μέσα από την μελέτη των γενικών στόχων θα συμπεράνουμε τους λόγους αφού οι στόχοι και οι λόγοι ενσωμάτωσης των πολιτικών για τους νέους έχουν σχέση αποτελέσματος – αιτίας. Είναι λογικό ότι θέτουμε έναν στόχο διότι υπάρχει κάποια γενεσιουργός αιτία όπως ένα πρόβλημα ή μία πρόκληση στα οποία θέλουμε να ανταποκριθούμε.

Έχουμε αναφέρει σε προηγούμενες βιβλιογραφικές αναφορές ότι κύριος λόγος ένταξης του τομέα της νεολαίας είναι η ενίσχυση των νέων της Ευρώπης ώστε να γίνουν ενεργοί και υπεύθυνοι πολίτες έχοντας επίγνωση των δημοκρατικών αρχών και των αρχών του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Υπήρξε δηλαδή η ανάγκη για δημιουργία δημοκρατικών και ειρηνικών κοινωνιών και μόνο μέσα από την ενίσχυση και καθοδήγηση των αυριανών πολιτών θα μπορούσε αυτό να επιτευχθεί.

Πιο συγκεκριμένα, υπήρξε η ανάγκη οι νέοι όχι απλά να είναι τα αντικείμενα εφαρμογής πολιτικών και πράξεων αλλά οι ίδιοι να συμμετέχουν στην λήψη αποφάσεων και να εκφράζουν την γνώμη τους. Έτσι, οι νέοι θα αποκτήσουν δεξιότητες και ικανότητα σκέψης που θα τους βοηθήσουν στην κοινωνική και πολιτική τους ζωή. Επιπλέον, η ανάγκη ώστε οι νέοι να μορφωθούν επαγγελματικά και κοινωνικά ήταν από τους σημαντικότερους λόγους για την ενσωμάτωση του τομέα της νεολαίας από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Μην ξεχνάμε ότι οι δύο βασικότερες συνιστώσες για την ανάπτυξη μιας κοινωνίας είναι η οικονομική και κοινωνική ευημερία που επιτυγχάνονται μόνο εάν έχει δοθεί έμφαση στην κατάλληλη εκπαίδευση των νέων ώστε να γίνουν οικονομικά παραγωγικοί, ισορροπημένοι και χρήσιμοι πολίτες. Υπήρξε ακόμη η ανάγκη να μελετηθούν ο βαθμός επίτευξης των στόχων για την νεολαία που είχαν τεθεί. Έτσι, έπρεπε αφού εφαρμοστούν οι πολιτικές για την νεολαία, να αξιολογηθούν στατιστικά στοιχεία και να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα. Έτσι, εάν διαπιστωθούν κενά στην επίτευξη των στόχων για την νεολαία που έχουν τεθεί θα μπορούν να εφαρμοστούν διορθώσεις στην ασκούμενη πολιτική ώστε να έχουμε εναρμόνιση στόχων και αποτελεσμάτων όσον αφορά τον τομέα της νεολαίας. Τέλος, υπήρξε η ανάγκη για συνεργασία των κυβερνήσεων της Ευρώπης ώστε να υπάρχει κοινή γραμμή πλεύσης στον τομέα των εφαρμοζόμενων πολιτικών για την νεολαία ώστε να διαμορφωθεί η Ευρώπη του αύριο όπου οι κοινωνίες πέρα από τις ιδιαιτερότητές τους θα έχουν μια κοινή βάση όσον αφορά τις ηθικές αξίες, την οργάνωση και την λειτουργία. Με λίγα λόγια, βασικό κομμάτι της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αποτέλεσαν οι πολιτικές για την νεολαία αφού έτσι δημιουργείται ένας κοινός τόπος όσον αφορά την κοινωνική και πολιτική ζωή των πολιτών της Ευρώπης.

2.6 Συμπεράσματα βιβλιογραφικής έρευνας

Σύμφωνα με την βιβλιογραφική έρευνα που προηγήθηκε και απαντώντας στο κύριο ερευνητικό μας ερώτημα μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

Κύριος λόγος για την ένταξη του τομέα της νεολαίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης ήταν η αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετώπιζαν οι νέοι. Έτσι, συμπεραίνουμε ότι η καταπολέμηση του ρατσισμού, η αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας, η εξασφάλιση καλών συνθηκών διαβίωσης, η αντιμετώπιση των διακρίσεων και η

εξασφάλιση ίσων ευκαιριών επαγγελματικής και κοινωνικής εξέλιξης των νέων υπήρξαν ουσιαστική λόγοι ώστε να αποφασίσει το Συμβούλιο της Ευρώπης να ασχοληθεί με την νεολαία. Πρέπει να λάβουμε υπόψιν ότι σε πολλά κράτη της Ευρώπης λόγω δυσχερών κοινωνικοπολιτικών συνθηκών οι νέοι βρέθηκαν σε δεινή θέση αδυνατώντας να μορφωθούν και να ενταχθούν ομαλά στο κοινωνικό σύνολο. Έτσι, δημιουργήθηκαν ανισότητες και απειλήθηκε η δημοκρατία αλλά και τα ανθρώπινα δικαιώματα των νέων. Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, ήδη από το 1972, το Συμβούλιο της Ευρώπης ασχολήθηκε ουσιαστικά με τον τομέα της νεολαίας.

Ένας άλλος ουσιαστικός λόγος για τον οποίο το Συμβούλιο της Ευρώπης ενέταξε τον τομέα της νεολαίας ήταν ότι έγινε κατανοητό ότι η μελλοντική ευημερία των κρατών μελών του Συμβουλίου συνδεόταν άμεσα με την διαπαιδαγώγηση και την ενίσχυση των νέων. Έτσι, δρομολογήθηκαν και υλοποιήθηκαν δράσεις που σκοπό είχαν την προσωπική και επαγγελματική πρόοδο των νέων. Έτσι οι νέοι θα μπορούσαν να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία και να έχουν κοινωνική και οικονομική πρόοδο. Είναι εδώ ουσιαστικό να αναφέρουμε ότι όλοι τότε κατάλαβαν πώς για να έχουμε ευημερούσες κοινωνίες πρέπει να έχουμε και ευημερείς πολίτες. Έτσι, πρόβαλε ως επιτακτική ανάγκη η καθοδήγηση των νέων ώστε να αποκτήσουν επαγγελματικές και κοινωνικές δεξιότητες, να αναπτύξουν συνάμα πρωτοβουλία και να γίνουν ενεργοί πολίτες και τέλος να συν-διαμορφώσουν το κοινωνικό και πολιτικό τους περιβάλλον παίρνοντας μέρος ενεργά στην λήψη αποφάσεων. Κλείνοντας, θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι το θέμα της ένταξης του τομέα της νεολαίας από το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι σημαντικό αλλά και σύνθετο διότι οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες μεταβάλλονται συνεχώς και έτσι γίνεται επιτακτική η ανάγκη ώστε οι πολιτικές για την νεολαία να προσαρμόζονται συνεχώς ώστε να ανταποκρίνονται στο σήμερα και να προετοιμάζουν το μέλλον.



Εικόνα 7: Το συμβούλιο της Ευρώπης ενδιαφέρεται για τους νέους.

3 Συμβούλιο της Ευρώπης και Νεολαία

3.1 Τι περιλαμβάνει ο τομέας της νεολαίας γενικά

Ο τομέας της νεολαίας είναι πολυσύνθετος και πολύπλευρος και συνεπώς όποιος θελήσει να ασχοληθεί με αυτόν πρέπει να λάβει υπόψιν του πολλούς τομείς. Ενδεικτικά θα αναφέρουμε τους κυριότερους τομείς λαμβάνοντας υπόψιν τους τομείς όπου δίνει έμφαση η Ε.Ε. και το Συμβούλιο της Ευρώπης όταν ασχολούνται με τους νέους. Οι κύριοι τομείς λοιπόν είναι οι εξής:

Η ενεργή συμμετοχή των νέων στην κοινωνική και πολιτική ζωή: Γίνεται κατανοητό ότι οι κοινωνίες χρειάζονται ενεργούς και δραστήριους νέους προκειμένου να αναπτύσσονται κοινωνικά, πολιτισμικά και οικονομικά.

Η κινητικότητα των νέων: Οι νέοι πρέπει να ταξιδέψουν και να γνωρίσουν τον κόσμο προκειμένου να εργαστούν, να μορφωθούν ή να ψυχαγωγηθούν. Ενισχύοντας την κοινωνικότητα των νέων, τους δίνουμε την δυνατότητα να εξελιχθούν και να μάθουν

να σέβονται κάθε πολιτισμό και να συνεργάζονται με ανθρώπους άλλων εθνικοτήτων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus.

Νεολαία, Μ.Μ.Ε. και κοινωνική δικτύωση: Η επικοινωνία ανθρώπων από διαφορετικά κράτη γίνεται πολύ εύκολη με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και έτσι οι νέοι γνωρίζονται μεταξύ τους χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική τους παρουσία στον ίδιο τόπο. Τα Μ.Μ.Ε. παίζουν επίσης πολύ σημαντικό ρόλο αφού επηρεάζουν τους νέους ποικιλοτρόπως.

Νέοι και άθληση: Ο τομέας της άθλησης αποκτά μεγάλη σημασία για τους νέους αφού είτε ασχολούνται ενεργά με ένα άθλημα είτε ως θεατές και κερδίζουν έτσι ζωντάνια, υγεία και καλή σωματική και ψυχική υγεία.

Τα δικαιώματα των νέων είναι σημαντικό να διασφαλίζονται: Έτσι οι νέοι πρέπει να απολαμβάνουν ελευθερίες όπως η διασκέδαση και δικαιώματα όπως το δικαίωμα στην εργασία.

Ψυχαγωγία: Οι νέοι έχουν ανάγκη να ψυχαγωγηθούν και αυτό πρέπει να απασχολεί τους οργανισμούς που ασχολούνται με την νεολαία ώστε να οργανώνονται δράσεις όπως συναυλίες, προβολές ταινιών, φεστιβάλ κ.τ.λ.

Αυτοί θεωρούμε ότι είναι οι κύριοι τομείς που απασχολούν τους νέους.

3.2 Το τμήμα Νεολαίας του Συμβουλίου της Ευρώπης

Το τμήμα της Νεολαίας εντάσσεται στην Διεύθυνση Δημοκρατικής Συμμετοχής του Συμβουλίου της Ευρώπης και ασχολείται με την επεξεργασία κατευθυντήριων γραμμών, προγραμμάτων και νομικών θεσμών προκειμένου να υπάρξει ανάπτυξη συνεκτικών και αποτελεσματικών πολιτικών για την νεολαία σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπρόσθετα, παρέχει χρηματοδότηση και εκπαιδευτική υποστήριξη σε διεθνείς δράσεις νεολαίας που προωθούν την κινητικότητα των νέων και την διασφάλιση των αξιών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, την δημοκρατία και τον πολιτιστικό πλουραλισμό (Siurala, 2005).

Το τμήμα της Νεολαίας χωρίζεται στους κλάδους α) της Εκπαίδευσης και της Κατάρτισης, β) των πολιτικών νεολαίας, γ) του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Νεολαίας

(European Youth Foundation) και Προγραμματισμού και δ) στα Ευρωπαϊκά Κέντρα Νεολαίας στη Βουδαπέστη και στο Στρασβούργο. Το θέμα της οργάνωσης δράσεων για την νεολαία απασχολεί εδώ και περίπου 50 χρόνια το Συμβούλιο πράγμα λογικό διότι πρώτον, η νεολαία αποτελεί το μέλλον των κρατών της Ευρώπης και δεύτερον, οι νέοι στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν προβλήματα και προκλήσεις που τους κάνουν ευάλωτους και αδύναμους να ανταποκριθούν εκτός και αν λάβουν ειδική εκπαίδευση και καθοδήγηση (Perovic, 2017). Έτσι, για παράδειγμα νέοι από ασθενείς οικονομικά χώρες που αδυνατούσαν να μορφωθούν και έτσι κινδύνευαν από την ανεργία, με την σωστή καθοδήγηση, ανακαλύπτουν προοπτικές που τους βοηθούν να εξελιχθούν επαγγελματικά. Επιπλέον, σε περιπτώσεις που θίγονται τα ανθρώπινα δικαιώματα των νέων, οι νέοι εφ' όσον ενημερώνονται για τους οργανισμούς που υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να διασφαλιστούν και να μην βρεθούν άνθρωποι που θα θελήσουν να παραβούν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Γίνεται έτσι κατανοητό ότι ο τομέας της νεολαίας είναι ένας από τους πιο σημαντικούς τομείς δράσης του Συμβουλίου.

3.3 Οι τέσσερις πυλώνες των ακολουθούμενων πολιτικών για την νεολαία

Οι πολιτικές για την νεολαία είναι μία στρατηγική που χαράσσεται από τους θεσμούς και κύριο στόχο έχει να παράσχει στους νέους ανθρώπους ευκαιρίες εξέλιξης και εμπειρίες που θα υποστηρίξουν την επιτυχή ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία και θα τους επιτρέψουν να γίνουν ενεργά και υπεύθυνα μέλη αυτής. Επίσης στόχος είναι οι νέοι να γίνουν φορείς αλλαγών που θα οδηγήσουν σε καλύτερες μελλοντικές κοινωνίες.

Οι πολιτικές του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον τομέα της νεολαίας βασίζονται και χαράσσονται μέσω τεσσάρων πυλώνων:

- 1) Τα θεσμοθετημένα όργανα στον τομέα της νεολαίας
- 2) Η μερική συμφωνία για την κινητικότητα των νέων μέσω της κάρτας νέων (Partial Agreement on Youth Mobility through the Youth Card)
- 3) “Συμφωνία” στον τομέα της Νεολαίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Youth “Partnership” with the European Commission)

4) Τομέας των Εκδόσεων (Publications Unit)

3.3.1 Τα θεσμοθετημένα όργανα στον τομέα της νεολαίας

Τα 2 βασικά θεσμοθετημένα όργανα του τομέα της Νεολαίας είναι α) η Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή για την Νεολαία και β) Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για τη Νεολαία. Ωστόσο, υπάρχουν άλλα δύο βασικά όργανα τα οποία προκύπτουν από την συνεργασία των 2 πρώτων, τα οποία είναι γ) το Κοινό Συμβούλιο για τη Νεολαία και δ) η προγραμματική Επιτροπή για τη Νεολαία

3.3.1.1 Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή για την Νεολαία

Αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων ή άλλων οργάνων υπεύθυνων για τον τομέα της νεολαίας από τα 50 κράτη που συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Σύμβαση. Η Επιτροπή έχει σκοπό να ενισχύσει την συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων στον τομέα της Νεολαίας και παρέχει ένα πλαίσιο σύγκρισης εθνικών πολιτικών για την νεολαία και ανταλλαγής καλών πρακτικών (Serban, Barber, 2018).

3.3.1.2 Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Νεολαία

Αποτελείται από 30 εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανισμών και δικτύων νεολαίας και παρέχει γνώμες σε όλους τους τομείς της νεολαίας και διασφαλίζει ότι οι νέοι εμπλέκονται στις δράσεις του Συμβουλίου.

Τα 2 όργανα έρχονται μαζί στο Κοινό Συμβούλιο για τη Νεολαία καθώς και στην Επιτροπή προγραμματισμού για τη Νεολαία τα οποία είναι όργανα συν-απόφασης

3.3.1.3 Κοινό Συμβούλιο για τη Νεολαία

Αποτελεί ένα όργανο συν-απόφασης και λήψης αποφάσεων το οποίο καθορίζει τις προτεραιότητες, τους στόχους και τον προϋπολογισμό στον τομέα της νεολαίας. Στο Κοινό Συμβούλιο για την Νεολαία λαμβάνουν μέρος όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής

Διευθύνουσας Επιτροπής για την Νεολαία και του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου για την Νεολαία. Είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων και χάραξης πολιτικής του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της Νεολαίας. Το Κοινό Συμβούλιο για τη Νεολαία μαζί με το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Νεολαία και την Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή για την Νεολαία συναντιούνται 2 φορές τον χρόνο, κάθε Μάρτιο στη Βουδαπέστη και κάθε Ιούνιο στο Στρασβούργο (Serban, Barber, 2018).

3.3.1.4 Προγραμματική Επιτροπή για τη Νεολαία

Αποτελείται από 8 κυβερνητικούς εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Διευθύνουσας Επιτροπής για την Νεολαία και 8 μη κυβερνητικούς εκπροσώπους από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για τη Νεολαία. Καθορίζει και επιβλέπει το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Νεολαίας και των δύο ευρωπαϊκών Κέντρων νεολαίας στο Στρασβούργο και την Βουδαπέστη. Λαμβάνει αποφάσεις για όλες τις υποβληθείσες αιτήσεις στο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας καθώς και για τα study sessions που διοργανώνονται σε συνεργασία των 2 Κέντρων Νεότητας. Οι συναντήσεις γίνονται 2 φορές τον χρόνο Ιούνιο και Δεκέμβριο και τα μέλη του εκλέγονται κάθε 2 χρόνια.

Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι το παραπάνω σύστημα συνδιοίκησης βασίζεται στο δημοκρατικό μοντέλο λήψης αποφάσεων καθώς συνδυάζει την φωνή των νέων Ευρωπαίων καθώς και των δημοσίων αρχών υπεύθυνων για ζητήματα νεολαίας (Williamson, Fras, Lavchyan, 2021).

3.4 Συμβάσεις για τους νέους

3.4.1 Η μερική συμφωνία για την κινητικότητα των νέων μέσω της κάρτας νέων (Partial Agreement on Youth Mobility through the Youth Card)

Πρόκειται για μία ανοικτή μερική συμφωνία που δημιουργήθηκε το 1991 εντός του Συμβουλίου της Ευρώπης η οποία ωστόσο δίνει τη δυνατότητα και σε μη κράτη μέλη του Συμβουλίου ή της Ευρωπαϊκή Πολιτιστικής Σύμβασης να συμμετέχουν σε αυτή². Η επίβλεψη του προγράμματος της μερικής συμφωνίας πραγματοποιείται από ένα Συμβούλιο Συντονισμού το οποίο αποτελείται από 17 μέλη, 8 εκπροσώπους οι οποίοι διορίζονται από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, 8 μέλη της Ευρωπαϊκής Κάρτας Νέων που προσλαμβάνεται από την ίδια και 1 εκπρόσωπο που προσλαμβάνεται από το Συμβουλευτικό Συμβούλιο για τη Νεολαία.

Βασικοί στόχοι της μερικής συμφωνίας είναι η ανάπτυξη του προγράμματος για την κάρτα νέων και η χάραξη καλύτερων πολιτικών για τη νεολαία σε συνεργασία και προς όφελος των κυβερνήσεων μελών.

Πιο αναλυτικά, ο πρώτος σκοπός αφορά τους νέους ηλικίας κάτω των 30 ετών, χωρίς απαραίτητα να είναι φοιτητές ή κάτοικοι χωρών της Ευρώπης, οι οποίοι μέσω της κάρτας μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες απαραίτητα για την προσωπική και πολιτιστική τους ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, οι νέοι/ες έχουν πρόσβαση σε συμβουλές, εκπτώσεις και προνόμια σε διάφορους τομείς όπως ταξίδια, εκπαίδευση και στέγαση. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προκειμένου οι νέοι να επωφεληθούν τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.

Ο δεύτερος σκοπός αφορά τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και την ικανοποίηση των δικών τους αναγκών σχετικά με τις πολιτικές για τη νεολαία. Για τον σκοπό αυτό δραστηριοποιούνται οι κυβερνήσεις, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, ειδήμονες στον τομέα της νεολαίας, ακαδημαϊκοί, ΜΚΟ και εθνικοί οργανισμοί για την κάρτα νέων. Συγκεκριμένα, μέσω της συμφωνίας αυτής παράγεται η γνώση στα θέματα της νεολαίας και γίνεται ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Κάποιες από αυτές εκδίδονται και προωθούνται και προς τα άλλα κράτη μέλη και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κάρτας Νέων.

² https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e11ff

3.4.2 'Συμφωνία' στον τομέα της Νεολαίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Youth 'Partnership' with the European Commission)

Αποτελεί ένα πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της νεολαίας που δημιουργήθηκε το 1998. Οι δυο αυτοί θεσμοί καταμερίζουν ισομερώς τη συμμετοχή τους στο παραπάνω πρόγραμμα όσον αφορά τη διοίκηση, τη χρηματοδότηση, τις πολιτικές προτεραιότητες και την ορατότητα. Στόχος της συγκεκριμένης συμφωνίας είναι να ενθαρρύνει τις συνεργασίες μεταξύ των προσανατολισμένων προς τη νεολαία δραστηριοτήτων των δύο θεσμών, ασχολούμενοι με θέματα κοινού ενδιαφέροντος και ζητήματα που απαιτούν μια κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση (Nico, Taru, 2017).

Μέλη της Συμφωνίας είναι εκτός από τα κράτη μέλη της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλα κράτη που έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Συνθήκη καθώς και γειτνιάζοντα κράτη από τη Νότια Μεσόγειο.

Η Συμφωνία έχει θέσει τρεις προτεραιότητες: 1) συμμετοχικότητα/ιθαγένεια, συμπεριλαμβάνοντας νέα εργαλεία και προσεγγίσεις, 2) κοινωνική ένταξη δίνοντας έμφαση στην πρόσβαση στα δικαιώματα και στην καταπολέμηση των διακρίσεων εναντίον ευπαθών ομάδων και 3) την ποιοτική ανάπτυξη της εργασίας με τους νέους.³

Μέσα από την Συμφωνία αυτή επιχειρείται να επιτευχθούν δύο αντικειμενικοί στόχοι: -Καλύτερη γνώση μέσα από αποτέλεσμα κοινωνιολογικής και στατιστικής ανάλυσης και έρευνας στον ευρύ τομέα της νεολαίας που στοχεύει στην καθιέρωση μιας καθαρότερης εικόνας τρεχόντων και μελλοντικών προκλήσεων και τάσεων σχετικά με την συμμετοχή των νέων.

-Πρόωθηση της εργασίας με τους νέους ενθαρρύνοντας την συνεισφορά της στους τομείς της ενεργού συμμετοχής, της κοινωνικής ένταξης περιλαμβάνοντας συνεργασίες, πρωτοπορίες, εκπαιδευτικές κινητικότητες και αναγνώριση της εργασίας με τους νέους (Lonean, Braziene, Taru, 2019).

³ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/about-us>

Προτεραιότητα αποτελεί συγχρόνως η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο με την Ανατολική Ευρώπη και τον Καύκασο, τα Δυτικά Βαλκάνια και την Νότια Μεσόγειο.

Το μοντέλο διοίκησης της Συμφωνίας αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι τα κύρια εμπλεκόμενα μέρη. Ωστόσο άλλες οντότητες έχουν συμμετοχή όπως το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Νεολαία, οι Εθνικές Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πρόγραμμα Erasmus+ (Youth in Action), η πλατφόρμα Salto, το ERYICA, το Eurodesk, η Προγραμματική Επιτροπή για την Νεολαία, και το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για τη νεολαία, τα υπουργεία και τα ερευνητικά κέντρα υπεύθυνα για θέματα νεολαίας των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Βασικές δραστηριότητες της Συμφωνίας που λαμβάνουν δράση το τρέχον έτος προωθώντας τις πολιτικές στον τομέα της νεολαίας είναι οι ακόλουθες:

-Ευρωπαϊκό Κέντρο Γνώσης για την Πολιτική της Νεολαίας (European Knowledge Center for Youth Policy)-EKCYR. Αποτελεί μια διαδικτυακή πλατφόρμα που στοχεύει να παρέχει πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με την νεολαία σε όλη την Ευρώπη. Μέσα από την συλλογή δεδομένων στους τομείς της έρευνας, των πολιτικών και των πρακτικών στοχεύει στην βελτίωση της μεταφοράς των γνώσεων και της πληροφόρησης στους τομείς αυτούς⁴.

-Δίκτυο Ευρωπαίων Ερευνητών για την Νεολαία (Pool of European Youth Researchers)-PEYR. Αποτελείται από 35 ειδικούς από όλη την Ευρώπη οι οποίοι έχουν γνώση και εμπειρία σε διαφορετικές θεματικές των πολιτικών για την νεολαία. Αποτελεί μία πρωτοβουλία των δύο θεσμών προκειμένου να ενισχύσουν τον σχεδιασμό πολιτικών βασισμένων σε δεδομένα. Σκοπός του είναι να παρέχει ποιοτικά χαρακτηριστικά για την ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών για την νεολαία. Τα μέλη του Δικτύου επιλέγονται από ανοικτό κάλεσμα⁵.

-MOOC on youth work. Αποτελεί το πρώτο διαδικτυακό μάθημα ανοικτό προς όλους που αναλύει τις βασικές αρχές των πολιτικών για τη νεολαία. Οι μαθησιακοί στόχοι αυτού του μαθήματος είναι οι συμμετέχοντες να μπορέσουν να αποκτήσουν βασικές γνώσεις στον τομέα εργασίας για τη νεολαία, τους τρόπους που υποστηρίζονται μέσω πολιτικών, έρευνας, στρατηγικών, εκπαιδευτικών ευκαιριών, χρηματοδότησης κ.ά.

⁴ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/knowledge-/-ekcyp>

⁵ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/peyr>

Απευθύνεται τόσο σε φοιτητές ή εθελοντές που σχετίζονται με την εργασία με νέους όσο και σε υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικών για τη νεολαία σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο και σε οργανισμούς νεολαίας και ερευνητές.

- Αναστοχασμός σχετικά με την αξιολόγηση της πολιτικής για τη νεολαία-Reflection on youth policy evaluation. Εκτός από τις δράσεις που τρέχουν στο πλαίσιο της Συμφωνίας αυτής, δίνεται έμφαση στην αξιολόγηση των πολιτικών που δημιουργούνται μέσα από αυτές. Μέσω της αξιολόγησης επιχειρείται η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ο αντίκτυπος των δράσεων

3.4.3 Τομέας των Εκδόσεων (Publications Unit)

Ο τομέας των Εκδόσεων αποτελεί τον τελευταίο αλλά πολύ βασικό πυλώνα χάραξης των πολιτικών για τον τομέα της νεολαίας. Στις Εκδόσεις αυτές ο καθένας μπορεί να ανατρέξει, αναζητώντας πληροφορίες σχετικά με θέματα νεολαίας στις εξής θεματικές:

- κριτικές στις εθνικές πολιτικές για την νεολαία
- εγχειρίδια και οδηγούς
- ιστορία και γνώσεις για το υπόβαθρο
- εκθέσεις για δράσεις και δραστηριότητες
- κείμενα και συστάσεις που έχουν υιοθετηθεί
- εκδόσεις σχετικά με τις συνεργασίες στον τομέα της νεολαίας
- φυλλάδια

Πιο αναλυτικά, οι κριτικές στις εθνικές πολιτικές για τη νεολαία είναι ένα πρόγραμμα το οποίο υλοποιεί ο τομέας της νεολαίας από το 1999 και έως τώρα έχουν εκδοθεί 19 διεθνείς εκθέσεις αξιολόγησης. Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν την κατάσταση των νέων στη χώρα, μία αξιολόγηση της έκθεσης από κάποιους ειδικούς η οποία ακολουθείται από δύο επισκέψεις αυτής της ομάδα σε όλη την χώρα προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια σφαιρική εικόνα για την νεολαία και την ολοκλήρωση της έκθεσης συμπληρώνοντας με στοιχεία που έχουν δοθεί από την κυβέρνηση και την παρουσίαση της δημοσίως. Η παρουσίαση των στοιχείων στις εκθέσεις αυτές έχουν ως

στόχο την αξιολόγηση των εθνικών πολιτικών για την νεολαία και την πρόοδο που αυτές έχουν σημειώσει⁶.

Τα εγχειρίδια και οι οδηγοί αφορούν εργαλεία για όσους εργάζονται στους τομείς της μη τυπικής μάθησης, της εκπαίδευσης σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και της διαπολιτισμικής μάθησης. Ενδεικτικά εγχειρίδια αποτελούν το Gender Matters (2nd edition) που αφορά την βία βασισμένη στο φύλο και πώς αυτή επηρεάζει τους νέους και το We CAN! Taking action against Hate Speech through Counter and Alternative Narratives⁷ το οποίο σχετίζεται με το πώς νέοι από 13 ετών και άνω μπορούν να δημιουργήσουν τις δικές τους αντίθετες και εναλλακτικές αφηγήσεις για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους.

Η Ιστορία και οι γνώσεις για το υπόβαθρο περιλαμβάνουν ιστορικά βιβλία και επιτομές σχετικά με παρελθοντικές, τρέχουσες και μελλοντικές εξελίξεις σχετικά με τις πολιτικές για τη νεολαία και την εργασία με την νεολαία στην Ευρώπη. Ενδεικτικά βιβλία αποτελούν το Eggs in a pan Youth work: Speeches, Writings and Reflections by Peter Lauritzen (2008) στο οποίο ο αναλυτής Peter Lauritzen αναφέρεται στην κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη της Ευρώπης σε διαφορετικές δεκαετίες⁸ και το Compendium of national youth information and counselling structures⁹ το οποίο έχει δημιουργηθεί με τη συνεργασία του ERYICA που δημοσιεύτηκε το 2015 και αφορά την ιστορία αναδρομών των υπηρεσιών κέντρων πληροφόρησης νέων σε όλη την Ευρώπη.

Οι εκθέσεις για δράσεις και δραστηριότητες περιλαμβάνουν περιγραφές και εκθέσεις από σεμινάρια, εκπαιδευτικά προγράμματα, δραστηριότητες και συμπόσια που έχουν υποστηριχτεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης από το 1995¹⁰.

Τα κείμενα και οι συστάσεις που έχουν υιοθετηθεί αποτελούν επίσημα έγγραφα που έχουν υιοθετηθεί από την Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης και εκδόσεις της Διεύθυνσης του τομέα της Νεολαίας. Χαρακτηριστικό Έγγραφο αποτελεί ο Αναθεωρημένος Χάρτης για τη Συμμετοχή των

⁶ <https://www.coe.int/en/web/youth/national-youth-policy-reviews>

⁷ <https://rm.coe.int/wecan-eng-final-23052017-web/168071ba08>

⁸ <https://rm.coe.int/16807023c7>

⁹ <https://rm.coe.int/16807023bb>

¹⁰ <https://www.coe.int/en/web/youth/activity-and-project-reports>

Νέων στην τοπική και περιφερειακή ζωή που υιοθετήθηκε στο συνέδριο των τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης¹¹.

Οι εκδόσεις σχετικά με τις συνεργασίες στον τομέα της νεολαίας αφορούν την συνεργασία του Συμβουλίου της Ευρώπης με άλλους Ευρωπαϊκούς θεσμούς στον τομέα της νεολαίας και βασίζονται στην από κοινού εμπειρία αυτών των θεσμών στους τομείς της μη τυπικής μάθησης, των πολιτικών για την νεολαία και των εργασιακών πρακτικών¹². Το Coyote¹³, διαδικτυακό περιοδικό σχετικά με την σημασία της εργασίας με τους νέους στην Ευρώπη, αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα συνεργασίας μεταξύ Συμβουλίου της Ευρώπης και ΕΕ.

Τέλος, ένας μεγάλος αριθμός φυλλαδίων, αφισών και ένθετων που παράγονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης λειτουργούν ως προωθητικό υλικό και είναι διαθέσιμα διαδικτυακά αλλά και σε έντυπη μορφή¹⁴. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί το ένθετο Youth for Democracy, The Council of Europe Youth for Democracy programme το οποίο περιλαμβάνει τον στόχο, τα όργανα, την διακυβερνητική συνεργασία κ.ά. σχετικά με την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες¹⁵.

(Ανασύρθηκε από: <https://www.coe.int/en/web/youth/council-of-europe-youth-policy>
- ισχύει για όλο το 3.2 κεφάλαιο)

3.5 Οι κυριότεροι φορείς δράσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους

Από το 1972 το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα κράτη μέλη καθώς και οι νέοι άνθρωποι της Ευρώπης συνεργάζονται ώστε να διαμορφωθούν δημοκρατικότερες και ασφαλέστερες κοινωνίες εντός της Ευρώπης. Το Συμβούλιο της Ευρώπης για τους νέους υπήρξε πρωτοπόρος στον τομέα των πολιτικών που εφαρμόζονται για την νεολαία καθώς δίνει πάντοτε την δυνατότητα στις οργανώσεις των νέων καθώς και στις

¹¹

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168071b4c7>

¹² <https://www.coe.int/en/web/youth/youth-partnership-publications>

¹³ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/coyote-magazine>

¹⁴ <https://www.coe.int/en/web/youth/brochures>

¹⁵ <https://rm.coe.int/youth-for-democracy-brochure-2020/16809e1c3b>

κυβερνήσεις να έχουν ίση συμμετοχή τόσο στις συζητήσεις για τις πολιτικές που θα εφαρμοστούν όσο και στην λήψη των τελικών αποφάσεων.

Με βάση την παραπάνω προσέγγιση, γνωστή ως συνεργατικό μάνατζμεντ (co-management) εδώ και 40 χρόνια το Συμβούλιο της Ευρώπης για τους νέους έχει καταστεί βασικός παράγοντας διαμόρφωσης πολιτικών που αφορούν τους νέους ιδιαίτερος δε στον τομέα των πολιτικών που αφορούν την νέα γενιά της Ευρώπης φτάνοντας έως και τον τομέα της εύρεσης εργασίας και την επιμόρφωση της νέας γενιάς της Ευρώπης. Κύριοι φορείς αυτής της προσπάθειας είναι η Επιτροπή διακυβερνητικής Συνεργασίας (Committee for Inter-Governmental partners), η Ευρωπαϊκή Διευθύνουσα Επιτροπή για την νεολαία (European Steering Committee for youth) καθώς και οι μη-κυβερνητικοί εταίροι της, εκπροσωπούμενοι κυρίως από την Συμβουλευτική επιτροπή για τους νέους (Advisory Council on Youth). Η Συμβουλευτική Επιτροπή για τους νέους φέρνει σε επαφή υπουργεία, Δημόσιες Διευθύνσεις καθώς και διαμορφωτές πολιτικών που αφορούν την νεολαία σε 50 κράτη που αποτελούν μέλη της Ευρωπαϊκής Πολιτισμικής Συνεργασίας. (Hahn-Bleibtreu, Molgat, 2012)

3.6 Οι προτεραιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους

Μία από τις προτεραιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους Νέους είναι η δημιουργία σταθερού υπόβαθρου όσον αφορά τις πολιτικές που θα εφαρμοστούν. Έτσι έχουν προκύψει μια σειρά αρχών και αξιών βάση των οποίων λειτουργεί η όλη διαδικασία των πολιτικών για τους νέους στην Ευρώπη.

Η βασικότερη αρχή είναι η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τους νέους. Επιπλέον, βάση δίνεται και στα κοινωνικά δικαιώματα όπως επίσης στην ίση πρόσβαση στην μόρφωση καθώς και στην ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία, την συμμετοχή τους στα κοινά καθώς επίσης και την ασφάλειά τους.

3.7 Κύριες Αρχές για την εφαρμοζόμενη πολιτική για τους νέους.

Οι εφαρμοζόμενες πολιτικές για τους νέους οφείλουν να υπηρετούν τους εξής στόχους – αξίες:

Πρώτον, οφείλουν να επενδύουν στους νέους με συνεκτικό και αποδεκτό τρόπο ώστε οι νέοι να αντιλαμβάνονται αυτές τις πολιτικές ως δυνητικές ευκαιρίες και όχι ως στρεσογόνες καταστάσεις. Αυτό καθίσταται δυνατό εφαρμόζοντας κάποια συγκεκριμένα εργαλεία κοινωνικής δράσης.

Δεύτερον, πρέπει να βασίζονται σε καλώς ορισμένες κυβερνητικές δεσμεύσεις για τους νέους και να υπάρχουν οργανωμένες ομάδες που μπορούν να ηγηθούν, να διευθύνουν και να καταναείμουν την δουλειά που πρέπει να γίνει.

Τρίτον, η εφαρμοζόμενη στρατηγική πρέπει να είναι ευέλικτη αλλά συνάμα καλώς οργανωμένη και κατανεμημένη κατάλληλα στα εμπλεκόμενα άτομα και ομάδες που θα την εφαρμόσουν.

Τέταρτον, πρέπει να βασίζεται σε ένα μοντέλο που θα λαμβάνει αποφάσεις με βάση την εξόρυξη γνώσης από δεδομένα που προέρχονται από τον πραγματικό κόσμο.

Πέμπτο, πρέπει να υπάρχει μια οπτική όπου οι νέοι άνθρωποι είναι μία πολύτιμη πηγή και όχι κάτι προβληματικό, έτσι ώστε να τους δίνεται η υποστήριξη να αναπτύξουν την δυναμική τους και τις προτάσεις τους.

Τέλος, η πίστη στην ουσιαστική συμμετοχή των νέων στην διαμόρφωση των πολιτικών που τους αφορούν ώστε να γίνουν ενεργοί πολίτες.

3.8 Γενική αναφορά στην κατάσταση των νέων στην Ευρώπη στις μέρες μας

Οι νέοι έχουν τη διάθεση να αποκτήσουν τον έλεγχο της ζωής τους και είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν με άλλους ανθρώπους και να στηρίξουν τους γύρω τους. Ωστόσο, πολλοί αντιμετωπίζουν το μέλλον τους με αβεβαιότητα λόγω των τεχνολογικών αλλαγών, των δημογραφικών τάσεων, των διακρίσεων, του κοινωνικού αποκλεισμού, των ψευδών ειδήσεων και του λαϊκισμού, φαινομένων με άγνωστες ακόμη επιπτώσεις στις θέσεις εργασίας, στις δεξιότητες ή στον τρόπο λειτουργίας των δημοκρατιών μας. Η ανάγκη για ανεκτικότητα και ικανότητα προσαρμογής στις προκλήσεις αυτές είναι μεγαλύτερη από ποτέ. Οι νέοι θα πρέπει να αποκτήσουν τις αναγκαίες δεξιότητες για να συμβάλουν σε ευημερούσες, δημοκρατικές και συνεκτικές κοινωνίες στην Ευρώπη

και πέραν αυτής. Στον διασυνδεδεμένο κόσμο του σήμερα, πολλοί νέοι ανησυχούν για ζητήματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος, όπως η κλιματική αλλαγή ή η ειρήνη και η ασφάλεια (Williamson, Fras, Lavchyan, 2021).

Παρά την οικονομική ανάκαμψη και τη μείωση της ανεργίας, εξακολουθούν να υφίστανται ανισότητες, ακόμη και μεταξύ γενεών. Για πρώτη φορά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο υπάρχει πραγματικός κίνδυνος για τους σημερινούς νέους να βρεθούν σε χειρότερη θέση απ' ό,τι οι γονείς τους. Το 29% των ατόμων ηλικίας 16-29 ετών αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού και το 11,6% των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών βρίσκεται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ), ενώ το 15,9% των νέων αυτής της ηλικιακής ομάδας είναι άνεργοι —ποσοστό διπλάσιο από το αντίστοιχο ποσοστό για τον γενικό πληθυσμό. Ο κοινωνικοοικονομικός αποκλεισμός επιφέρει δημοκρατικό αποκλεισμό. Οι νέοι που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση είναι εν γένει λιγότερο ενεργοί πολίτες και έχουν μικρότερη εμπιστοσύνη στους θεσμούς.



Εικόνα 8: Οι πολιτικές του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους αποσκοπούν στην καλύτερευση της ζωής των νέων.

3.9 Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας

Προκειμένου να υποστηριχθούν οι πολιτικές για την νεολαία, το Συμβούλιο της Ευρώπης ίδρυσε το 1972 το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας (EIN), το οποίο έχει έκτοτε ουσιαστικό ρόλο αναφορικά με την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των νέων στην Ευρώπη και την παρακίνησή τους ώστε να συμμετέχουν ενεργά στην λήψη αποφάσεων και στην κοινωνία των πολιτών (Huber, 2012). Στο πέρασμα των χρόνων το EIN έχει υποστηρίξει και χρηματοδοτήσει δράσεις για την νεολαία που σχετίζονται με στόχο την προώθηση αξιών όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία, η αλληλεγγύη κ.α. (Eberhard, 2002). Επίσης, παρέχει στους νέους εργαλεία και εφόδια για να ανταπεξέλθουν αποτελεσματικά στην σημερινή σύνθετη και πολυποικίλη πραγματικότητα. Μέσα στις δράσεις του εντάσσονται διεθνής δραστηριότητες με συνεργασία των ΜΚΟ, χρηματοδοτήσεις δράσεων, ανάπτυξη πιλοτικών δραστηριοτήτων και ετήσια σχέδια εργασίας. (Ανακτήθηκε από: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680651568>)

3.10 Ποιο ήταν το αρχικό όραμα για την νεολαία και πως προέκυψε

Από το 1972 όταν και έγινε η πρώτη ουσιαστική παρέμβαση για την νεολαία από το Συμβούλιο της Ευρώπης, υπήρξε ένα αρχικό όραμα για την νεολαία και σταδιακά για να υλοποιηθεί αυτό αλλά και γενικά οι πολιτικές για την νεολαία που σχεδιάζονταν, οργανώθηκαν δομές και δράσεις που άλλαξαν στο πέρασμα του χρόνου ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες. Έτσι ιδρύθηκαν οι δομές νεότητας της Ευρώπης όπως είναι το Ίδρυμα της Ευρώπης για τους νέους (European Youth Foundation - EYF) και το Τμήμα Νεολαίας (Youth Department) μέσω των οποίων υλοποιούνται οι δράσεις για την νεολαία στην Ευρώπη. Σκοπός τους είναι η εκπαίδευση και η κοινωνικοποίηση των νέων καθώς και η επαφή των νέων της Ευρώπης μεταξύ τους. Οι προαναφερθείσες δομές για τους νέους καθώς και τα αντίστοιχα κέντρα είναι εξοπλισμένα με χώρους και εγκαταστάσεις κατάλληλες για την διοργάνωση συνεδριάσεων όπως επίσης και για την πληροφόρηση και εκπαίδευση των συμμετεχόντων. Τα ευρωπαϊκά κέντρα για τους νέους διοργανώνουν κάθε χρόνο 40 με 50 δραστηριότητες για τους νέους σε στενή συνεργασία με τις ΜΚΟ. Οι δραστηριότητες και τα ενδιαφέροντα των δομών και των κέντρων νεότητας ποικίλουν από κοινωνικές και εκπαιδευτικές δράσεις έως

θηρσκευτικές και πολιτικές δράσεις, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα από τα ενδιαφέροντα των νέων στην Ευρώπη.

Από την αρχή υπήρξε ένα όραμα για την νεολαία και αυτό συνοψίζεται στα 5 παρακάτω στοιχεία:

Πρώτον, υπήρχε η θέληση ώστε να διασφαλιστεί η συμβολή και η συμμετοχή των νέων και των Μ.Κ.Ο. για τους νέους στην διαμόρφωση και στο χτίσιμο της νέας Ευρώπης. Έτσι δεν υπήρχε απλά ένα όραμα για καθοδήγηση και εκπαίδευση των νέων, αλλά υπήρχε η επιδίωξη για την ενεργοποίηση και αξιοποίηση των νέων ώστε να γίνουν μέτοχοι και συν-δημιουργοί της Ευρώπης (Siurala, 2005).

Δεύτερον, υπήρχε η θέληση για την υποστήριξη της εκπαίδευσης των ηγετών της νεολαίας, οι οποίοι με την σειρά τους θα ενέπνεαν και θα καθοδηγούσαν τους συνομηλίκους τους. Η εκπαίδευση των ηγετών της νεολαίας θα βασιζόταν στα ευρωπαϊκά ιδεώδη και θα ήταν εναρμονισμένα με τις πανανθρώπινες αξίες όπως ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τρίτον, έγινε προσπάθεια ώστε να προωθηθεί η διεθνείς συνεργασία και η αλληλοκατανόηση των εθνών σχετικά με τις ελευθερίες και τα δικαιώματα των πολιτών. Τόσο για την νεολαία όσο και γενικότερα για τους πολίτες κάθε ηλικίας υπήρχε το όραμα να δημιουργηθεί ένα κλίμα σεβασμού των ελευθεριών και των δικαιωμάτων τους και να μελετηθούν σε βάθος τα ευρωπαϊκά προβλήματα.

Τέταρτον, υπήρξε το όραμα οι νέοι να συμμετέχουν οι ίδιοι στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που τους αφορούν. Έτσι θα διασφαλιζόταν ότι οι νέοι θα ήταν οι συν-διαμορφωτές των δράσεων που τους αφορούν και επηρεάζουν την ζωή τους.

Τέλος, υπήρχε το όραμα το πρόγραμμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους να ενισχυθεί με πληθώρα δραστηριοτήτων που θα ενέπλεκαν ενεργά τους νέους στην όλη διαδικασία και θα τους έδιναν εφόδια όπως γνώσεις και δεξιότητες που θα τους βοηθούσαν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους και να ατενίσουν με αισιοδοξία το μέλλον.

Βλέπουμε ότι μέχρι σήμερα το όραμα για την νεολαία δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως αφού υπάρχουν ακόμα χώρες της Ευρώπης όπου οι νέοι ταλανίζονται από σοβαρά προβλήματα. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι το έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης για του νέους δεν είναι σημαντικό ή ότι δεν έχει αποτελέσματα. Μπορούμε να

ισχυριστούμε ότι σε μεγάλο βαθμό και σε σημαντικό ποσοστό της Ευρώπης οι νέοι απολαμβάνουν δικαιώματα και παροχές που οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στις προσπάθειες που έχει κάνει για την νεολαία. Έχει δοθεί έμφαση κυρίως στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τους νέους, στην ενεργό συμμετοχή τους στην πολιτική και κοινωνική ζωή και στην ισότητα όσον αφορά τις ευκαιρίες στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική αποκατάσταση. Για το μέλλον, προβλέπεται ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεχίσει να προσφέρει σημαντικό έργο στην υποστήριξη της νεολαίας, πράγμα εξαιρετικά σημαντικό αφού για μια ευημερούσα Ευρώπη απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων των πολιτών της.

3.11 Μελέτη στατιστικών στοιχείων με σκοπό την αξιολόγηση των επιπτώσεων των πολιτικών για την νεολαία που εφαρμόστηκαν στην Ευρώπη από το Συμβούλιο της Ευρώπης

3.11.1 Η σημασία των στατιστικών στοιχείων για την νεολαία

Στο σημείο αυτό θα επιχειρήσουμε να αξιολογήσουμε τις επιπτώσεις που έχουν οι πολιτικές για την νεολαία στην Ευρώπη και ειδικά αυτών που υλοποιούνται από το Συμβούλιο. Για να το πετύχουμε αυτό, θα αξιοποιήσουμε στατιστικά στοιχεία από την Eurostat και από το διαδίκτυο και θα προσπαθήσουμε να τα αναλύσουμε με βάση τρεις κρίσιμους τομείς που αποτελούν αντικείμενο των πολιτικών για την νεολαία. Πρώτα θα ασχοληθούμε με την ανεργία των νέων στην Ευρώπη και θα την συνδυάσουμε με τις δράσεις του Συμβουλίου για την καταπολέμησή της. Έπειτα, θα ασχοληθούμε με την κινητικότητα των νέων και τέλος θα μας απασχολήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των νέων. Πιο συγκεκριμένα, θα μελετήσουμε εάν οι πολιτικές για την νεολαία μπόρεσαν να επιτύχουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων για τους νέους. Πρέπει να τονίσουμε ότι η μελέτη των στατιστικών στοιχείων έχει μεγάλη σημασία καθώς αντικατοπτρίζει σε σημαντικό βαθμό την πρόοδο και τον αντίκτυπο. Η μελέτη των στατιστικών θα γίνει με βάση την εξέλιξή τους πριν και μετά από τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Συμβουλίου που σχετίζονται με αυτά και θα αποτιμηθεί έτσι κατά

πόσον επιβεβαιώνεται η θετική επίδραση των πολιτικών για την νεολαία στην κατάσταση που βιώνουν οι νέοι στους τρεις κρίσιμους αυτούς τομείς.

3.11.2 Συμβούλιο της Ευρώπης και μέτρα για την ανεργία

Στην Ευρωπαϊκή ήπειρο οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες υπήρξαν ανέκαθεν ευμετάβλητες και ειδικά τον 20 αιώνα, με δύο παγκόσμιους πολέμους και με πληθώρα κοινωνικών και πολιτικών αλλαγών η ανεργία υπήρξε πάντα ένα σημαντικό πρόβλημα και το Συμβούλιο της Ευρώπης ασχολήθηκε και ασχολείται ενεργά με την αντιμετώπισή της. Γενικά εάν σε ένα κράτος υπάρχει πρόβλημα με την ανεργία τότε πλήττονται όλες οι ηλικιακές ομάδες και κυρίως οι νέοι διότι είναι εκείνοι που πρέπει να ξεκινήσουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και δυσκολεύονται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας.

Ας δούμε αρχικά ποια όργανα του Συμβουλίου ασχολούνται με το θέμα της ανεργίας και ειδικά της ανεργίας των νέων. Όπως αναλύουμε και στην παρούσα εργασία η ενασχόληση του Συμβουλίου με ένα σημαντικό θέμα γίνεται με την δημιουργία της κατάλληλης επιτροπής η οποία οδηγεί στην διατύπωση, την ψήφιση και την τελική έκδοση των συνθηκών, οι οποίες δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα και εφαρμόζονται από όσα κράτη τις ψηφίσουν και τις αποδεχθούν. Το θέμα της ανεργίας έχει ενταχθεί στο κομμάτι που ονομάζεται Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (European Social Charter - ESC). Η δε Επιτροπή που έχει συσταθεί ονομάζεται Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων και εγκαθιδρύθηκε από το Άρθρο 25 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη (Kleinsorge, 2019). Όπως γίνεται εύκολα κατανοητό η Επιτροπή αυτή ασχολείται με μεγάλο πλήθος θεμάτων μέσα στα οποία εντάσσεται και το θέμα της ανεργίας. Η υπεράσπιση του δικαιώματος στην εργασία είναι ένα βασικό κοινωνικό δικαίωμα διότι η έλλειψη δουλειάς οδηγεί τους ανθρώπους στην εξαθλίωση και στην απομόνωση.

Ενδεικτικά θα αναφερθούμε στην διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη έπειτα από την συνεδρίαση της Επιτροπής Κοινωνικών δικαιωμάτων το 2016. Ειδικά το 2016 προστέθηκαν άρθρα που ανήκουν στην θεματική ενότητα «Εργασία, εκπαίδευση και ίσες ευκαιρίες». Τα σημαντικότερα άρθρα που αφορούν στην καταπολέμηση της ανεργίας είναι:

Το άρθρο 1, όπου γίνεται αναφορά στο θεμελιώδες δικαίωμα στην εργασία.

Τα άρθρα 9 και 10, όπου αναγνωρίζεται η σπουδαιότητα της επαγγελματικής συμβουλευτικής και στον σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων όπως επίσης και στην ολοκληρωμένη εκπαίδευση και κατάρτιση.

Τα άρθρα 15 και 20, που αναφέρονται στην καταπολέμηση των επαγγελματικών και άλλων διακρίσεων εις βάρος των ΑΜΕΑ και των γυναικών.

Το άρθρο 18, που αναγνωρίζει το δικαίωμα στην συμμετοχή σε επικερδείς δραστηριότητες πολιτών από ένα κράτος μέλος σε άλλο.

Το άρθρο 24, που προβλέπει την ενίσχυση και υποστήριξη των ατόμων που απολύονται.

Και το άρθρο 25, που προστατεύει του εργαζόμενους από αυθαιρεσίες των εργοδοτών.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι και τα 47 κράτη μέλη έχουν ψηφίσει το ψήφισμα που αφορά στην καταπολέμηση της ανεργίας και στο δικαίωμα στην απασχόληση των ευρωπαϊών πολιτών.

Η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη εποπτεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων και συντάσσονται συχνά εθνικές αναφορές, αναφορές παραπόνων από κοινωνικές οργανώσεις καθώς επίσης και αναφορές από Μ.Κ.Ο..

3.11.3 Παλαιότερες προσπάθειες του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της ανεργίας

Το Συμβούλιο της Ευρώπης ασχολήθηκε και στο παρελθόν με το θέμα της ανεργίας και ενδεικτικά θα αναφερθούμε στα πρακτικά της συνεδρίασης της επιτροπής αγοράς και εργασίας του Συμβουλίου που έγινε στο Στρασβούργο 18 Φεβρουαρίου του 1988.

Σε αυτή την συνεδρίαση παρουσιάστηκαν δεδομένα και προτάσεις από το Ηνωμένο Βασίλειο και προετοιμάζουν την οργάνωση του επερχόμενου προγράμματος διακρατικών δραστηριοτήτων για την εργασία του 1989.

Στη συνεδρίαση παρουσιάστηκαν στοιχεία από το Ηνωμένο Βασίλειο που στόχο είχαν την μείωση της ανεργίας. Η κυβέρνηση λοιπόν αποφάσισε να οργανώσει ένα σύστημα

που θα συνδέσει την ζήτηση στην αγορά εργασίας με την εκπαίδευση, την επιμόρφωση και την συμβουλευτική όλων των εργαζομένων ή μελλοντικών εργαζομένων με κύρια έμφαση σε ευάλωτες ομάδες όπως οι ηλικιωμένοι ή τα μέλη μειονοτήτων και οι μετανάστες.

Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου οργάνωσε επίσης επιμορφωτικά προγράμματα απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και επίσης πρόσφερε στους άνεργους την δυνατότητα απασχόλησης μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων τα οποία στόχο είχαν την ένταξη ή την επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας.

Για την αξιολόγηση των προγραμμάτων ζητήθηκε η γνώμη των ανέργων που επωφελήθηκαν από αυτά και πάνω από 1 εκατομμύριο από αυτούς δήλωσαν ότι τα προγράμματα αυτά τους βοήθησαν ουσιαστικά.

Έτσι η Επιτροπή κατέληξε πώς τα μέτρα που εφαρμόστηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν αποτελεσματικά και εξετάστηκε η εφαρμογή τους και στα μέλη το Συμβουλίου της Ευρώπης.

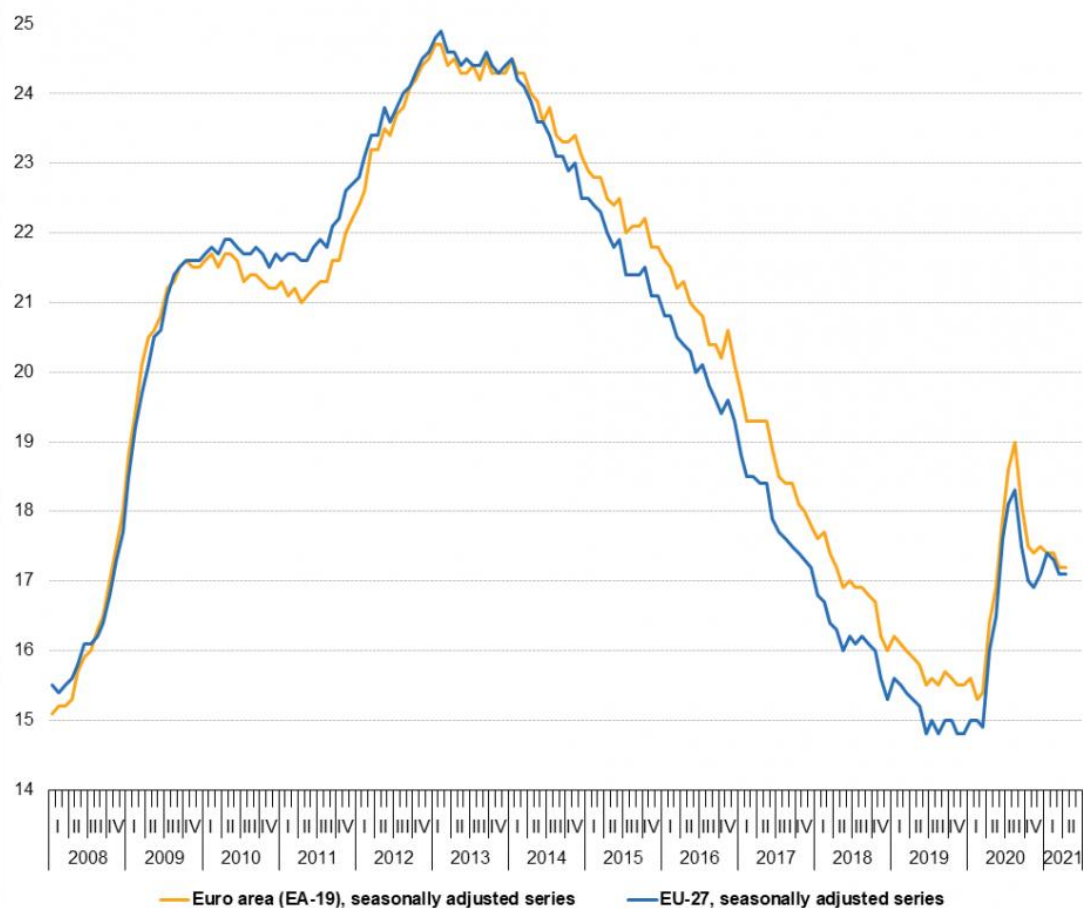
Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει συνεχίσει τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της ανεργίας δίνοντας έμφαση στην αναδιαμόρφωση της αγοράς εργασίας αλλά και στην ευελιξία της. Με τον τρόπο αυτό οι νέοι και ιδιαίτερα οι γυναίκες και οι μακροχρόνια άνεργοι θα μπορέσουν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας (Blanchard 2006).

3.11.4 Στατιστικά στοιχεία για την ανεργία γενικά και την ανεργία των νέων

3.11.4.1 Μελέτη της Ανεργίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

Αφού παρουσιάσουμε ένα στατιστικό διάγραμμα με την εξέλιξη της ανεργίας των νέων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα ακολουθήσει η παρουσίαση της μελέτης που το αναλύει.

Youth unemployment rates, EU-27 and EA-19, seasonally adjusted, January 2008 - April 2021



Source: Eurostat (online data code: une_rt_m)

eurostat

Γράφημα 1: Τα ποσοστά της ανεργίας των νέων στα 27 κράτη μέλη της Ε.Ε. από το 2008 έως το 2021

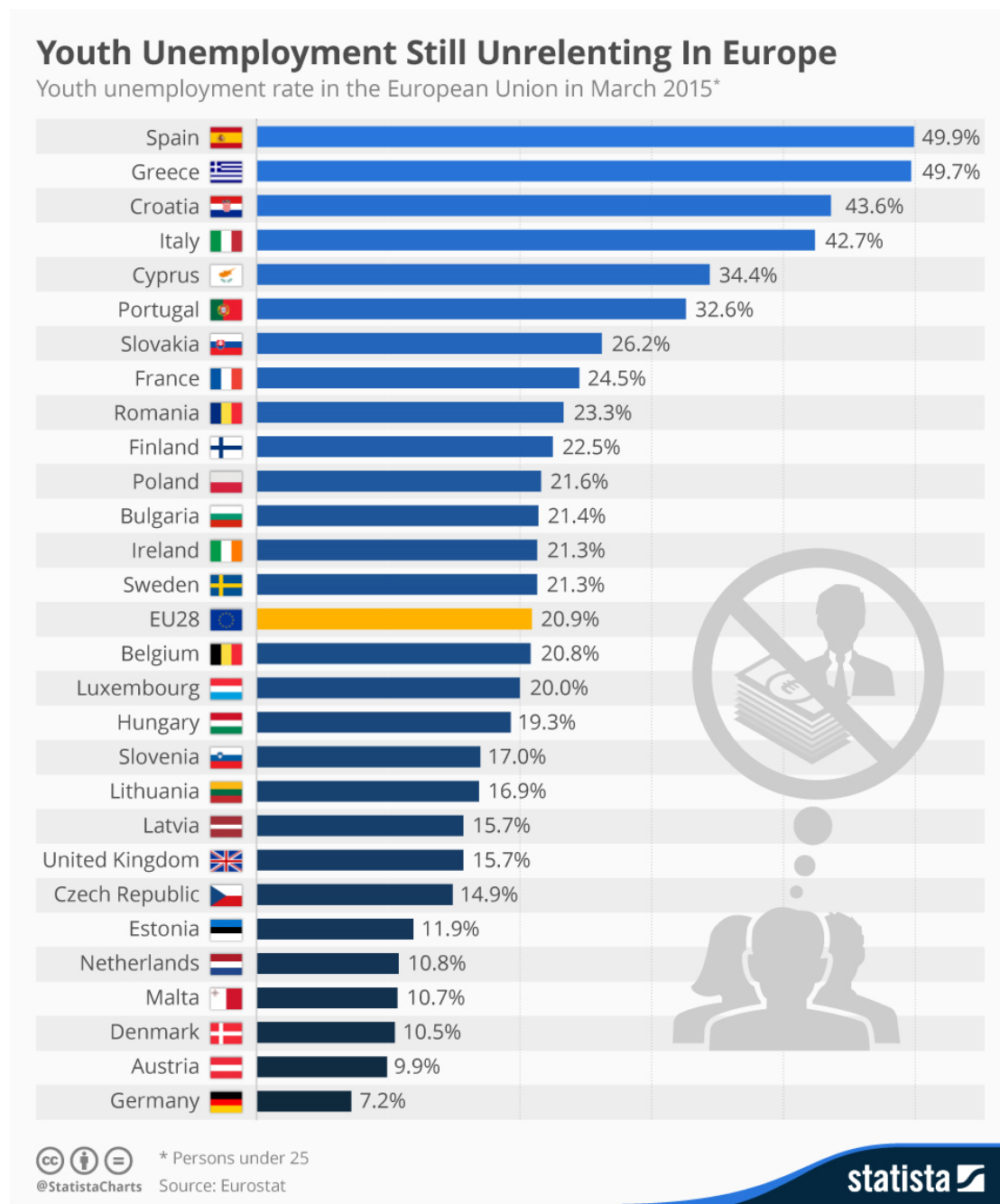
Στο παραπάνω γράφημα παρουσιάζονται τα συνολικά ποσοστά ανεργίας για τους νέους κάτω των 25 ετών στην Ε.Ε. . Στον κάθετο άξονα τοποθετούνται τα ποσοστά της ανεργίας και στον οριζόντιο οι χρονολογίες. Γενικά για την ανεργία των νέων τον τελευταίο χρόνο αναφέρουμε ότι τον Απρίλιο του 2021, 2,939 εκατομμύρια νέοι κάτω των 25 ετών ήταν άνεργοι, από τους οποίους τα 2,348 εκατομμύρια ζούσαν σε χώρες μέλη της ζώνης του ευρώ. Τον Απρίλιο του 2021 τα ποσοστά της ανεργίας για τους νέους ήταν στο 17,1% για την Ε.Ε. και 17,2% για την Ευρωζώνη, παρουσιάζοντας μία σταθερότητα σχετικά με τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2020 η ανεργία στους νέους παρουσίασε αύξηση κατά 211.000 στην Ε.Ε. και κατά 126.000 στην Ευρωζώνη, πράγμα το οποίο οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην κρίση της πανδημίας του κορονοϊού.

Σκοπός μας είναι να διαπιστώσουμε εάν οι ενέργειες του Συμβουλίου της Ευρώπης τα τελευταία 14 χρόνια (περίοδος που αναφέρεται στην παρούσα έρευνα) είχαν θετική επίδραση στην μείωση της ανεργίας των νέων στην Ε.Ε. Το 2012 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θέσπισε μία σειρά ψηφισμάτων σχετικά με τους νέους καλύπτοντας 5 τομείς, με κυριότερους τους τομείς της πρόσβασης σε επαγγελματική σταδιοδρομία, πρόσβαση σε πανεπιστημιακές σπουδές, πρόσβαση στην αγορά εργασίας, επαγγελματική εξέλιξη και καταπολέμηση διακρίσεων σε δεύτερης γενιάς πρόσφυγες. Έως το 2015 τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έγιναν αποδεκτά από τις χώρες μέλη του Συμβουλίου. Παρατηρώντας το διάγραμμα παρατηρούμε ότι η ανεργία των νέων από το 2012 έως το 2013 έχει μία μικρή ανοδική τάση, πράγμα φυσιολογικό αφού αυτά τα μέτρα δεν μπορούσαν να έχουν αποτέλεσμα αμέσως. Έπειτα όμως η ανεργία των νέων από το 2013 έως το 2014 σταθεροποιείται και από το 2014 έως το τέλος του 2019 έχει πτωτική τάση. Αυτό μας φανερώνει ότι τα μέτρα αυτά είχαν θετική επίπτωση στην πτώση της ανεργίας των νέων, αν και προφανώς ο δείκτης της ανεργίας των νέων επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες όπως είναι για παράδειγμα η κατάσταση της οικονομίας.

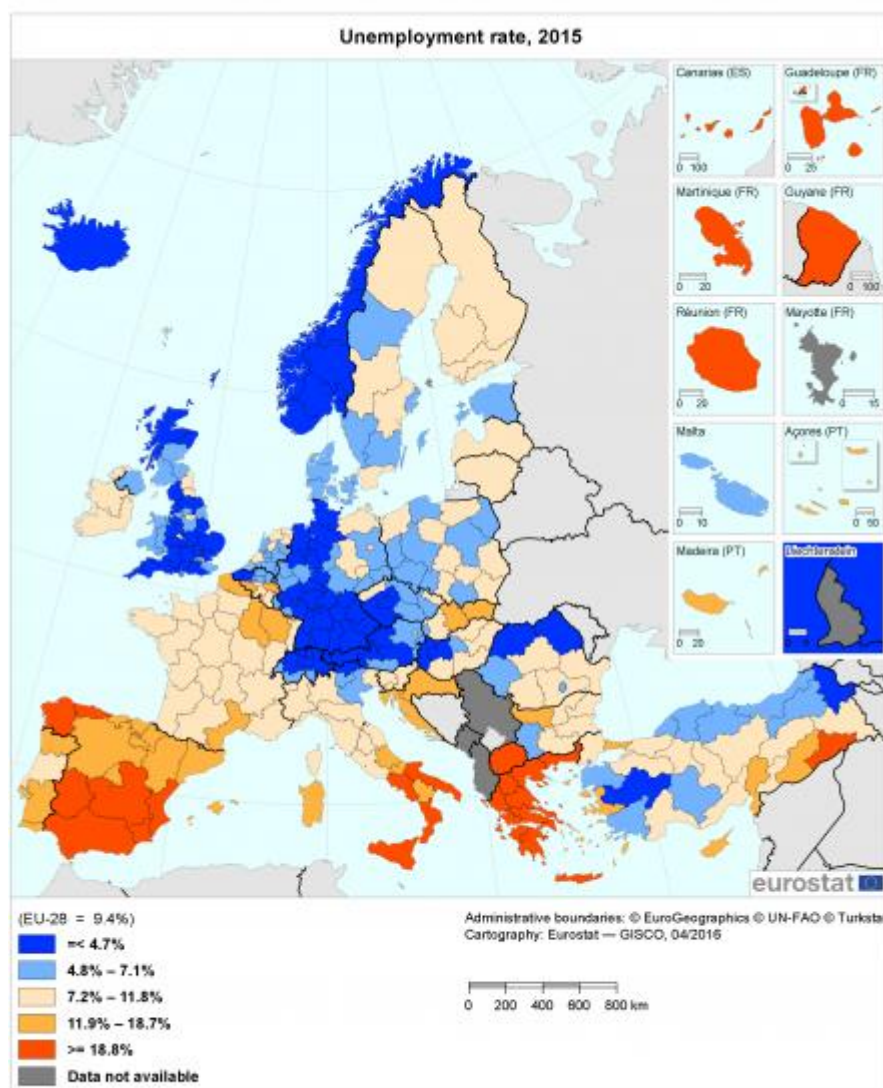
(Ανακτήθηκε από: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Youth_unemployment_rates,_EU-27_and_EA-19,_seasonally_adjusted,_January_2008_-_April_2021.png)

3.11.4.2 Μελέτη της Ανεργίας των νέων σε σύγκριση με τον γενικό δείκτη ανεργίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

Σε αυτό το σημείο θα μελετήσουμε την εξέλιξη της ανεργίας στην Ευρώπη τα τελευταία 6 χρόνια και θα μελετήσουμε εάν η ανεργία των νέων συμβαδίζει με την ανεργία σε όλες της ηλικίες.



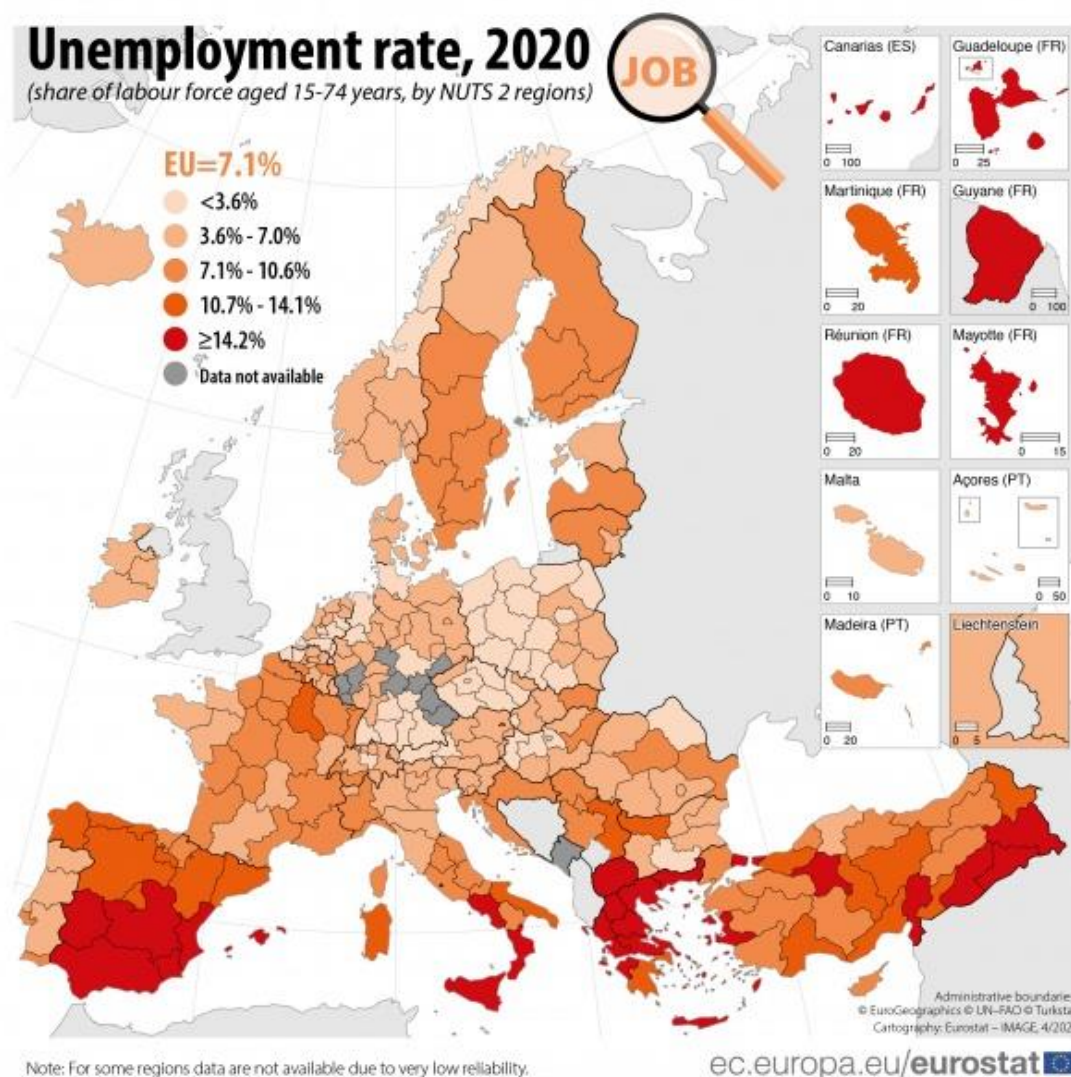
Γράφημα 2 : Ανεργία των νέων στην Ε.Ε.



Γράφημα 3 : Η ανεργία στην Ευρώπη το 2015

Παρατηρούμε ότι όπου υπάρχει υψηλός δείκτης ανεργίας όλου του πληθυσμού, υπάρχει και πρόβλημα ανεργίας στους νέους. Αυτό είναι λογικό γιατί εάν σε ένα κράτος επικρατούν δύσκολες οικονομικές συνθήκες επηρεάζονται όλες οι κοινωνικές και ηλικιακές ομάδες. Έτσι όπως παρατηρούμε στους χάρτες που παρουσιάζουν τον δείκτη ανεργίας στην Ευρώπη το 2015 χώρες που είχαν υψηλά επίπεδα γενικής ανεργίας είχαν και υψηλά επίπεδα ανεργίας στους νέους. Αυτές είναι χώρες του ευρωπαϊκού νότου όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Κύπρος και μερικές χώρες των Βαλκανίων και του πρώην ανατολικού μπλοκ. Υπάρχουν ωστόσο, μερικές εξαιρέσεις

όπως η Γαλλία που ενώ υποφέρει από ανεργία στους νέους, στον γενικό δείκτη της ανεργίας είναι σε πολύ καλά επίπεδα.



Γράφημα 4 : Η ανεργία στην Ευρώπη το 2020

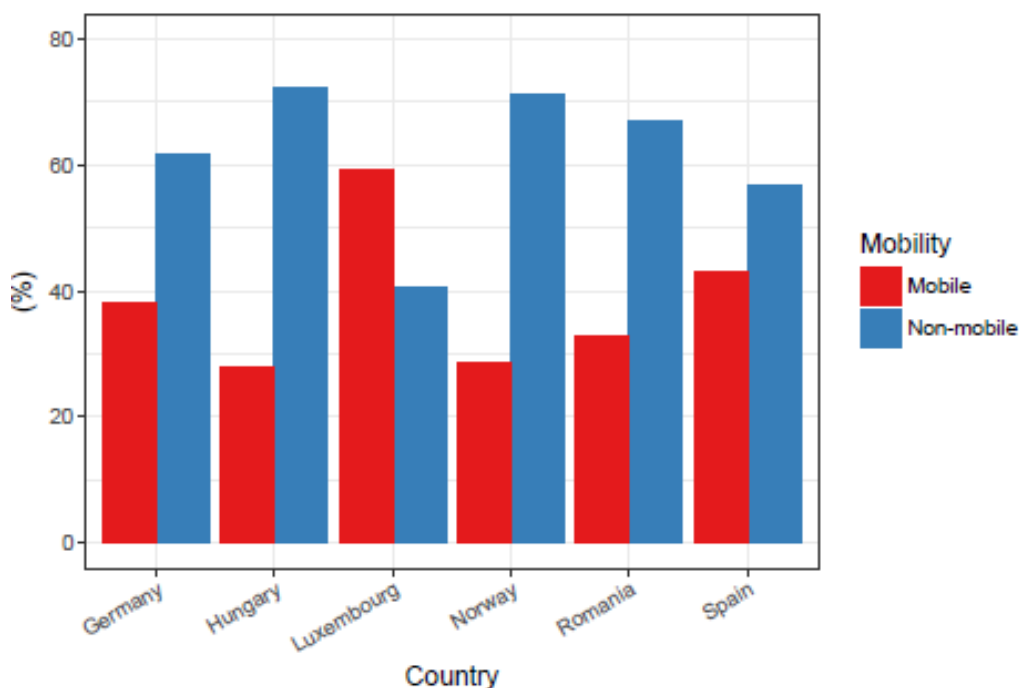
Συγκρίνοντας τα ποσοστά ανεργίας το 2015 με αυτά του 2020 διαπιστώνουμε ότι όλες οι χώρες της Ευρώπης ανεξαιρέτως υποφέρουν από ανεργία και μάλιστα οι χώρες που είχαν πρόβλημα το 2015 έχουν ακόμα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας. Ωστόσο, αυτό που παρατηρούμε είναι πώς και οι χώρες του Βορρά και χώρες που το 2015 δεν είχαν πρόβλημα έχουν αρχίσει να βλέπουν τα ποσοστά της ανεργίας να αυξάνονται. Εδώ θα θέλαμε να αναφέρουμε πώς δύο μεγάλες κρίσεις επηρέασαν σαφώς τα κράτη της Ευρώπης. Η μία είναι η παγκόσμια οικονομική κρίση της τελευταίας και πλέον δεκαετίας και η άλλη είναι σαφώς η υγειονομική κρίση της πανδημίας του κορονοϊού που οδήγησε σε απώλεια θέσεων εργασίας. Έτσι τα μέτρα που προτείνει το Συμβούλιο

της Ευρώπης για την ανεργία γίνονται επίκαιρα και εάν εφαρμοστούν μπορούν να οδηγήσουν σε βελτίωση της όλης κατάστασης. (Ανακτήθηκε από: <https://rm.coe.int/09000016809c6abd>)

3.12 Η κινητικότητα των νέων

Η κινητικότητα των νέων εντός της Ευρώπης σήμερα έχει κυριολεκτικά εκτοξευθεί. Στην παρούσα ενότητα θα παρουσιάσουμε μία έρευνα που είχε διεξαχθεί το 2017 και παρουσιάζει πληθώρα στοιχείων σχετικά με την κινητικότητα των νέων.

Figure 7: Panel: mobile, non-mobile (Q5) by country (Qcountry)



Γράφημα 5: Στοιχεία για την κινητικότητα των νέων σε 6 Ευρωπαϊκές χώρες

Η έρευνα που μελετάμε παρουσιάζει το ποσοστό των νέων που παρουσίασαν κινητικότητα και έφυγαν από τις χώρες τους για μικρό ή μεγάλο διάστημα. Βλέπουμε ότι σε γενικές γραμμές το ποσοστό των νέων που δεν παρουσίασαν κινητικότητα είναι μεγαλύτερο από αυτών που τελικά έφυγαν από τις χώρες τους, αλλά στις περισσότερες των περιπτώσεων το ποσοστό των νέων που τελικά παρουσίασαν κινητικότητα είναι

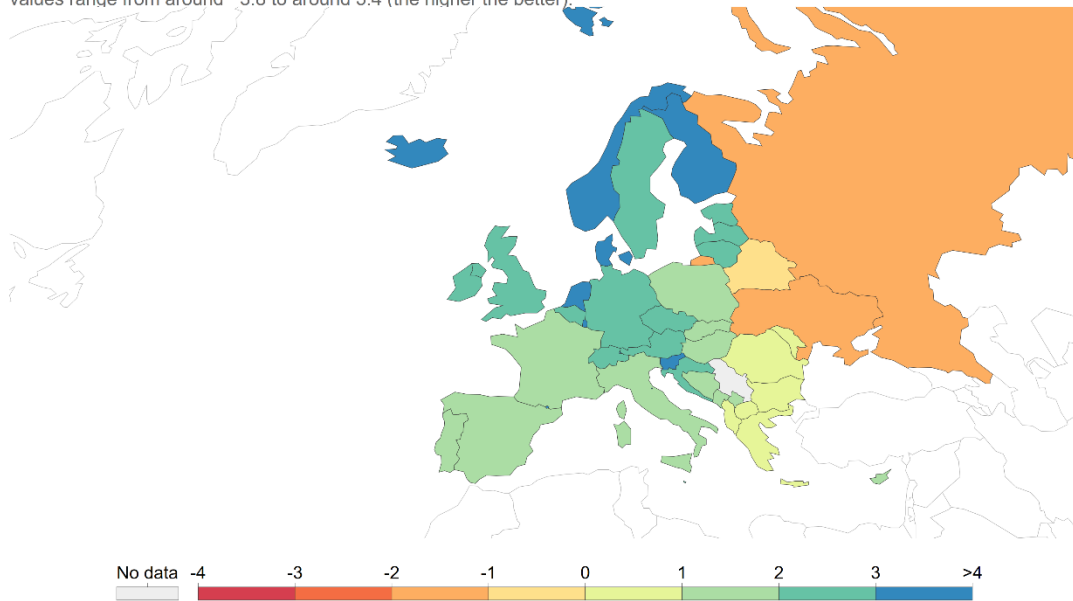
αρκετά αυξημένο. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Λουξεμβούργου όπου το ποσοστό των νέων που παρουσίασαν κινητικότητα είναι 70% και είναι αρκετά μεγαλύτερο από το ποσοστό των νέων που δεν παρουσίασαν κινητικότητα. Ακολουθεί η Γερμανία με την Ισπανία όπου το ποσοστό των νέων που παρουσίασαν κινητικότητα ανέρχεται περίπου στο 40%. Παρατηρούμε δηλαδή ότι το 2017 ένα μεγάλο ποσοστό νέων στην Ευρώπη έφυγαν περιστασιακά ή μόνιμα από την χώρα τους για να ζήσουν σε άλλη χώρα. Αν και η έρευνα διεξήχθη πολλά χρόνια από την υπογραφή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τους νέους, διαπιστώνουμε ότι η σύμβαση αυτή καθώς και τα ψηφίσματα που ακολούθησαν διευκόλυναν την κινητικότητα των νέων στην Ευρώπη. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην εξέλιξη των χρόνων όλο και περισσότεροι νέοι στην Ευρώπη μπορούν και μεταναστεύουν από την χώρα καταγωγής τους σε άλλη χώρα της Ευρώπης και αυτό οφείλεται μεταξύ άλλων και στην ευκολία που πλέον υπάρχει στην μετανάστευση ειδικά εντός των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τελειώνοντας με την παρουσίαση της έρευνας, θέλουμε να αναφέρουμε ότι σύμφωνα με αυτήν, οι δύο κύριοι λόγοι για την κινητικότητα των νέων είναι οι σπουδές και η εύρεση εργασίας πράγμα λογικό αφού αυτοί οι δύο τομείς είναι αυτοί που απασχολούν περισσότερο τους νέους. Επίσης σημαντικό εύρημα της έρευνας είναι ότι οι νέοι που μετανάστευσαν για σπουδές διευκολύνθηκαν σε μεγάλο ποσοστό από ευρωπαϊκά προγράμματα όπως είναι κυρίως το Erasmus+.

3.13 Τα ανθρώπινα δικαιώματα των νέων

Για να παρακολουθήσουμε την εξέλιξη του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη επιλέξαμε να παρουσιάσουμε στατιστικά στοιχεία από την σελίδα <https://ourworldindata.org/human-rights>. Στην συνέχεια θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε αυτά τα στοιχεία και να τα συνδέσουμε με την υπογραφή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Human Rights Scores, 2017

These Human Rights Scores indicate the degree to which governments protect and respect human rights. The values range from around -3.8 to around 5.4 (the higher the better).

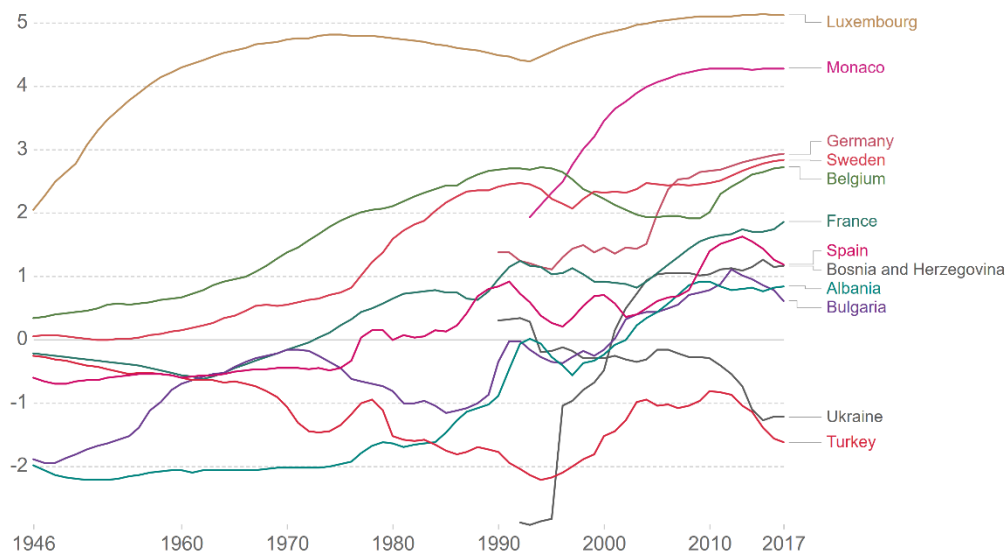


Source: Schnakenberg and Fariss (2014), Fariss (2019) OurWorldInData.org/human-rights/ • CC BY
 Note: These Scores are produced from an econometric model that combines measures from nine other sources. For details, see Fariss (2019).

Γράφημα 6: Χάρτης των Ευρωπαϊκών χωρών που παρουσιάζει με δείκτη τον βαθμό σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων το 2017

Human Rights Scores, 1946 to 2017

These Human Rights Scores indicate the degree to which governments protect and respect human rights. The values range from around -3.8 to around 5.4 (the higher the better).



Source: Schnakenberg and Fariss (2014), Fariss (2019) OurWorldInData.org/human-rights/ • CC BY
 Note: These Scores are produced from an econometric model that combines measures from nine other sources. For details, see Fariss (2019).

Γράφημα 7: Ιστορική εξέλιξη του δείκτη σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε 12 επιλεγμένες ευρωπαϊκές χώρες από το 1946 έως το 2017

Πριν αρχίσουμε την μελέτη των στατιστικών γραφημάτων σχετικά με τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη, θα θέλαμε να ξεκαθαρίσουμε ότι αυτά αφορούν τον γενικό πληθυσμό, ωστόσο μπορούμε να συμπεράνουμε ότι σε γενικές γραμμές αυτοί οι δείκτες ισχύουν και για τον νέους. Έτσι, τα συμπεράσματά μας θα αφορούν τους νέους αφού αυτή η ηλικιακή ομάδα μας ενδιαφέρει στην παρούσα εργασία.

Στο πρώτο γράφημα με τον χάρτη, διαπιστώνουμε ότι σε χώρες οι οποίες είναι γενικά αναπτυγμένες τόσο από οικονομική όσο και κοινωνική σκοπιά παρατηρούνται οι μεγαλύτερες επιδόσεις όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αντίθετα, σε χώρες οι οποίες δεν είναι αναπτυγμένες διότι είχαν πολιτικά και οικονομικά προβλήματα στο πρόσφατο παρελθόν τους παρατηρείται η μικρότερη επίδοση στον δείκτη σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό εξηγείται τόσο από την δυσκολία στην υιοθέτηση πολιτικών για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου αφού σε συνθήκες οικονομικής δυσχέρειας και πολιτικής ανωμαλίας οι άνθρωποι είναι ευάλωτοι σε εκμετάλλευση από τους επιτήδειους και γίνονται κατάφορες παραβιάσεις των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του ανθρώπου. Επιπλέον, αυτές οι χώρες έχουν καθυστέρηση στην υιοθέτηση πολιτικών και στην υλοποίηση δράσεων που διασφαλίζουν τα δικαιώματα του ανθρώπου αφού οι κυβερνήσεις τους έχουν σωρεία προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπίσουν. Έτσι παρατηρούμε ότι αναπτυγμένες χώρες όπως η Σουηδία η Φινλανδία, η Γαλλία και η Γερμανία έχουν υψηλό δείκτη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ χώρες με οικονομικά και πολιτικά προβλήματα όπως η Αλβανία, η Βουλγαρία και η Ουκρανία έχουν χαμηλό δείκτη προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Έτσι οι νέοι που διαβιούν σε ανεπτυγμένες χώρες στην Ευρώπη έχουν το προνόμιο να απολαμβάνουν την πλήρη προστασία των δικαιωμάτων τους.

Στο δεύτερο γράφημα παρουσιάζεται η χρονική εξέλιξη του δείκτη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε 12 Ευρωπαϊκές χώρες, άλλες από τις οποίες είναι ανεπτυγμένες και άλλες αναπτυσσόμενες. Οι δείκτες ξεκινούν από το 1946, χρονολογία που είναι κοντά με το τέλος του Β παγκοσμίου πολέμου αλλά και με την μετέπειτα ίδρυση του Συμβουλίου της Ευρώπης και εκτείνεται έως το 2017. Μπορούμε να παρατηρήσουμε και εδώ ότι χώρες όπως το Λουξεμβούργο, το Μονακό, η Σουηδία, το Βέλγιο, η Γαλλία και η Γερμανία που ανήκουν στις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης έχουν πολύ υψηλούς δείκτες σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και χώρες όπως

η Τουρκία, η Βουλγαρία, η Αλβανία και η Ουκρανία που είναι αναπτυσσόμενες έχουν χαμηλή επίδοση στον δείκτη προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Όσον αφορά την χρονική εξέλιξη του δείκτη σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παρατηρούμε ότι γενικά στην Ευρώπη το 1946 σε όλες τις χώρες ξεκινάμε από το ναδίρ και σε μετέπειτα χρονική περίοδο ο δείκτης εξελίσσεται ανοδικά με τις ανεπτυγμένες χώρες να έχουν μία πιο ομαλή και ανοδική εξέλιξη στον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν επίσης ανοδική τάση στην εξέλιξη του χρόνου ωστόσο παρατηρούνται αυξομειώσεις και πισωγυρίσματα που οφείλονται σε πολιτικές και οικονομικές ανωμαλίες. Τώρα θα σχετίσουμε την χρονική εξέλιξη του δείκτη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με χρονολογίες σταθμούς του Συμβουλίου της Ευρώπης. Έτσι, μετά το 1949 όταν και ιδρύθηκε το Συμβούλιο, και οι 12 χώρες που παρατηρούμε έδειξαν μία σταθεροποίηση του δείκτη σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που εκτείνεται έως περίπου το 1980. Αυτό είναι σημαντικό διότι όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν μπορούμε να έχουμε βελτίωση του δείκτη προστασίας τους αν πρώτα δεν επιτευχθεί η σταθερότητα. Παρατηρούμε ότι η ίδρυση του Συμβουλίου ήταν ένας καθοριστικός παράγοντας που συνέβαλε σε αυτό.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) υιοθετήθηκε το 1950 και τέθηκε σε ισχύ το 1953. Αποτελεί ορόσημο για τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ευρώπη και συνετέλεσε ουσιαστικά στην σταθεροποίηση του δείκτη προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε εξαιρετικό βαθμό. Ωστόσο, η αποδοχή της δεν έγινε ταυτόχρονα από όλα τα κράτη και ακολούθησαν πολλές επιμέρους ανανεώσεις και διατάξεις που συνέβαλαν στην περεταίρω αναβάθμισή της. Η πιο σημαντική βελτίωση της Σύμβασης έγινε το 2010 όταν και ξεκίνησε η διαδικασία μεταρρύθμισης του συστήματος της ΕΣΔΑ. Έτσι παρατηρούμε και στο γράφημα ότι από το 2010 και μετά στα περισσότερα κράτη που μελετάμε ο δείκτης προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου αυξήθηκε σημαντικά. Καταλήγοντας, συμπεραίνουμε ότι οι πολίτες της Ευρώπης και κατ' επέκταση και οι νέοι απολαμβάνουν υψηλά επίπεδα σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ενέργειες του Συμβουλίου της Ευρώπης που από πολύ νωρίς έθεσε ως προτεραιότητα του την ισχυροποίηση και προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ευρώπη.

3.14 Αξιολόγηση – Αποτίμηση των πολιτικών για την νεολαία

Οι ευρωπαϊκές πολιτικές για την νεολαία εστιάζουν κυρίως στην ανεπίσημη και επίσημη εκπαίδευση, στα πολιτικά δικαιώματα, την διαπολιτισμική μάθηση, την κινητικότητα και την ενεργή συμμετοχή των νέων. Αν και τομείς όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η υγεία, η δικαιοσύνη και άλλα, στερούνται μιας κεντρικής πολιτικής γραμμής, ωστόσο σε εθνικό επίπεδο αναπτύσσονται δράσεις ως «ολιστικές», «παγκόσμιες» και «ευρωπαϊκές» που προωθούν την πολιτική δράση για τους νέους. Έτσι παρόλο που η Ευρώπη δεν έχει μία κεντρική πολιτική για τους νέους, αναπτύσσει πολιτικές που βοηθούν την νεολαία σε συνεργασία με κάθε κράτος, ώστε αυτές να ταιριάζουν με τις ιδιαιτερότητες της κάθε κοινωνίας (Serban, Barber, 2018).

Το πιο συχνό κριτήριο με βάση το οποίο αναλύουμε τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τους νέους είναι εάν οι νέοι αντιμετωπίζονται ως πρόβλημα ή ως κεφάλαιο ανάπτυξης για τα κράτη. Γενικά μιλώντας, χώρες που έχουν βασίσει την πολιτική τους με βάση την άποψη ότι οι νέοι αποτελούν κεφάλαιο ανάπτυξης έχουν την τάση να υιοθετούν μία στάση αναγνώρισης της σημασίας τόσο της ατομικής όσο και συλλογικής ανάπτυξης των νέων αποδεχόμενες τη σημασία της προστασίας των νέων. Έτσι οι νέοι θεωρούνται φορείς κοινωνικής αλλαγής και οι δράσεις εστιάζονται κυρίως στις ενέργειες της εκπαίδευσης και την ενεργή συμμετοχής των νέων στο πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι.

Από την άλλη, σε χώρες όπου οι νέοι θεωρούνται ως προβληματικός παράγοντας η προσοχή έχει εστιαστεί σε δράσεις που αντιμετωπίζουν την κοινωνική απομόνωση και την εγκληματικότητα. Τα τελευταία χρόνια, αυτή η αντιμετώπιση των νέων έχει αρχίσει να φθίνει και έχει επικρατήσει ένα μοντέλο αναγνώρισης της σημασίας της νεολαίας ως χρήσιμο κεφάλαιο ανάπτυξης της κάθε χώρας. Έτσι προωθείται η ενεργή συμμετοχή των νέων στην λήψη αποφάσεων, ενισχύεται η αποφασιστικότητα και η ικανότητα για συνεργασία και προωθείται γενικά η ενεργοποίηση των νέων ώστε να αντιμετωπίζουν με δυναμικό τρόπο τις προκλήσεις και τα προβλήματα που τους αφορούν. Σημαντικό ρόλο για την επιτυχή ενεργοποίηση των νέων ώστε να πάρουν πρωτοβουλίες έχει η συμβουλευτική τόσο για κοινωνικά θέματα, όσο και για θέματα που αφορούν την επαγγελματική και πολιτική δράση των νέων. Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι ο τομέας της συμβουλευτικής είναι ένας κρίσιμος τομέας, αφού έχει καθοριστικό

ρόλο στην κινητοποίηση και ενίσχυση των νέων. Όταν μιλάμε για συμβουλευτική εννοούμε δράσεις που βοηθάνε τους νέους να κατανοήσουν τα στοιχεία των θεμάτων που τους απασχολούν και να μπορέσουν να οργανώσουν τις προτεραιότητες και τις δράσεις τους ώστε να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που τους αφορούν. Η συμβουλευτική μπορεί να γίνει από επίσημους φορείς, όπως τα ευρωπαϊκά και εθνικά κέντρα νεότητας και εργασίας ή μπορεί επίσης να γίνει από ανεπίσημους φορείς, όπως οργανώσεις που προωθούν την εξέλιξη των νέων (Siurala, 2005).

Οι πολιτικές για την νεολαία που προωθούνται από το Συμβούλιο της Ευρώπης έχουν ως βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα και την δημοκρατία και επίσης την ενεργή συμμετοχή, την ενημέρωση, το δικαίωμα στην εργασία την κινητικότητα και την ισότητα. Έτσι οι πολιτικές για την νεολαία είναι πολυσύνθετες και αναπτύσσονται με διακρατική συνεργασία στα πλαίσια του Συμβουλίου. Η χρηματοδότηση δράσεων που αφορούν τους νέους έχει να κάνει με την πεποίθηση του Συμβουλίου ότι για μελλοντικές ευημερούσες κοινωνίες, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ενίσχυση και η αξιοποίηση των νέων που θα τους κάνει να γίνουν μελλοντικά ενεργοί και χρήσιμοι για την κοινωνία (Lonean, Braziene, Taru, 2019).

Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι οι πολιτικές για την νεολαία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και ενδεδεχής έρευνας καθώς οι συνθήκες που επηρεάζουν τους νέους είναι σύνθετες και ευμετάβλητες.

Αξιολογώντας τις πολιτικές για τους νέους, πρέπει να αναφέρουμε ότι μία άμεση συνέπεια της σωστής αξιοποίησης των νέων είναι η οικονομική ανάπτυξη των κοινωνιών. Έτσι, αν λάβουμε υπόψιν την σταθερή οικονομική ανάπτυξη των κρατών της Ευρώπης, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι σε γενικές γραμμές οι πολιτικές για τους νέους έχουν συμβάλει ουσιαστικά σε αυτό και κρίνονται με θετικό πρόσημο.

Οι πολιτικές για την νεολαία δεν αποτελούν μία μεμονωμένη διαδικασία αλλά αναπτύσσονται σε ένα πολυσύνθετο οικονομικό κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον και αλληλοεπηρεάζονται και αλληλεξαρτιούνται από ένα πλήθος μεταβλητών όπως είναι η οικονομική και κοινωνική κατάσταση των ευρωπαϊκών κρατών. Έτσι, για να αξιολογήσουμε τις πολιτικές για τους νέους οφείλουμε να λάβουμε υπόψιν το σύνθετο αυτό φάσμα αλληλεξαρτήσεων και να τις αποτιμήσουμε σκεπτόμενοι ότι πάντοτε οι πολιτικές για την νεολαία στόχο έχουν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα μέσα στο σύγχρονο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό σκηνικό.

Οι πολιτικές για την νεολαία που σχεδιάζονται και υλοποιούνται από την Ευρώπη δεν έχουν στόχο να αντικαταστήσουν τις εθνικές πολιτικές, αλλά να δράσουν υποστηρικτικά και συνεργατικά με αυτές.

Κλείνοντας με την αξιολόγηση των πολιτικών για την νεολαία, θα θέλαμε να αναφέρουμε την αρνητική κριτική που γίνεται για αυτές και εστιάζει κυρίως στο γεγονός ότι υπάρχει μία ασάφεια και μία προσέγγιση μεμονωμένων δράσεων που δεν οργανώνονται με συνοχή και συνέπεια. Έτσι ενώ υπάρχουν ευρωπαϊκά προγράμματα που προωθούν την ενεργοποίηση των νέων, την καταπολέμηση της ανεργίας κ.τ.λ., αυτά τα προγράμματα δεν συνδέονται το ένα με το άλλο ώστε να έχουν μία ενοποιημένη δράση. Θα θέλαμε ωστόσο να τονίσουμε ότι ενώ οι πολιτικές για την νεολαία έχουν όντως μερικές αδυναμίες, στην γενική αποτίμηση μπορούμε να ισχυριστούμε ότι στην Ευρώπη γίνεται η καλύτερη οργάνωση και προσέγγιση όσον αφορά την νεολαία, αφού στον υπόλοιπο κόσμο η κατάσταση των νέων είναι σε δυσχέρεια λόγω πλήρους απουσίας πολιτικών για την νεολαία (εξαιρέση αποτελούν κάποια αναπτυγμένα κράτη). Το παράδειγμα των πολιτικών για την νεολαία που αναπτύσσονται στην Ευρώπη με την συνεργασία του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα από τα ελάχιστα παραδείγματα διακρατικής συνεργασίας με στόχο την υποστήριξη και καθοδήγηση των νέων.

4 Στρατηγική για την νεολαία 2030



Εικόνα 9: Η στρατηγική για την νεολαία 2030 αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης που σκοπό έχει να ενισχύσει τους νέους ώστε να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της επόμενης δεκαετίας

4.1 Εισαγωγικά στοιχεία

Η στρατηγική για την νεολαία 2030 ψηφίστηκε και επικυρώθηκε από την Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 22 Ιανουαρίου του 2020. Η στρατηγική για την νεολαία 2030 αποτελεί μία σημαντική προτεραιότητα του Συμβουλίου καθώς θα παρέχει πολιτική καθοδήγηση σε 50 κράτη που συμμετέχουν στην πολιτιστική σύμβαση για τα επόμενα δέκα χρόνια. Όπως τονίζεται και στο επίσημο κείμενο της απόφασης οι νέοι αποτελούν κρίσιμο παράγοντα ανάπτυξης και είναι εν δυνάμει πολυσύνθετο κεφάλαιο για κάθε κοινωνία που πρέπει να αξιοποιηθεί και να ενισχυθεί με κάθε τρόπο ώστε να συμβάλλει σε ένα καλύτερο μέλλον με κοινωνική, πολιτική και οικονομική ευημερία. Η νέοι είναι εκείνοι που κατ' εξοχήν έχουν τον δυναμισμό, την δημιουργικότητα, τις ικανότητες και την θέληση ώστε να διασφαλίσουν την δημοκρατία και την ευημερία στις κοινωνίες. Ενίοτε οι νέοι είναι φορείς κοινωνικών αλλαγών και για αυτό είναι ουσιαστικό οι νέοι να εμποτιστούν με ανθρωπιστικές αρχές και ιδεώδη που θα διασφαλίσουν ότι οι αλλαγές που θα έρθουν με την πρωτοβουλία τους θα είναι προς το καλύτερο και θα οδηγήσουν σε καλύτερευση των συνθηκών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Έτσι οι αρχές που πρεσβεύει το Συμβούλιο της Ευρώπης διαχρονικά, όπως είναι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο σεβασμός της ισότητας και της δημοκρατίας πρέπει να συνεχίσουν να προωθούνται αλλά και να εξελίσσονται καθώς οι κοινωνίες είναι δυναμικές δομές που συνεχώς μεταβάλλονται και πρέπει κάθε φορά να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα και οι προκλήσεις που δημιουργούνται. Εδώ και σχεδόν 50 χρόνια το Συμβούλιο της Ευρώπης υποστηρίζει τους νέους και τις οργανώσεις τους προάγοντας την ενεργοποίηση και την συμμετοχή τους στις αποφάσεις που τους αφορούν. Για το Συμβούλιο είναι σημαντικό οι νέοι να συν-διαμορφώνουν τις αποφάσεις που τους αφορούν ώστε να είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν και να εφαρμόσουν τις πολιτικές για την νεολαία που προωθούνται. Οι δράσεις της Στρατηγικής για την νεολαία 2030 βασίζονται σε τέσσερις θεματικές προτεραιότητες οι οποίες είναι:

- Νεολαία, αναζωογονώντας την πλουραλιστική δημοκρατία, όπου γίνεται σαφές ότι στόχος είναι να ενισχυθεί η δημοκρατία μέσα από δράσεις που θα είναι πολύπλευρες και θα δώσουν κίνητρα και νέο ενδιαφέρον στους νέους να ασχοληθούν με τα κοινά και με την λήψη αποφάσεων.

- Η πρόσβαση των νέων στα δικαιώματα. Εδώ θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι όπως αναφέραμε και προηγουμένως, τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα για τους νέους είναι προτεραιότητα του Συμβουλίου εδώ και πολλά χρόνια, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι νέοι στην Ευρώπη απολαμβάνουν τα πλήρη δικαιώματα που δικαιούνται. Πρέπει να σκεφτούμε ότι υπάρχουν κράτη όπου οι νέοι γίνονται ακόμη αντικείμενα εκμετάλλευσης καθώς γίνονται θύματα διακίνησης σύγχρονων δουλεμπόρων (trafficking), πέφτουν θύματα οργανωμένων εγκληματικών οργανώσεων όπως των διακινητών ναρκωτικών ουσιών κ.τ.λ. και πρέπει να γίνουν προσπάθειες ώστε να μειωθούν αυτά τα φαινόμενα και αν είναι δυνατόν να εξαλειφθούν πλήρως. Βέβαια αυτά τα αρνητικά φαινόμενα που επηρεάζουν τους νέους δεν παρατηρούνται μόνο στα αναπτυσσόμενα κράτη αλλά και στα ανεπτυγμένα με θύματα κυρίως τους νέους που προέρχονται από προβληματικό περιβάλλον, όπως για παράδειγμα νέοι που προέρχονται από μονογονεϊκές οικογένειες, νέοι που ανήκουν σε μειονότητες, νέοι από φτωχές και παραβατικές οικογένειες κ.τ.λ.
- Η συνύπαρξη σε ειρηνικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίες. Στην σύγχρονη Ευρώπη έχουν εγκατασταθεί νέοι με διαφορετικό εθνικό, πολιτιστικό και θρησκευτικό υπόβαθρο ως αποτέλεσμα του κύματος μετανάστευσης των τελευταίων δεκαετιών. Ακόμη, πρέπει να λάβουμε υπόψιν ότι υπήρχαν ευρωπαϊκές κοινωνίες όπως η αγγλική και η γαλλική και άλλες που από παλαιότερα είχαν πολυσύνθετη σύσταση και αποτελούνταν από ανομοιογενείς πληθυσμούς. Σε μία τέτοια λοιπόν πραγματικότητα οι νέοι πρέπει να μάθουν να συμβιώνουν ειρηνικά από όποια εθνότητα ή θρήσκευμα προέρχονται και επίσης πρέπει να γίνουν προσπάθειες για την καταπολέμηση της βίας, της μισαλλοδοξίας και του ρατσισμού. Έτσι για να επιτευχθεί η ειρηνική συνύπαρξη στην Ευρώπη του μέλλοντος τίθεται ως προτεραιότητα η ισότητα των πολιτών και ο σεβασμός στην διαφορετικότητα.
- Τέλος, η ίδια η νέα γενιά αποτελεί προτεραιότητα με στόχο την εις βάθος κατανόηση των αντιλήψεων, των προτεραιοτήτων και των ικανοτήτων που έχουν οι νέοι στην Ευρώπη. Θα ήταν ανούσιο να σχεδιαστεί μία στρατηγική για την νεολαία αν δεν ληφθούν πρώτα σοβαρά υπόψιν τα χαρακτηριστικά των νέων. Επίσης, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό να αξιοποιηθεί η καλή διάθεση που δεδομένα έχουν οι νέοι ώστε να ασχοληθούν ενεργά με θέματα που τους

αφορούν και να ενεργοποιηθούν αποκτώντας δεξιότητες και αρχές που θα τους οδηγήσουν ώστε να γίνουν χρήσιμοι και ενεργοί πολίτες έχοντας ταυτόχρονα και τις ευαισθησίες που απαιτούνται για μια σύγχρονη, ανεκτική και δημοκρατική κοινωνία στην Ευρώπη.

Η Επιτροπή των Υπουργών τόνισε το γεγονός ότι κατά την υλοποίηση της στρατηγικής για την νεολαία του 2030 πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψιν το γεωγραφικό πεδίο και ο ρόλος των θεσμικών οργάνων για την νεολαία που διαθέτει το Συμβούλιο ώστε με την αξιοποίηση των καλύτερων μέσων να διασφαλισθεί ότι θα τηρηθούν οι αρχές και βασικοί άξονες της στρατηγικής. Επίσης, εξαιρετικής σημασίας είναι η συνεργασία του Συμβουλίου με τα Ευρωπαϊκά Κέντρα Νεολαίας, με το Ίδρυμα Νεολαίας, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον τομέα της νεολαίας και γενικά με οργανωμένους φορείς που ασχολούνται με θέματα που αφορούν τους νέους όπως οι αντίστοιχες Μ.Κ.Ο.. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα σύστημα συν-διαχείρισης που θα συμβάλει στην βελτίωση των συνθηκών για τους νέους και θα δώσει έναν κοινό τόπο συζήτησης και συνεργασίας σε όλους τους αρμόδιους φορείς και οργανισμούς της Ευρώπης που ασχολούνται με τον τομέα της νεολαίας. Κλείνοντας θα χρησιμοποιήσουμε την φράση της Γεωργιανής Προεδρίας της Επιτροπής των Υπουργών που θα δρομολογήσει τις αρχικές φάσεις της υλοποίησης της στρατηγικής για την νεολαία που είναι η εξής: «Στόχος είναι η ενίσχυση της δημοκρατίας μέσω της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της δέσμευσης των νέων». (Ανασύρθηκε από: <https://www.stockwatch.com.cy/el/article/eyropaiki-oikonomia/ste-egkrithike-nea-stratigiki-gia-tin-neolaia-apo-tin-epitropi-yπουργon>)

4.2 Οι προσεγγίσεις της στρατηγικής 2030 για την νεολαία

Η στρατηγική για την νεολαία 2030 βασίζεται σε 4 πυλώνες όπως προαναφέραμε και έχει συγκεκριμένες προσεγγίσεις όσον αφορά τον τρόπο σχεδιασμού και δράσης ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί. Αφού αναφέραμε προηγουμένως τους 4 βασικούς πυλώνες πάνω στους οποίους θα βασιστεί η στρατηγική, θα τους αναφέρουμε

επιγραμματικά και θα εστιάσουμε στις προσεγγίσεις με βάση το επίσημο κείμενο της Επιτροπής των Υπουργών.

Αφού πρώτα αναλυθεί η έως τώρα επίδραση των πολιτικών για την νεολαία, θα επιχειρηθεί να αξιοποιηθεί η προγενέστερη γνώση ώστε να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν καλύτερα οι καμπάνιες, η εκπαίδευση, οι μελέτες και το εκπαιδευτικό υλικό και οι άλλες δραστηριότητες που θα αφορούν τους νέους.

Έτσι, οι παρακάτω αρχές και προσεγγίσεις θα είναι εκείνες που θα καθορίσουν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της στρατηγικής για την νεολαία του 2030:

- Η προετοιμασία και η υλοποίησή της θα βασιστεί στην διακρατική και πανευρωπαϊκή συνεργασία και με σεβασμό στις αρχές του Συμβουλίου. Έτσι θα διασφαλιστεί η καθολική εφαρμογή των πολιτικών για την νεολαία που προωθούνται για την επόμενη δεκαετία.
- Η υποβοήθηση και διεύθυνση των πολιτικών για την νεολαία στα κράτη μέλη θα γίνεται με διμερή και πολυμερή υποστηρικτικά μέτρα.
- Η λογική θα βασιστεί στην κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση νέων ηγετών και λειτουργών που θα είναι υπεύθυνοι για τα προγράμματα εκπαίδευσης των νέων στα Κέντρα για τους νέους.
- Η καλή διοίκηση και η διασφάλιση της ενεργής συμμετοχής των νέων κυρίως μέσω της συνεργασίας για την διεύθυνση των προγραμμάτων που θα φέρει κοντά τους αντιπροσώπους των κυβερνητικών αρχών και τους νέους. Έτσι, οι αποφάσεις θα παίρνονται από κοινού και αυτή θα είναι η κυρίαρχη πλατφόρμα για την ανάπτυξη της κοινής ευρωπαϊκής συνείδησης, της νομιμότητας και της κοινής συμμετοχής στον τομέα της νεολαίας. Έτσι, θα δημιουργηθεί ένας κοινός τόπος κατάλληλος για πολιτική και πολύ-οργανική συνεργασία.
- Η κατάλληλη χρηματοδότηση για την ανάπτυξη της κοινότητας των νέων της Ευρώπης που θα οργανωθεί κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για την νεολαία.
- Η πρωτοπορία και η καινοτομία στην απασχόληση των νέων, στις πολιτικές για την νεολαία και στην έρευνα των στοιχείων που αφορούν τους νέους.
- Η συνεργασία των δημιουργών των πολιτικών για την νεολαία, των συμμετεχόντων, των ερευνητών και των λειτουργών των κατάλληλων δράσεων με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία των προγραμμάτων για τους νέους.

- Η ποιοτική ανάπτυξη βάση ρυθμιστικών προτύπων των πολιτικών για την νεολαία.
- Η συνεργασία με οργανισμούς που έχουν γνώση επάνω στην υλοποίηση προγραμμάτων για τους νέους και κυρίως με τον Τομέα της νεολαίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η περαιτέρω ανάδειξη του τομέα της νεολαίας και η δια-τμηματική συνεργασία των οργάνων του Συμβουλίου για την υποστήριξη των νέων.
- Η προληπτική και υποστηρικτική δράση που στόχο θα έχει τους νέους που βιώνουν συγκεκριμένα προβλήματα και είναι θύματα διακρίσεων και αποκλεισμού.
- Η πρόβλεψη μελλοντικών συνθηκών, προκλήσεων και ευκαιριών που θα αφορούν τους νέους ώστε να προσαρμοστούν κατάλληλα οι πολιτικές για τους νέους.

Όπως γίνεται κατανοητό από τις παραπάνω πληροφορίες για τις βασικές αρχές και τις προσεγγίσεις πάνω στις οποίες θα βασιστεί η στρατηγική για την νεολαία του 2030, το όλο εγχείρημα είναι πολυσύνθετο και απαιτείται προσοχή στην εφαρμογή του ώστε να τηρηθούν οι βασικοί άξονες και να μην προκύψουν αστοχίες και καθυστερήσεις. Το σημαντικό στοιχείο ωστόσο είναι ότι έχουν προβλεφθεί μελλοντικές μεταβλητές και μεταβολές που θα ενεργοποιήσουν τους μηχανισμούς για την αναπροσαρμογή της στρατηγικής με στόχο να αποτελεί ένα ευέλικτο και ευμετάβλητο πρόγραμμα. Επίσης είναι σημαντικό ότι η στρατηγική αυτή δεν αποτελεί ένα σχέδιο που θα σχεδιαστεί και υλοποιηθεί μόνο από τεχνοκράτες και από Επιτροπές αλλά οι νέοι θα έχουν ενεργό ρόλο στην λήψη αποφάσεων και στην υλοποίησή του. Έτσι οι νέοι θα αισθάνονται δέσμευση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί και θα συν-διαμορφώσουν τις πολιτικές που τους αφορούν.

(Ανασύρθηκε από:

https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680998935)

4.3 Πώς προέκυψε η ανάγκη για την Στρατηγική 2030

Οι προτεραιότητες για την στρατηγική 2030 που έχουν τεθεί, μπορούν να μας οδηγήσουν να κατανοήσουμε πώς προέκυψε η ανάγκη για να σχεδιαστεί και να προωθηθεί αυτό το σύνθετο πρόγραμμα. Έτσι προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία που ομαδοποιούνται σε τέσσερις μεγάλες θεματικές ομάδες και μας περιγράφουν σαφώς ποιες ανάγκες οδήγησαν στην στρατηγική 2030:

- Στον τομέα της ενίσχυσης της δημοκρατίας προέκυψε η ανάγκη για ανανέωση των δημοκρατικών θεσμών και πρακτικών ώστε να διασφαλιστεί ο πλουραλισμός και να δοθεί έμφαση στην παρακίνηση των νέων να συμμετέχουν στις δημοκρατικές διαδικασίες και θεσμούς. Επιπλέον, υπήρξε η ανάγκη να ληφθούν υπόψιν στις δημοκρατικές διαδικασίες ετερογενείς ομάδες πληθυσμών και να διασφαλισθεί ότι η διοίκηση και οι πολιτικές που θα ακολουθηθούν θα τους ενεργοποιήσουν και θα τους προσελκύσουν το ενδιαφέρον. Επίσης υπήρχε η θέληση να ενισχυθεί το δικαίωμα την εργασία των νέων και να ενισχυθούν οι πολιτικές για την νεολαία. Ακόμη έπρεπε να αντιμετωπιστούν νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι δημοκρατίες στην Ευρώπη όπως η ψηφιακή εποχή και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
- Στον τομέα της προάσπισης των δικαιωμάτων των νέων στην Ευρώπη έπρεπε να δοθεί έμφαση στην επικαιροποίηση των προτύπων και των στάνταρ για την πρόσβαση των νέων στα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Επιπλέον, υπήρχε η προτεραιότητα να ενισχυθούν οργανισμοί για τους νέους που προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και εκπαιδεύουν κατάλληλα τους νέους. Άλλη μία σημαντική ανάγκη που είχε προκύψει ήταν να διασφαλισθεί η ομαλή μετάβαση των νέων από την εφηβική στην ενήλικη ζωή μέσω κατάλληλης προετοιμασίας και μεθόδων εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Στον τομέα της ειρηνικής συμβίωσης των νέων σε ευημερούσες και συμμετοχικές κοινωνίες τέθηκε ως προτεραιότητα η ενίσχυση των οργανώσεων που βοηθούν τους νέους να αντιμετωπίζουν φαινόμενα βίας, ρατσισμού, διακρίσεων και αποξένωσης ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξουν συγκρούσεις μεταξύ κοινωνικών ομάδων που έχουν διαφορετικά πολιτιστικά, εθνικά ή θρησκευτικά χαρακτηριστικά. Άλλη μία ανάγκη ήταν η διασφάλιση της συμμετοχής των νέων στα πολιτικά δρώμενα και η ενίσχυση της

δημοκρατίας χωρίς διακρίσεις και προκαταλήψεις, όπως επίσης και η αναγνώριση διεθνών οργανισμών όπως η Διεθνής Αμνηστία, που έχουν δράση στις πολιτικές για τους νέους και διεξάγουν έρευνα για τον τομέα της νεολαίας. Μία άλλη προτεραιότητα ήταν η ενίσχυση των προοπτικών και των δυνατοτήτων των νέων ανθρώπων με έμφαση στην αντιμετώπιση φαινομένων βίας και διενέξεων ώστε να ισχυροποιηθεί μία κουλτούρα σεβασμού και ανεκτικότητας.

- Στον τομέα της εργασίας των νέων, υπήρχαν ανάγκες όπως η ενδυνάμωση και η διεθνής αναγνώριση πολιτικών για την εργασία των νέων, μέσω κυρίως της ενίσχυσης της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η βελτίωση της ποιότητας της εργασίας των νέων τόσο στην αμειβόμενη όσο και στην εθελοντική εργασία. Ακόμη οι νέοι έπρεπε να ενισχυθούν στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και να ενσωματωθούν ομαλά στην αγορά εργασίας.

Οι ανάγκες που αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν και την αφορμή για τον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό της στρατηγικής για την νεολαία του 2030 και αποτελούν φυσικά και τα κριτήρια με βάση τα οποία θα κριθεί κατά πόσο το μεγαλόπνοο αυτό σχέδιο πέτυχε τους στόχους του. Πρέπει πάντα να σκεφτόμαστε ότι ένα μεγάλο πρόγραμμα για να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί έχει μεγάλο κόστος και θα πρέπει τα αποτελέσματά του να είναι ικανοποιητικά. Πάντα βέβαια υπάρχει το ενδεχόμενο αποτυχίας και αστοχίας λόγω αστάθμητων παραγόντων ειδικά εάν πρόκειται για ένα θέμα πολυσύνθετο και πολύπλοκο όσο αυτό της υποστήριξης των νέων στην Ευρώπη. Θα πρέπει επίσης να αναφέρουμε ότι η Ευρώπη αποτελεί παραδοσιακά τόπο σημαντικών πολιτικών και οικονομικών αλλαγών και οι νέοι πρέπει να προσαρμόζονται διαρκώς στις νέες συνθήκες που προκύπτουν. Τέλος, εκφράζουμε την πεποίθηση ότι πολλές από τις ανάγκες και προκλήσεις που οδήγησαν στην προώθηση της στρατηγικής για τους νέους θα καλυφθούν επιτυχώς αφού πρόκειται μια στρατηγική επιμελώς σχεδιασμένη και ευμετάβλητη. (Ανασύρθηκε από: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680998935)



Εικόνα 10: Η εκκίνηση της στρατηγικής για την νεολαία 2030

4.4 Τι περιλαμβάνει και τι αφορά

Η στρατηγική για την νεολαία 2030 περιλαμβάνει πάρα πολλά στοιχεία. Αρχικά, εμπεριέχει ορισμένα οράματα και προοπτικές για την νεολαία της Ευρώπης που θέλει να πραγματοποιηθούν μέσα από την υλοποίησή της. Οι ίδιες οι ανάγκες της νεολαίας οδήγησαν στην διαμόρφωση των στόχων και του οράματος αυτής της στρατηγικής. Περιλαμβάνει επίσης σαφείς αρχές όπως ο σεβασμός, η εμπιστοσύνη, η προσήλωση, η συμμετοχή, η ισότητα, ο μη αποκλεισμός, η διαφάνεια και η συνεργασία και έτσι καθορίζεται σαφώς ο τρόπος υλοποίησης και οι πολιτικές που θα εφαρμοστούν. Στα πλαίσια της στρατηγικής περιλαμβάνεται συνεργασία με οργανισμούς και θεσμούς καθώς και σαφείς οδηγίες για την αξιοποίηση των οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Μέσα στις δράσεις περιλαμβάνονται σαφώς χρηματικές, υλικές και άλλες ενισχύσεις στα κράτη μέλη και στους οργανισμούς που ασχολούνται με την νεολαία ώστε να ενισχυθούν στην επίτευξη των στόχων. Τέλος, περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέσα για την υλοποίηση των δράσεων και των πολιτικών που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων. Για παράδειγμα, υπάρχουν δια νόμου συσταθέντα όργανα που τελούν υπό συν-διαχείριση, τα Ευρωπαϊκά Κέντρα Νεολαίας στο Στρασβούργο και στη Βουδαπέστη, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας και η στενή συνεργασία με τον τομέα

νεολαίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι σημαντική αρωγοί στην προσπάθεια που γίνεται για την νεολαία.

Η στρατηγική αφορά κυρίως 3 κατηγορίες. Πρώτον, αφορά τα κράτη μέλη που καλούνται να συνεργαστούν και να υλοποιήσουν τις δράσεις της. Έπειτα αφορά τους συνεργαζόμενους οργανισμούς και οργανώσεις και τέλος αφορά την νεολαία αφού όλο το πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση των νέων και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση και εντάξει με διαφορετικούς τρόπους την χρήση ψηφιακών μέσων στις δράσεις του προκειμένου να προσεγγίσει πιο εύκολα και αποτελεσματικά περισσότερους νέους. Οι προσπάθειες αυτές στοχεύουν στο να δημιουργηθεί μια πιο συμπεριληπτική και συμμετοχική προσέγγιση στις πρακτικές και πολιτικές που σχεδιάζονται για τους νέους (Serban et. Al, 2020)

4.5 Η εκκίνηση της υλοποίησης της στρατηγικής για την νεολαία 2030 του Συμβουλίου της Ευρώπης

Στις 23 Ιανουαρίου 2020 έγινε η επίσημη ανακοίνωση της εκκίνησης της στρατηγικής για την νεολαία 2030 από τον Irakli Giviashvili, Πρόεδρο των Αναπληρωτών Υπουργών και την Marija Pejčinović Burić, Γενική γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η κύρια δήλωση ήταν ότι: «Η ενίσχυση της δημοκρατίας μέσω της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της δέσμευσης για την νεολαία είναι μία από τις προτεραιότητες της Γεωργιανής προεδρίας». Έπειτα ακολούθησαν δηλώσεις και ανταλλαγή απόψεων επάνω στο θέμα μεταξύ των δύο προαναφερθέντων προσώπων και των υπευθύνων οργανώσεων για τους νέους. Μέσα από την εκδήλωση για την εκκίνηση της στρατηγικής για την νεολαία κατέστη σαφές ότι για το Συμβούλιο της Ευρώπης, οι νέοι άνθρωποι αντιμετωπίζονται ως συνεργάτες που είναι σημαντικοί για την προάσπιση και διασφάλιση της δημοκρατίας. Όπως επίσης και για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για την διασφάλιση της έννομης τάξης. Έτσι, οι νέοι έχουν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στην υποστήριξη των αρχών του Συμβουλίου. Ο τομέας του Συμβουλίου για τους νέους (Joint Council on Youth) που αποτελεί το συνεργατικό όργανο λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου στον τομέα της νεολαίας έχει διαμορφώσει μία στρατηγική που υπογραμμίζει την συνεισφορά του στην

εξυπηρέτηση των στόχων του Συμβουλίου καθώς και την δυνατότά του να ανταποκρίνεται επιτυχώς στις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι στην Ευρώπη. Τα επόμενα δέκα χρόνια, το Συμβούλιο της Ευρώπης με την νέα του μορφή στον τομέα της νεολαίας και την στρατηγική 2030, θα έχει κομβικό ρόλο στην ενίσχυση των νέων και στην παρακίνησή τους να συμμετέχουν ενεργά στην δημοκρατία και στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με σκοπό την ανάπτυξη ανεκτικών κοινωνιών με σεβασμό στην διαφορετικότητα, με ισότητα για τους πολίτες, αξιοπρέπεια και σεβασμό στα δικαιώματα των πολιτών. Αυτό θα επιτευχθεί με την ενίσχυση των τεσσάρων προτεραιοτήτων: την ανανέωση της πλουραλιστικής δημοκρατίας, την πρόσβαση των νέων στα ανθρώπινα δικαιώματα, την αρμονική και ειρηνική συμβίωση των πολιτών και το δικαίωμα των νέων στην εργασία.

(Ανασύρθηκε από: <https://www.coe.int/en/web/youth/-/launch-of-the-council-of-europe-youth-sector-strategy-2030>)

4.6 Σύντομη αξιολόγηση της στρατηγικής για την νεολαία 2030

Η στρατηγική για την νεολαία 2030 έχει ορισμένα πολύ θετικά στοιχεία που την καθιστούν ιδανική για την εφαρμογή της και για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. Ωστόσο, υπάρχουν και κάποια αρνητικά στοιχεία που ίσως δυσκολέψουν την εφαρμογή της.

Αρχικά θα αναφερθούμε στα θετικά στοιχεία. Πρώτον, πρόκειται για μια στρατηγική που είναι προσεκτικά σχεδιασμένη ώστε να λάβει υπόψιν όσο το δυνατόν περισσότερους παράγοντες και μεταβλητές που θα είναι καθοριστικοί για την επιτυχία της. Δεύτερον, πρόκειται για ένα πρόγραμμα που προωθεί την ενεργό συμμετοχή των νέων και προασπίζει τα θεμελιώδη δικαιώματά τους. Στηρίζεται στην λογική ότι οι αρμόδιοι οργανισμοί για την νεολαία θα εκπαιδεύσουν τους ηγέτες των νέων οι οποίοι με την σειρά τους θα εκπαιδεύσουν τους συνεργάτες τους και τέλος αυτοί θα εκπαιδεύσουν τους νέους. Έχει δηλαδή μία λογική συμμετοχικής ενεργοποίησης των νέων που είναι πολύ πιθανόν να πετύχει. Ακόμη ένα θετικό στοιχείο είναι η συνεργασία με ερευνητές και η αξιοποίηση προηγούμενης εμπειρίας ώστε να προβλεφθούν οι

μελλοντικές καταστάσεις και συνθήκες και να γίνει όσο το δυνατόν καλύτερη εφαρμογή της στρατηγικής.

Από την άλλη, η στρατηγική έχει κάποιες αδυναμίες όπως είναι η μεγάλη πολυπλοκότητά της και η ανάμειξη πολλών διαφορετικών οργανισμών με κίνδυνο να υπάρξει έλλειμμα επικοινωνίας και δυσκολία συνεργασίας. Επιπλέον, η στρατηγική αυτή απευθύνεται σε κράτη που έχουν διαφορετικά πολιτισμικά και εθνικά χαρακτηριστικά και θα έπρεπε να έχει προσαρμοστεί στις ανάγκες του κάθε κράτους και να είναι πιο ευμετάβλητη. Τέλος, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η στρατηγική για την νεολαία 2030 έχει μεγάλο ορίζοντα εφαρμογής και μπορεί να προκύψουν συνθήκες που να επιβάλλουν τον τερματισμό της. Πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι στην ανθρώπινη ιστορία συχνά προκύπτουν απρόβλεπτες καταστάσεις που είναι δύσκολο να προβλεφθούν.

5 Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Συμβούλιο της Ευρώπης

Σε αυτό το κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με την συμβολή του Συμβουλίου της Ευρώπης στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Ωστόσο, πριν προχωρήσουμε θα θέλαμε εν συντομία να περιγράψουμε τι εννοούμε με τον όρο ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Αρχικά σε θεσμικό πλαίσιο, ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σημαίνει ότι όλες οι χώρες μέλη του Συμβουλίου θα λαμβάνουν κοινές αποφάσεις για πολλά θέματα και θα εγκρίνουν πολιτικές που καλύπτουν ένα ευρύ πεδίο από την παιδεία έως την οικονομία αλλά και πολλά άλλα όπως π.χ. η προστασία του περιβάλλοντος, και θα δημιουργείται έτσι κοινή δράση σε όλη την Ευρώπη σε κρίσιμους τομείς.

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση επίσης αναφέρεται στην ενίσχυση των οικονομικά και κοινωνικά υποδεέστερων κρατών ώστε σταδιακά να αναπτυχθούν και να πλησιάσουν στα αναπτυγμένα κράτη. Αυτό είναι ένα πολύπλοκο θέμα και συνδέεται άμεσα με τον τρόπο που θεσπίζονται και προωθούνται οι κοινές αποφάσεις που αφορούν τις προοπτικές ανάπτυξης των μη προνομιούχων κρατών.

Αρχικά θα αναφερθούμε στις προσπάθειες του Συμβουλίου ώστε να ενισχυθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, να προωθηθεί η δημοκρατία και το κράτος δικαίου σε όλη την

Ευρώπη. Είναι προφανές ότι ο τομέας της δικαιοσύνης είναι ίσως ο σημαντικότερος τομέας όπου απαιτείται να επιτευχθεί σύγκλιση μεταξύ των προηγμένων και μη προηγμένων κρατών. Έτσι το Συμβούλιο από τα πρώτα του κιόλας βήματα φρόντισε ώστε να απολαύσουν οι ευρωπαίοι θεμελιώδη δικαιώματα και κοινωνικές ελευθερίες. Έτσι η Σύμβαση του Συμβουλίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελεί ένα ουσιαστικό βήμα προς την ολοκλήρωση στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών. Επιπλέον, το Συμβούλιο με την εποπτεία εφαρμογής των Συμβάσεων για τα δικαιώματα των πολιτών οδηγεί στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ώστε όλοι οι λαοί να απολαμβάνουν κράτος δικαίου.

Ουσιαστική ήταν η βοήθεια του Συμβουλίου στα κράτη του πρώην ανατολικού μπλοκ τα οποία αφού εντάχθηκαν στο Συμβούλιο υποστηρίχθηκαν ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα ολοκληρωτισμού και κρατικής αυθαιρεσίας και να οδηγηθούν στην δημοκρατία δίνοντας στους πολίτες τους την δυνατότητα να απολαύσουν τις ελευθερίες που απολαμβάνουν και οι πολίτες των ανεπτυγμένων κρατών της Ευρώπης.

Όσον αφορά την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση στον οικονομικό και κοινωνικό-πολιτισμικό τομέα το Συμβούλιο έχει βοηθήσει αλλά όχι σε μεγάλο βαθμό από μόνο του και αυτό γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εκείνη που έχει τα μέσα και τον σκοπό να βοηθήσει ώστε τα κράτη μέλη της να αναπτυχθούν οικονομικά. Αν και δεν είναι όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου μέλη και της Ε.Ε., ωστόσο θα πρέπει να σημειώσουμε ότι όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. ήταν μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης πριν ενταχθούν πλήρως στην Ε.Ε. . Αυτό σημαίνει ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης αποτελεί προπομπό για τα κράτη που επιθυμούν να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση υπό το πρίσμα της οικονομικής ευμάρειας δεν έχει επιτευχθεί διότι τόσο η οικονομική όσο και η υγειονομική κρίση έχουν επηρεάσει δυσμενώς τις οικονομίες των ασθενέστερων κρατών αλλά έχουν επίσης ως επίπτωση την επιβράδυνση της οικονομίας σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Σε κοινωνικό-πολιτισμικό επίπεδο η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση έχει επιτευχθεί σε ορισμένο βαθμό και σε αυτό βοηθούν τόσο η δράση του Συμβουλίου όσο και οι δράσεις της Ε.Ε. . Έτσι, και με την συνδρομή των νέων τεχνολογιών οι πολιτισμικές δράσεις που οργανώνονται έχουν ως αποτέλεσμα την ανταλλαγή πολιτισμικών ιδεών αλλά και την άμβλυνση των διαφορών στις κοινωνικές συνθήκες των πολιτών της Ευρώπης.

Θα θέλαμε να εκφράσουμε την πεποίθησή μας ότι η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση με την πάροδο των ετών θα επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό και σε αυτό κύριο ρόλο θα έχουν τόσο το Συμβούλιο της Ευρώπης όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κλείνοντας, θα αναφερθούμε σε σημαντικούς σταθμούς στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Πρώτος σημαντικός σταθμός είναι η οικονομική ένωση με την θέσπιση του κοινού νομίσματος. Είναι σημαντικό σε μία διακρατική ένωση να υπάρχει κοινό νόμισμα ώστε να διευκολύνονται οι συναλλαγές και να υπάρχει νομισματική ομοιογένεια.

Δεύτερος σημαντικός σταθμός είναι η ενίσχυση του γάλο-γερμανικού άξονα και η προώθηση κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής με στόχο και την κοινωνική ενοποίηση με την υπογραφή από όλους τους ηγέτες της Ε.Ο.Κ., εκτός της Θάτσερ (Μεγάλη Βρετανία) το 1989 του Κοινωνικού Χάρτη της ευρωπαϊκής πολιτικής.

Τέλος ένας άλλος σημαντικός σταθμός είναι η αποχώρηση της Μεγάλης Βρετανίας από την Ε.Ε. ο οποίος σε αντίθεση με τους άλλους δύο σταθμούς αποτελεί εμπόδιο για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. (Ηφαιστος Π., 2013)

6 Γενικά συμπεράσματα εργασίας

Πριν προχωρήσουμε στα συμπεράσματά μας που αφορούν τις δράσεις, την αποτελεσματικότητα και την γενικότερη συνεισφορά του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα θέλαμε να κάνουμε μία γενική αναφορά στο ίδιο το Συμβούλιο και να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις για την δομή του και τον τρόπο δράσης του. Το Συμβούλιο λοιπόν αποτελεί έναν διακρατικό οργανισμό με συγκεκριμένη δομή και καλώς οργανωμένη δράση και λειτουργία. Τα κύρια όργανά του είναι ο Γενικός Γραμματέας και η Επιτροπή των Υπουργών. Φυσικά υπάρχουν και άλλα όργανα που συνεπικουρούν την όλη λειτουργία του Συμβουλίου. Μπορούμε λοιπόν να συνάγουμε το συμπέρασμα ότι η δομή και η καλή οργάνωση του Συμβουλίου είναι μεγάλης σημασίας παράγοντες για την επιτυχημένη δράση του όλα αυτά τα χρόνια. Το Συμβούλιο επιπλέον, συνεργάζεται στενά με την Ε.Ε. αλλά και με τα Ηνωμένα Έθνη πράγμα που ενισχύει το κύρος και την αποτελεσματικότητά του. Επιπλέον, καταλαβαίνουμε ότι υπάρχει ταύτιση ενδιαφερόντων και στόχων μεταξύ του Συμβουλίου και των άλλων δύο

διεθνών διακρατικών οργανισμών πράγμα που διευκολύνει τον συντονισμό τους για την επίτευξη κοινών στόχων.

Όσον αφορά τον γενικό ρόλο του Συμβουλίου της Ευρώπης, αυτός είναι να προάγει την διακρατική συνεργασία με σκοπό την διασφάλιση των αξιών και των στόχων που υπηρετεί. Έτσι, συμπεραίνουμε ότι ο ρόλος του Συμβουλίου είναι διαμεσολαβητικός, αλλά και υποστηρικτικός και συμβουλευτικός προς τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την πλευρά τους να εφαρμόσουν τις συμβάσεις του Συμβουλίου και να συμμορφωθούν με τους στόχους που θέτονται. Επιπλέον, το Συμβούλιο έχει εποπτικό ρόλο με δικαιοδοσία να ελέγχει την εφαρμογή των συνθηκών που ψηφίζονται από τα κράτη μέλη. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει σημαντική διεθνή επιρροή και είναι αναγνωρισμένο από πολλά κράτη αλλά και διεθνείς οργανισμούς.

Βλέποντας τα επιτεύγματα του Συμβουλίου όπως είναι η κατάργηση της θανατικής ποινής, η ενίσχυση της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο αγώνας κατά του ρατσισμού και των διακρίσεων κ.α., καταλαβαίνουμε πόσο σημαντική ήταν η συμβολή του για την καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων στην Ευρώπη και πόσο σημαντική ήταν και είναι η συνεισφορά του για την καταπολέμηση των αδικιών και των διακρίσεων. Έτσι, το Συμβούλιο αν και αρχικά είχε ως στόχο την διασφάλιση της ειρήνης στην Ευρώπη, τελικά εξελίχθηκε σε έναν οργανισμό που στόχο είχε γενικά την διαμόρφωση μιας καλύτερης Ευρώπης για τους πολίτες της. Το καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης ήδη από την αρχική του μορφή μας έδωσε τις βάσεις για την ανάπτυξη της δράσης του και μας έκανε σαφές ποια είναι τα ιδανικά και τα ιδεώδη που υποστηρίζονται.

Επιπλέον, το Συμβούλιο είχε σημαντική συμβολή στην διαμόρφωση μιας ελεύθερης και δημοκρατικής Ευρώπης όπου οι πολίτες όχι μόνο θα απολαμβάνουν θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, αλλά θα είναι ελεύθεροι να επιλέξουν τις κυβερνήσεις τους και να συμμετέχουν στα κοινά, συν-διαμορφώνοντας τις πολιτικές που τους αφορούν.

Τελικά το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1972 αποφάσισε να ασχοληθεί ενεργά με την νεολαία και ίδρυσε τον Τομέα της Νεολαίας. Οι κύριοι λόγοι που οδήγησαν το Συμβούλιο στην ενεργό ενασχόλησή του με τον τομέα της νεολαίας ήταν κυρίως τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι νέοι στην Ευρώπη και η ανάγκη για την εκπαίδευση των νέων ώστε από την μία να γίνουν ενεργοί και συμμετοχικοί πολίτες και από την

άλλη να εμποτιστούν με αξίες και ιδεώδη όπως ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Το Συμβούλιο από την πρώτη στιγμή της ενασχόλησής του με την νεολαία, φρόντισε ώστε να συνεργαστεί με την Ε.Ε. αλλά και με Δ.Μ.Κ.Ο. ώστε να μην δράσει μεμονωμένα και περιστασιακά, αλλά οι δράσεις του να αποτελέσουν ουσιαστικό παράγοντα διαμόρφωσης μιας καλύτερης ζωής για τους νέους της Ευρώπης. Σήμερα έπειτα από 50 σχεδόν χρόνια και συγκρίνοντας την τότε κατάσταση των νέων με την σημερινή συμπεραίνουμε ότι οι δράσεις του Συμβουλίου για τους νέους είχαν μεγάλη επιτυχία και βοήθησαν ουσιαστικά στον περιορισμό των προβλημάτων και των δυσκολιών που αντιμετώπιζαν οι νέοι. Φυσικά προβλήματα πάντα θα υπάρχουν, αλλά η ενασχόληση σημαντικών οργανισμών με αυτά διασφαλίζει ότι οι νέοι θα έχουν ουσιαστική βοήθεια για να ανταπεξέλθουν σε αυτά. Στην εργασία μας επικεντρωθήκαμε σε τρεις ουσιαστικούς δείκτες για την νεολαία και τους συσχετίσαμε με αντίστοιχες δράσεις του Συμβουλίου που σκοπό είχαν να τους βελτιώσουν. Ο πρώτος δείκτης είναι αυτός της ανεργίας των νέων τα τελευταία 13 χρόνια. Εδώ καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως αν και η ανεργία παρουσίαζε αυξητική τάση, από το 2012 και μετά όταν και το Συμβούλιο της Ευρώπης προχώρησε σε σειρά επεμβάσεων για την μείωση της ανεργίας, ο δείκτης άρχισε να σταθεροποιείται και έπειτα να μειώνεται. Ο άλλος δείκτης που ασχοληθήκαμε ήταν ο δείκτης κινητικότητας των νέων και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι σήμερα οι νέοι που κινούνται ελεύθερα στην Ευρώπη έχουν αυξηθεί σημαντικά. Αυτό φυσικά οφείλεται μεταξύ άλλων και στις δράσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης όπως η κάρτα ελεύθερης μετακίνησης των νέων στην Ευρώπη. Τέλος, ασχοληθήκαμε με τον δείκτη σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εδώ καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι γενικά στην Ευρώπη τα κράτη που είναι αναπτυγμένα κοινωνικά και οικονομικά έχουν πολύ υψηλό δείκτη σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συγκριτικά με τα κράτη που υποφέρουν από οικονομικά και πολιτικά προβλήματα. Ωστόσο, παρατηρούμε πως διαχρονικά οι δείκτες προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ευρώπη βελτιώνονται και αυτό φυσικά οφείλεται στην δράση του Συμβουλίου της Ευρώπης που από πολύ νωρίς έθεσε ως προτεραιότητά του την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Όσον αφορά τις βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζεται η πολιτική για την νεολαία του Συμβουλίου της Ευρώπης, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι οι τέσσερις βασικοί πυλώνες είναι η δράση των θεσμικών οργάνων, η μερική συμφωνία για την κινητικότητα των νέων, η συμφωνία στον τομέα της νεολαίας με την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή και ο τομέας των εκδόσεων. Έτσι, καταλαβαίνουμε ότι η ασκούμενη πολιτική για τους νέους είναι πολυσύνθετη και έτσι επεκτείνεται σε πολλούς τομείς της ζωής των νέων.

Τελειώνοντας τα συμπεράσματά μας, θα αναφερθούμε στην στρατηγική για τους νέους 2030 που σκοπό έχει να προετοιμάσει τους νέους για τις προκλήσεις που θα συναντήσουν την επόμενη δεκαετία και να τους δώσει εφόδια ώστε να γίνουν ενεργοί και συμμετοχικοί πολίτες. Οι κύριες επιδιώξεις της στρατηγικής για τους νέους 2030 είναι η καταπολέμηση αρνητικών φαινομένων που επηρεάζουν τους νέους όπως ο ρατσισμός και οι διακρίσεις και η ενίσχυση της δημοκρατίας και της ισότητας. Κύρια επιδίωξη είναι η διασφάλιση της ειρηνικής συνύπαρξης των ευρωπαϊών πολιτών στις μελλοντικές κοινωνίες. Με βάση, την προσεκτική μελέτη και σχεδιασμό της στρατηγικής 2030 για την νεολαία συμπεραίνουμε πώς πλέον το Συμβούλιο έχει μεγάλη εμπειρία και γνώση πάνω στον σχεδιασμό δράσεων και είμαστε βέβαιοι πώς στο μέλλον θα συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία του με στόχο την γενικότερη ευημερία των πολιτών της Ευρώπης και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που θα προκύπτουν.

Βιβλιογραφία:

Περράκης, Σ. (2013). Ευρωπαϊκό Δίκαιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: Συμβούλιο της Ευρώπης-Ευρωπαϊκή Ένωση-ΟΑΣΕ: Μία σύνθεση σημειώσεων από τις Πανεπιστημιακές παραδόσεις. Σιδέρης

Blanchard, O. (2006) European Unemployment: The Evolution of Facts and Ideas, Center for Economic. Policy Research. Economic Policy, vol. 21, issue 45. Nber Working Paper Series.

Bond, M. (2012). The Council of Europe and human rights. An introduction to the European Convention on Human rights. Strasbourg: Council of Europe Publications.

Council of Europe (2015a). Revised European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional Life.

Ανακτήθηκε από:

<https://rm.coe.int/168071b4d6> στις 15/6/2021

Council of Europe and Youth Policy (2016). Support, assistance and resources for youth policy development in member states.

Ανακτήθηκε από:

<https://rm.coe.int/16806da341> στις 15/6/2021

Eberhard, L. (2002). The Council of Europe and Youth-Thirty Years of Experience. Strasbourg: Council of Europe Publications.

Hahn-Bleibtreu, M., Molgat, M. (2012). Youth Policy in a Changing World: From Theory to Practice. Opladen, Berlin & Toronto: Barbara Budrich Publishers

Huber, J. (2012). Intercultural competence for all. Preparation for living in a heterogeneous world. Strasbourg: Council of Europe Publications.

Ανακτήθηκε από:

https://www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/source/documentation/pestalozzi2_en.pdf#page=12 στις 16/9/2021

Kleinsorge, T., (2019). Council of Europe. Wolters Kluwer.

Lonean, I., Braziene, R., Taru, M. (2019). Youth policy evaluation review, EU– Council of Europe youth partnership, Strasbourg: Council of Europe Publications.

Ανακτήθηκε από: <https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/54308218/Youth+Policy+Evaluation+Review.pdf/8b558a4c-7f0e-db9f-b123-039f2703aca5> στις 15/6/2021

Nico, M., Taru, M. (Eds.). (2017). Youth Knowledge: Needles in haystacks. Finding a way forward for cross-sectoral youth policy (Vol. 21). Council of Europe Publishing.

Perovic, B. (2017). Defining Youth in contemporary national legal and policy frameworks across Europe. Council of Europe Publishing.

Șerban, A. M., Barber, T. (2018). Insights into youth policy governance. Council of Europe Publications.

Serban, A. M., Stefan, V., Potocnik, D., Moxon, D. (2020). Social Inclusion, Digitalisation and Young People: Research study. Strasbourg: EU-Council of Europe Youth partnership

Siurala, L. (2005). European framework of youth policy. Council of Europe Publishing.

Schmahl, S., Breuer, M. (2017). The Council of Europe. Its Law and Policies. Oxford University Press.

Titley, G. (2008). The future of the Council of Europe youth policy: AGENDA 2020. 8th Council of Europe Conference of Ministers responsible for Youth, 10-11 October 2008: Background Document. Council of Europe Publications.

Williamson, H. (2002). Supporting young people in Europe. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

Williamson H., Fras M., Lavchyan Z. (2021). About Time! A reference manual for youth policy from a European perspective. Strasbourg: Council of Europe.

Ηλεκτρονικές Πηγές:

Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Μάιος – Νοέμβριος 2020. Ίδρυση – Ιστορικά στοιχεία. Ανακτήθηκε από:

<https://coegreekchairmanship2020.gov.gr/idrysh-istorika-stoixeia/>

στις 28/4/2021.

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας. Ανακτήθηκε από:

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680651568>

στις 10/5/2021.

Κεχαγιάς Δ. (2018). Το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μετά το 1990. (Μεταπτυχιακή Διατριβή)

Ανακτήθηκε από:

<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/22640/4/KechagiasDimitriosMsc2018.pdf> .

ΣΤΕ: Εγκρίθηκε νέα στρατηγική για την νεολαία από την Επιτροπή Υπουργών. Ανακτήθηκε από:

<https://www.stockwatch.com.cy/el/article/eyropaiki-oikonomia/ste-egkrithike-nea-stratigiki-gia-tin-neolaia-apo-tin-epitropi-ypourgon>

στις 1/6/2021.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης εν συντομία – Επιτεύγματα. Ανακτήθηκε από:

<https://www.coe.int/el/web/about-us/achievements>

στις 1/5/2021.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης εν συντομία – Δομή. Ανακτήθηκε από:

<https://www.coe.int/el/web/about-us/structure>

στις 28/4/2021.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης γίνεται 70 ετών – Ποιος ο ρόλος του; Ανακτήθηκε από:

<https://gr.euronews.com/2019/10/02/symvoulio-evrwpis-ginetai-70-poiος-rolος>

στις 30/4/2021.

Council of Europe Youth policy. Ανακτήθηκε από:

<https://www.coe.int/en/web/youth/council-of-europe-youth-policy>

στις 5/5/2021.

Dinan D. (2014). Europe Cast: A history of European Union. P. 15. Ανακτήθηκε από:

<https://www.rienner.com/uploads/53aae65db9769.pdf>

Guidi R. (2014). Youth Policies in Europe: Big changes after the big crisis? An explorative analysis. P. 241 – 250. Ανακτήθηκε από:

<file:///C:/Users/DELL/AppData/Local/Temp/10411-Article%20Text-10246-1-1-20190731-2.pdf>

Launch of the Council of Europe youth sector strategy 2030. Ανακτήθηκε από:

<https://www.coe.int/en/web/youth/-/launch-of-the-council-of-europe-youth-sector-strategy-2030>

στις 3/6/2021.

Lobey S. (2005) History, Role and Activities of the Council of Europe: Facts, Figures and Information Sources. Ανακτήθηκε από:

https://www.nyulawglobal.org/globalex/Council_of_Europe.html#A3

Resolution CM/Res(2020)2 on the Council of Europe youth sector strategy 2030. Ανακτήθηκε από:

https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680998935

στις 2/6/2021.

Ανακτήθηκε από: <https://rm.coe.int/09000016809c6abd> στις 15/9/2021.

Ανακτήθηκε από: <https://rm.coe.int/09000016806ebb83> στις 16/9/2021.



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΙΣ
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ
<https://www.des.unipi.gr/el/msc/ma-edu>